

FLAMRIC

POLISH

Volume II Phase I Book I

Grammar and Vocabulary

September 1979

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

PREFACE

Read each narrative/exercise in its proper sequence. Practice reading them aloud. Practice forming questions aloud from exercises.

If you are studying alone, practice with a tape/cassette recorder, if one is available. Drill yourself on declension of nouns, conjugation of verbs and vocabulary on paper.

If you have a study partner, drill each other orally and correct each other.

You must use each exercise in its proper sequence, but you may proceed through the exercises and vocabulary at your own pace, covering several in one study session.

This recommeded study technique is intended to enable you to determine your own basic level of difficulty as rapidly and efficiently as possible while also covering all basic material to check for unsuspected weak areas.

When you reach an exercise which presents difficulty in grammar, refer to that element of grammar in the Compiled Grammar Notes book. In the first part of Phase I each exercise has a new grammar identifier in the table of contents of Volume I to enable you to locate the proper section in Grammar Notes.

When the trouble area is satisfactorily resolved, and you can properly understand and apply the new grammar, you may proceed at your own pace, in the sequence of lessons, to the next area of difficulty.

An alternate technique of self-study is to review each complete element of grammar in the Grammar Notes as you meet with the first exercises introducing that grammar. This could enhance the speed and sense of progress in dealing with and mastering the basic material.

Upon completing this text, the linguist will be able to:

1. Analyze Polish sentences in your exercises by parts of speech (subject, predicate, direct and indirect objects, modifiers, prepositions).

2. Identify parts of speech by declension case and gender endings, conjugation endings and prepositions.

3. Respond to vocabulary covered in the phase to 90% accuracy, whether asked in Polish or English.

VOCABULARY AND GRAMMAR REVIEW

TABLE OF CONTENTS

NARRATION

Rodzina pana Walczaka

Pan Walczak od miesiąca szuka mieszkania. Dzisiaj on idzie do pana Cichockiego, bo pan Cichocki ma mieszkanie do wynajęcia. To mieszkanie jest umeblowane. Pan Walczak nie jest bogaty więc nie może dużo płacić za mieszkanie. Pan Cichocki chce za mieszkanie pięćdziesiąt złotych na miesiąc. Dom pana Cichockiego jest blisko szkoły. Pan Walczak ma starą matkę. Pan Walczak chodzi jeszcze do szkoły. On uczy się języka angielskiego. Teraz on pisze list do babki. Matka pana Walczaka gotuje obiad. Córka pani Walczak jest zamężna. Ona czasami telefonuje do matki. Córka pani Walczak mieszka daleko od matki, na ulicy Pułaskiego blisko kościoła. Matka i córka czasami chodzą do spółdzielni. Tam one kupują chleb, mięso i mąkę.

Nowe mieszkanie

Siostra pani Drożdżewskiej, pani Jadwiga Mazurek, ma nowe mieszkanie: jeden pokój, łazienkę i kuchnię. To mieszkanie jest w nowym domu, blisko parku. Pokój jest dość duży, ale kuchnia jest mała. Podłoga jest jasna, ściany i sufit są białe.

Za mieszkanie płaci pani Mazurek sześćdziesiąt złotych, a za gaz, wodę i telefon - pięćdziesiąt złotych. Za wszystko razem płaci pani Jadwiga sto dziesięć złotych na miesiąc.

Mieszkanie pani Mazurek jest umeblowane, ale niekompletnie. Musi ona jeszcze kupić trochę mebli. Pani Mazurek chce się poradzić siostry, gdzie i co kupić.

Pani Jadwiga pracuje w biurze zatrudnień.

VOCABULARY

Dialogue

1. właściciel, m.	- owner, proprietor
2. Czego pan sobie życzy?	- What can I do for you?
3. szukać, i. poszukać, p. szukam poszukam szuka poszuka	- to look for, to seek
4. świetnie	- fine, splendidly
5. kuchnia, f.	- kitchen
6. wanna, f.	- bathtub
7. prysznic, m. prysznicu, gen. s.	- shower (bath)
8. niekompletnie kompletnie	- incompletely completely
9. chciałbym (+ infinitive)	- I would like
10. wynająć, p. wynajmować, i. wynajmę wynajmuję wynajmie wynajmuje	- to rent, to hire
11. poradzić się, p. radzić się, i. poradzę się radzę się poradzi się radzi się	- to consult
12. trochę (+ gen.)	- some, a little, a bit
13. chodzić, 1. fr. chodzę chodzi	- to go, to walk

Dialogue Adjunct

14. elektryczność, f.	- electricity
15. od (+ gen.)	- from
16. mało (+ gen.)	- little, few

17. bo - because

18. grosz, m. - grosh (1/100 of 1 zloty)
    grosza, gen. s.

Narration

19. park, m. - park
    parku, gen. s.

20. podłoga, f. - floor

21. ściana, f. - wall

22. sufit, m. - ceiling
    sufitu, gen. s.

23. biały, biała, białe - white

24. sześćdziesiąt - sixty

25. gaz, m. - gas
    gazu, gen. s.

26. pięćdziesiąt - fifty

Names of Persons

27. Pawlak - surname

28. Karski - surname

29. Mazurek - surname

30. Jadwiga - first name (woman's)

VOCABULARY

Dialogue

1. nieumeblowany, nieumeblowana, nieumeblowane	- unfurnished
2. dziecko, n. dzieci, nom.pl. dzieci, gen.pl.	- child
3. ponieważ	- because
4. hałas, m. hałasu, gen.s.	- noise
Hałas mi przeszkadza.	- Noise disturbs me.
5. przeszkadzać, i. przeszkadzam przeszkadza	- to disturb, to bother
6. wracać, i. wracam wraca	- to return, to come back
7. o czwartej	- at four (o'clock)
8. potem	- then
9. brać, i. biorę bierze	- to take
10. zadatek, m. zadatku, gen.s.	- deposit
11. wprowadzić się, p. wprowadzę się wprowadzi się	- to move in
12. jutro	- tomorrow
13. zatelefonować, p. zatelefonuję zatelefonuje	- to phone

14. (pracować) w „Trybunie Ludu" - (to work) on the "People's Tribune"

„Trybuna Ludu" - "People's Tribune", name of a Polish newspaper.

15. adres, m.
adresu, gen.s. - address

Dialogue Adjunct

16. pieniądze, m.(pl.) - money

17. komorne, n. - rent

18. świadczenie, n.
świadczenia, nom.pl.
(mostly used) - services, utilities, benefits

19. opłata, f. - fee

Narration

20. bogaty, bogata, bogate - rich

21. babka, f. - grandmother

22. gotować, i.
gotuję
gotuje - to boil, to cook

23. zamężna - married (woman only)

24. daleko - far

25. mąka, f. - flour

26. one - they (fem.)

Names of Persons

27. Walczak - surname

28. Pułaski, Kazimierz - Pulaski, Casimir, a Polish American hero

NARRATION

Pan Kowalski jedzie do Poznania

Pan Kowalski jedzie dziś do Poznania. Pociąg pana Kowalskiego odchodzi o czwartej. Blisko stacji kolejowej jest restauracja i tu jest teraz pan Kowalski i je obiad, bo nie może iść na obiad do domu. Obok pana Kowalskiego siedzi jego żona. Oni rozmawiają. Jak zwykle pan Kowalski dużo mówi, a żona go słucha. Pani Kowalska nie je obiadu. Ona nie jedzie do Poznania. Dzień jest gorący więc pani Kowalska pije wodę. Pan Kowalski jedzie do Poznania, ponieważ biuro jego chce kupić tam kilka samochodów. On wraca jutro. Pani Kowalska wraca teraz do domu, bo tam czekają dzieci - to jest syn Bolek i córka Jadwiga. Syn ma pięć lat a córka siedem. Niestety Bolek nie czuje się zbyt dobrze, a córka też ostatnio trochę choruje. Pani Kowalska chce dziś zatelefonować do lekarza.

VOCABULARY

Dialogue

1. dokąd		- where to
2. jechać, i. jadę jedzie	pojechać, p. pojadę pojedzie	- to go (by means of transportation), to ride
3. czekać, i. czekam czeka	zaczekać, p. zaczekam zaczeka	- to wait
4. na (+ acc.) czekać na żonę		- for - to wait for (my) wife
5. skąd		- where from
6. wszyscy		- all (persons), everybody
7. z (+ gen.)		- from
8. zbyt (dobrze)		- too (well)
9. dobrze		- well
10. ostatnio		- lately, recently
11. lekarz		- doctor
12. słuchać, i. słucham słucha	posłuchać, p. posłucham posłucha	- to listen, to obey
13. peron, m. peronu, gen.s. z którego peronu		- platform (here track) - from which (what) platform
14. odchodzić, i. odchodzę odchodzi	odejść, p. odejdę odejdzie	- to leave, to depart, to walk away, to go away
15. pociąg, m. pociągu, gen. s.		- train

16. kolejarz, m. - railroad man
kolejarze, nom. pl.
kolejarzy, gen. pl.

17. znajomy, m. - acquaintance (person), friend

Dialogue Adjunct

18. dziewczyna, f. - girl

19. kobieta, f. - woman

20. obok (+ gen.) - near, alongside

21. ich - their

Narration

22. siedzieć, i. posiedzieć, p. - to sit
siedzę posiedzę
siedzi posiedzi

23. gorący, gorąca, gorące - hot

24. biuro, n. - office

25. kilka (+ gen.) - several

Names of Persons

26. Kowalski - surname

Places

27. Kraków - city in Poland

28. Poznań - city in Poland

NARRATION

Trzy rodziny

Pan Ostrowski i pan Maliszewski jadą do Warszawy. Synowie pana Ostrowskiego chodzą do szkoły. Dwie córki pana Maliszewskiego też chodzą do szkoły. Córki pana Maliszewskiego są jeszcze małe. Jedna ma siedem lat, a druga ma sześć lat. Rodzina pana Maliszewskiego mieszka u państwa Florczaków. Państwo Florczak mają córkę i syna. Syn ma osiem lat, a córka ma cztery lata. Państwo Florczak mają dość duży dom. Ten dom ma cztery pokoje i kuchnię. Synowie pana Ostrowskiego wracają ze szkoły do domu. Pan Ostrowski ma dom i ogród. On chodzi co dzień do spółdzielni. Tam on kupuje mięso, chleb i mleko. Pani Ostrowska nie chodzi do spółdzielni, bo ona nie ma czasu. Pani Ostrowska jest dziś u lekarza. Lekarz pani Ostrowskiej nazywa się Kolankowski i mieszka niedaleko od państwa Ostrowskich, na ulicy Kopernika.

VOCABULARY

Dialogue

1. bilet, m. biletu, gen. s.	- ticket
2. właśnie	- just (as adv.)
3. okienko, n.	- window (teller's), small window, ticket window
4. dalej	- farther
5. długi, długa, długie	- long
6. znaleźć, p. znajdować, i. znajdę znajduję znajdzie znajduje	- to find
7. miejsce, n.	- place, spot, seat
8. czas, m. czasu, gen. s.	- time
9. pójść, p. pójdę pójdzie	- to go
10. poczekalnia, f.	- waiting room
11. drugi, druga, drugie	- second, another
12. klasa, f.	- class, classroom
13. według (+ gen.)	- according to (abbr. wg.)
według mojego zegarka	- according to my watch
14. zegarek, m. zegarka, gen. s.	- watch
15. minuta, f.	- minute
16. zaraz	- right now, right away

17. palić, i.   zapalić, p.   - to smoke, to burn
palę   zapalę
pali   zapali

18. parę (+ gen.)   - a few, a couple

Dialogue Adjunct

19. kurczak, m.   - chicken
kurczaka, gen. s.

20. kiełbasa, f.   - sausage

21. groch, m.   - pea
grochu, gen. s.

22. kapusta, f.   - cabbage

23. kasza, f.   - grits, groats

24. jęczmienny, jęczmienna,   - barley (as adj.)

Narration

25. u (+ gen.)   - at, at somebody's place
home, store

26. co dzień   - every day

Name of Persons

27. Kolankowski   - surname

28. Kopernik, Mikołaj   - Copernicus, Nicolaus,
Polish astronomer

NARRATION

Państwo Majewscy

Pan Majewski prowadzi sklep. Sklep jest na ulicy Mickiewicza. Ludzie kupują tu chleb, mąkę, jajka i także rzeczy do kuchni. Sklep ma też wyroby tytoniowe. Pan Majewski nie jest już młody. Ma on sześćdziesiąt pięć lat. Córka państwa Majewskich, Basia, pomaga prowadzić sklep. Ona ma piętnaście lat i jest ładna. Teraz Basia siedzi obok ojca i czyta gazetę. Pan Majewski pisze list do matki. Pani Majewska gotuje obiad. Państwo Majewscy mają też syna. Syn chodzi na uniwersytet, gdzie uczy się języka polskiego i angielskiego. On zna już trochę język angielski. Uniwersytet jest niestety daleko od domu państwa Majewskich i on wraca późno do domu. Obiad je on zwykle o czwartej, a potem uczy się. Ma on dwadzieścia lat i jest wysoki. To jest dobry chłopiec i wszyscy go bardzo lubią.

VOCABULARY

Dialogue

1. porządek, m. porządku, gen. s.	- order, tidiness
2. po (+ acc.)	- for
3. tytoń, m. tytoniu, gen. s.	- tobacco
4. także	- also
5. fajka, f.	- pipe
6. fajkowy, fajkowa, fajkowe	- pipe (as adj.)
7. mocny, mocna, mocne	- strong
8. pomagać, i. pomóc, p. pomagam pomogę pomaga pomoże	- to help
9. prowadzić, i. prowadzę prowadzi	- to manage, to run something, to lead, to drive (car), to steer
poprowadzić, p. poprowadzę poprowadzi	
10. rano	- in the morning
11. młody, młoda, młode	- young
12. osoba, f.	- person
13. często	- often
14. kościół, m. kościoła, gen. s.	- church
w kościele	- in the church
15. jeżeli	- if
16. z widzenia	- from sight

17. uniwersytet, m. - university
uniwersytetu, gen. s.

Dialogue Adjunct

18. można - one can, one may

19. dostać, p. dostawać, i. - to get
dostanę dostaję
dostanie dostaje

20. wiele (+ gen.) - many

21. rzecz, f. - thing
rzecz, acc. s.
rzeczy, nom. pl.
rzeczy, acc. pl.

Narration

22. jajko, n. - egg

23. wyrób, m. - product
wyrobu, gen. s.

24. tytoniowy, tytoniowa, tytoniowe - tobacco (as adj.)

25. piętnaście - fifteen

Names of Persons

26. Bednarski - surname

27. Mickiewicz, Adam - famous Polish poet

NARRATION

Na strzelnicy

Kapral Zdzisław Zawadzki uczy żołnierzy strzelać. Co dzień jest on na strzelnicy. Tu uczy żołnierzy wielu rzeczy. Żołnierz musi umieć nie tylko trzymać karabin i dobrze strzelać, ale też musi znać karabin, naboje, granaty, a także działa i ich kaliber. Zawadzki umie uczyć i jego żołnierze nie tylko wiedzą dosyć dużo, ale też świetnie strzelają.

Major Kapusta, który często jest na strzelnicy, nie musi poprawiać żołnierzy Zdzisława. Bardzo on też lubi młodego kaprala. Zdzisław więc może często odwiedzać rodziców. Rodzice Zdzisława mieszkają pod Warszawą, gdzie mają gospodarstwo. Mieszkają oni niedaleko od rodziny majora Kapusty. Major ma samochód i kiedy jedzie do rodziny bierze często Zdzisława.

VOCABULARY

Dialogue

1. uczyć, i. nauczyć, p. - to teach
   uczę nauczę
   uczy nauczy

2. strzelać, i. strzelić, p. - to shoot
   strzelam strzelę
   strzela strzeli

3. dosyć - quite, enough

4. major, m. - major
   majora, gen. s.

5. tamten, tamta, tamte - that one

6. źle - wrong

7. trzymać, i. potrzymać, p. - to keep, to hold
   trzymam potrzymam
   trzyma potrzyma

8. karabin, m. - rifle
   karabinu, gen. s.

9. poprawiać, i. - to improve, to correct
   poprawiam
   poprawia

   poprawić, p.
   poprawię
   poprawi

10. krótki, krótka, krótkie - short

11. lufa, f. - barrel (gun)

12. nabój, m. - cartridge
    naboju, gen. s.

13. bojowy, bojowa, bojowe - ball (as adj.); combat (as adj.)

14. kaliber, m. - caliber
    kalibru, gen. s.

15. granat, m. granatu, gen. s.	- grenade
16. bagnet, m. bagnetu, gen. s.	- bayonet
17. maska przeciwgazowa	- gas mask
maska, f.	- mask
przeciwgazowy, przeciw- gazowa, przeciwgazowe	- antigas
18. rozkaz, m. rozkazu, gen. s.	- yes, sir; order

Dialogue Adjunct

19. strzelnica, f.	- rifle range
na strzelnicy	- on the rifle range
20. z czego	- from what
21. lornetka, f.	- (opera or field) glasses
22. polowy, polowa, polowe	- field (as adj.)
23. teatralny, teatralna, teatralne	- theatrical; opera (as adj.)

Narration

24. działo, n.	- cannon, gun, artillery piece
25. odwiedzać, i. odwiedzam odwiedza	- to visit (a person only)
odwiedzić, p. odwiedzę odwiedzi	
26. rodzice, pl.	- parents

NARRATION

Doktor Kwiatkowski

Doktor Kwiatkowski mieszka w Lublinie i ma gabinet na ulicy Szopena. Z domu doktora do gabinetu jest bardzo daleko. Doktor ma dużo pracy, bo ma powodzenie i ludzie bardzo go lubią. Wszyscy w Lublinie znają tego niskiego i trochę garbatego doktora, który lubi odwiedzać pacjentów w domu. Doktor Kwiatkowski zwykle przyjmuje pacjentów do czwartej, a potem jeszcze odwiedza chorych. Wraca on do domu bardzo późno i tu je dobrą kolację. Żona i dzieci widzą go tylko rano.

Doktor Kwiatkowski ma bardzo dobrą i ładną żonę. Państwo Kwiatkowscy mają ładne dzieci, syna i córkę. Pani Kwiatkowska często się boi, że mąż za dużo pracuje. Drugie śniadania doktor zwykle je w restauracji na ulicy Szopena.

Państwo Kwiatkowscy mają samochód, ale ten samochód jest już dosyć stary i oprócz tego zepsuty. Doktor Kwiatkowski naturalnie chciałby kupić nowy samochód, ale niestety nie ma jeszcze dosyć pieniędzy. „Co robić, muszę chodzić - człowiek, który dużo chodzi, nie choruje" - mówi często doktor do żony i - naprawdę nie choruje.

VOCABULARY

Dialogue

1. Co nowego słychać u pana?	- What's new with you?
2. siadać, i. siadam siada — siąść, p. siądę siądzie	- to sit down
3. wyjeżdżać, i. wyjeżdżam wyjeżdża — wyjechać, p. wyjadę wyjedzie	- to leave (by means of transportation)
4. wczasy (plur. only)	- vacation, rest
5. nad (+ acc.)	- to, over, above
6. morze, n.	- sea
nad morze	- to the seaside
7. w (+ acc.)	- to, in, at, on
8. góra, f.	- mountain
w góry	- to the mountains
9. las, m. lasu, gen. s.	- woods, forest
10. cały, cała, całe	- entire, whole, all
11. słyszałem	- I heard
słyszeć, i. słyszę słyszy — usłyszeć, p. usłyszę usłyszy	- to hear
12. mapa, f.	- map
13. południe, n.	- south, noon
14. naprawdę	- really, truly

Dialogue Adjunct

15. urlop, m. urlopu, gen. s.	- leave
16. rzeka, f.	- river

Narration

17. gabinet, m. gabinetu, gen. s.	- office (doctor, dentist, lawyer), cabinet, study
18. powodzenie, n.	- success
19. garbaty, garbata, garbate	- hump-backed
20. pacjent, m. pacjenta, gen. s.	- patient
21. chory, chora, chore	- sick, ill
22. bać się, i. (imp. only) boję się boi się	- to fear, to be afraid
23. drugie śniadanie	- lunch
24. zepsuty, zepsuta, zepsute	- broken, out of order, spoiled, tainted
25. chorować, i. choruję choruje	- to be ill
zachorować zachoruję zachoruje	- to become ill

Names of Places

26. Wisła, f.	- the main river of Poland
27. Odra, f.	- river in western Poland
28. Lublin, m.	- city in eastern part of Poland

Names of Persons

29. Szopen (Chopin), Fryderyk	- Chopin, Frederick, Polish pianist and composer
30. Kwiatkowski	- family name

Lesson 5

NARRATION

Na wsi

Adam Zaręba ma dobry zawód. Jest on mechanikiem, ale ponieważ jego ojciec ma gospodarstwo i jest stary, Adam pracuje na gospodarstwie. Gospodarstwo to nie jest duże, ale pracy jest tam dużo. Stary Zaręba już nie może pracować, a na gospodarstwie są owce, konie i źrebaki. Ojciec i syn chowają też kury i sprzedają jajka, kurczaki i rasowe koguty. Więc Adam pracuje od rana do wieczora i nie ma czasu odwiedzać starych kolegów w Warszawie.

„Praca na gospodarstwie nie bardzo mi się podoba", mówi Adam często do kolegi, który go czasami odwiedza, „ale co robić... Ojciec jest już stary i nie może pracować, a gospodarstwa szkoda. Jem dobrze, bo stara kucharka dobrze gotuje, i nie muszę płacić ani za pokój, ani za elektryczność. A to też dużo znaczy".

Dziewczyny we wsi lubią Adama, ale wszyscy wiedzą, że Adam jeszcze żony nie szuka. Mówi on, że nie ma na to czasu; woli siedzieć w domu i słuchać radia. Komunikaty radiowe ostatnio są zwykle dobre.

Koledzy żałują Adama i mówią: „Co za szkoda, że Adam Zaręba musi mieszkać na wsi i pracować na gospodarstwie". Na to Adam czasami odpowiada: „Może szkoda, ale muszę pomagać ojcu".

VOCABULARY

Dialogue

1.	rzeźnik, m.	- butcher
2.	cielęcina, f.	- veal
3.	kilogram, m. kilograma, gen. s.	- kilogram
4.	tak dużo	- so much
5.	móc, i. mogę może	- can, to be able
6.	cielak, m.	- calf
7.	wieprzowina, f.	- pork
8.	prosiak, m.	- piglet
9.	coś	- something
10.	upiec, p. piec, i. upiekę piekę upiecze piecze	- to roast, to bake
11.	wołowina, f.	- beef
12.	za wszystko	- for everything
13.	jedenaście	- eleven
14.	rachunek, m.	- bill

Narration

15.	owca, f.	- sheep
16.	źrebak, m.	- foal
17.	chować, i. wychować, p. chowam wychowam chowa wychowa	- to raise
18.	rasowy, rasowa, rasowe	- of pure breed, thoroughbred

19.	kogut, m.	- rooster
20.	szkoda, f.	- harm, damage, mischief, too bad
	szkoda (+ gen.) Szkoda gospodarstwa.	- Too bad the farm would go to waste.
21.	kucharka, f.	- (female) cook
22.	ani... ani...	- neither... nor...
23.	znaczyć, i. (no perf.) (1st pers. not used in this sense) znaczy	- to mean
24.	radio, n.	- radio
25.	komunikat, m. komunikatu	- announcement, communique, broadcast
26.	radiowy, radiowa, radiowe	- radio (as adj.)
27.	żałować, i. żałuję żałuje	- to regret, to pity, to be sorry for, to feel sorry for
28.	Co za szkoda!	- What a pity!
29.	odpowiadać, i. odpowiadam odpowiada	- to answer
	odpowiedzieć, p. odpowiem odpowie	

<u>Names of Persons</u>

30.	Adam	- Adam
31.	Zaręba	- (family name)

NARRATION

Moje miasteczko

Pracuję w Warszawie w PDT, ale mieszkam w Brwinowie, pod Warszawą, bo w Warszawie nie można dostać mieszkania. Mam tu mały dom niedaleko kościoła. Wszystkie domy w Brwinowie są nieduże, ale ładne.

W miasteczku jest sklep, ale sklep ten nie ma dużego wyboru towaru. To nie szkodzi, bo do Warszawy jest blisko. Jest tu krawiec, szewc i piekarz. Krawiec szyje tylko marynarki, szewc robi buty dla pewnego sklepu w Warszawie, a piekarz piecze chleb. Jest tu też mechanik, który niestety nie ma dużo pracy, bo w miasteczku są tylko trzy samochody; mój, urzędniczki z uniwersytetu i kapitana Sokołowskiego. Żona kapitana jest maszynistką i pracuje w biurze zatrudnień w Warszawie.

Niestety nie ma w miasteczku doktora, a szkoda, gdyż dzieci tu bardzo często chorują. Mój syn chorował na odrę.

Jest tu też szkoła, która ma osiem klas. Niestety w szkole nie ma dosyć miejsca dla wszystkich dzieci. W szkole dzieci uczą się, ale też często grają w piłkę. Nauczyciele też tu mieszkają i często chodzimy razem na obiad do małej restauracji, która jest blisko kościoła.

VOCABULARY

Dialogue

1.	sprzedawca, m. sprzedawcy, gen. s.	- salesman
2.	dwanaście	- twelve
3.	bułka, f.	- roll
4.	spodziewać się, i. spodziewam się spodziewa się	- to expect
5.	gość, m.	- guest
6.	świeży, świeża, świeże	- fresh
7.	ciastko, n.	- pastry
8.	radzić, i. poradzić, p. radzę poradzę radzi poradzi	- to advise
9.	wiśnia, f.	- cherry
10.	Po ile one są?	- How much apiece?
11.	Po pięć złotych.	- Five zlotys each.
12.	jabłko, n.	- apple
13.	pół	- half
14.	masło, n.	- butter
15.	litr, m. litra, gen. s.	- liter
16.	butelka, f.	- bottle
17.	sok, m. soku, gen. s.	- juice
18.	wiśniowy, wiśniowa, wiśniowe	- cherry (as adj.)
19.	ser, m. sera, gen. s.	- cheese

20.	szwajcarski, szwajcarska, szwajcarskie	- Swiss
21.	cytryna, f.	- lemon
22.	deka, indeclinable abbreviation for: dekagram, m. dekagrama, gen. s.	- decagram
23.	pieprz, m. pieprzu, gen. s.	- pepper

<u>Dialogue Adjunct</u>

24.	od (+ gen.)	- since
25.	czapka, f.	- cap

<u>Narration</u>

26.	miasteczko, n.	- small town
27.	To nie szkodzi.	- It doesn't matter.
28.	szewc, m.	- shoemaker
29.	piekarz, m.	- baker
30.	but, m. buta, gen. s.	- boot, shoe
31.	maszynistka, f.	- typist (female)
32.	chorować, i. zachorować, p. choruję zachoruję choruje zachoruje	- to be ill, to become ill
	chorować na odrę chorował	- to have measles - he was ill
33.	odra, f.	- measles

34. grać, i. zagrać, p. - to play (cards, game, music, a part)
gram zagram
gra zagra

grać w piłkę - to play (foot) ball

35. piłka, f. - ball

Names of Places

36. Brwinów, m. - a small town near Warsaw
Brwinowa, gen. s.

NARRATION

Budowniczy Zieliński

Pan Stanisław Zieliński nie lubi chodzić na obiad do restauracji. Żona jego nie gotuje źle i zwykle je on na obiad to co lubi. Nie lubi też pan Zieliński chodzić do barów, ale od czasu do czasu, kiedy jest w Warszawie, musi i tam wejść.

Zieliński jest budowniczym i często wyjeżdża z Radomia do Warszawy, Poznania, a czasami do Gdańska. Tam odwiedza on dużo znajomych, a znajomi często proszą go do baru na wódkę.

Teraz pan Zieliński jest w Warszawie, bo chce dostać na czas dziesięć tablic do nowej szkoły, którą buduje niedaleko Radomia.

Zieliński to dobry mąż i ojciec. Kiedy jest w Warszawie kilka dni, często pisze listy do żony i córki, bo wie, że one czekają chociażby tylko na kartkę z pozdrowieniami. Dziś on chce kupić coś dla córki, która ma jedenaście lat i uczy się bardzo dobrze. Zdaje się, że w PDT kupi on dla córki ładne wieczne pióro.

Jutro o czwartej Zieliński wraca z Warszawy do Radomia.

VOCABULARY

Dialogue

1.	barszcz, m. barszczu, gen. s.	- beet soup
2.	smakować, i. (imp. only) (1st pers. not used) smakuje	- to like the taste, to taste - it tastes
3.	jarzynowy, jarzynowa, jarzynowe	- vegetable (as adj.)
4.	rosół, m. rosołu, gen. s.	- broth, bouillon
5.	za	- too
6.	tłusty, tłusta, tłuste	- greasy, fat
7.	danie, n.	- course (of a meal)
8.	pieczeń, f.	- roast
9.	cielęcy, cielęca, cielęce	- veal (as adj.)
10.	kartofel, m. kartofla, gen. s.	- potato
11.	sałatka, f.	- salad
12.	ogórek, m. ogórka, gen. s.	- cucumber
13.	zamiast	- instead
14.	ryż, m. ryżu, gen. s.	- rice
15.	najpierw	- first (as adv.)
16.	kelnerka, f.	- waitress
17.	przynieść, p. przynosić, i. przyniosę przynoszę przyniesie przynosi	- to bring (by hand)

Narration

18.	budowniczy, m.	- builder
19.	bar, m. baru, gen. s.	- bar
20.	i	- also
21.	wejść, p. wchodzić, i. wejdę wchodzę wejdzie wchodzi	- to enter, to come in
22.	prosić, i. poprosić, p. proszę poproszę prosi poprosi	- to invite
23.	tablica, f.	- blackboard
24.	który, która, które	- which, that
25.	budować, i. wybudować, p. buduję wybuduję buduje wybuduje	- to build
26.	chociażby	- even if, at least
27.	kartka, f.	- card
28.	pozdrowienie, n.	- greeting
29.	wieczne pióro	- fountain pen

Names of Persons

30.	Stanisław	- Stanislaus
31.	Zieliński	- (family name)
32.	Kubiak	- (family name)

Names of Places

33.	Gdańsk, m. Gdańska, gen. s.	- (city in Poland)
34.	Radom, m. Radomia, gen. s.	- (town in Poland)

NARRATION

Babka

Pani Jabłońska jest już babką i--jak zwykle babki--nie jest już młoda. Jej dzieci mają własne rodziny. Córka, Barbara Wałecka, jest zamężna; jej mąż, Wojciech, jest kolejarzem i pracuje na małej stacji pod Warszawą. Mają oni małe dzieci; jedno ma rok, a drugie miesiąc.

Pani Jabłońska męża już nie ma, więc mieszka u zamężnej córki, na wsi, niedaleko stacji kolejowej.

Syn pani Jabłońskiej, Bolesław, jest ekspedientem w spółdzielni w Warszawie. Jest on żonaty i mieszka z rodziną w Warszawie. Jego rodzina, to żona Zofia i synowie. Jeden, Władek, ma już dwanaście lat, a drugi, Janek, jedenaście.

Jabłoński z żoną i synami często odwiedza matkę i siostrę. Władek i Janek bardzo kochają babkę i bardzo lubią wieś. Bawią się tam świetnie: grają w piłkę, chodzą do lasu, kąpią się w rzece.

Dziś chłopcy coś budują, ale nikt nie wie co.

--Co to jest?--pyta babka--Ptak?

--Nie--mówią chłopcy--to samolot.

--O--chłopcy pokazują--tu są skrzydła, ale jest też i śmigło. Ptaki śmigieł nie mają!

Babka cieszy się z wizyty chłopców jak na pewno nikt inny.

VOCABULARY

Dialogue

1.	mórg, m. morga, gen. s.	- acre
2.	ziemia, f. ziemi, gen. s.	- land, soil, earth, ground
3.	kupiec, m. kupca, gen. s.	- buyer, merchant
4.	który, która, które	- who
5.	zabudowania, n. (pl.)	- buildings, premises
6.	gospodarski, gospodarska, gospodarskie	- farm (as adj.)
7.	holenderski, holenderska, holenderskie	- Dutch (as adj.)
8.	maszyna, f.	- machine
9.	rolniczy, rolnicza, rolnicze	- agricultural (pertaining to farming)
10.	podatek, m. podatku, gen. s.	- tax

Dialogue Adjunct

11.	torebka, f.	- bag
12.	ziarno, n.	- grain
13.	gołąb, m. gołębia, gen. s.	- pigeon
14.	gospodarz, m.	- farmer
15.	bez (+ gen.)	- without
16.	centymetr, m. centymetra, gen. s.	- centimeter

Narration

17. własny, własna, własne - own

18. rok, m. - year
    roku, gen. s.
    lata, nom. pl.
    lat, gen. pl.

19. żonaty - married (man only)

20. kochać, i. pokochać, p. - to love
    kocham pokocham
    kocha pokocha

21. kąpać (się), i. - to bathe
    kąpię (się)
    kąpie (się)

    wykąpać (się), p.
    wykąpię (się)
    wykąpie (się)

22. nikt - nobody

23. ptak, m. - bird

24. samolot, m. - airplane
    samolotu, gen. s.

25. skrzydło, n. - wing

26. śmigło, n. - propeller

27. wizyta, f. - visit

28. na pewno - certainly, for sure

Names of Persons

29. Jabłoński - (family name)

30. Wojciech - (first name)

31. Władek (Władysław) - (first name)

NARRATION

Górecki chce wstąpić do piechoty

Stanisław Górecki ma dwadzieścia lat i ma iść do wojska. Górecki chce wstąpić do piechoty. Wie on już dość dużo o wojsku, bo miasto, gdzie on mieszka ma duży garnizon.

Dużo szkolnych kolegów Góreckiego ma też iść do wojska, ale wszyscy chcą iść do broni pancernej. Boją się oni piechoty, bo wiedzą, że żołnierz piechoty musi nosić karabin, bagnet, naboje, manierkę, maskę przeciwgazową, łopatkę i inne rzeczy, a wszystko to razem jest ciężkie. Górecki jest zdrowy i lubi chodzić. W czasie pracy nie może on dużo chodzić. On lubi strzelać i strzela dobrze z karabinu. Cieszy się więc Górecki, że ma iść do wojska.

Górecki nie wie jeszcze, że tego roku on nie pójdzie do wojska. Ojciec jego, sprzedawca, od kilku dni nie pracuje, bo ma złamane żebra. Według lekarza musi on być w domu kilka miesięcy. Musimy tu powiedzieć, że oprócz ojca i matki, która też jest chora, w domu jest jeszcze mała siostra Stanisława, która chodzi do szkoły i brat, który ma pięć lat. Tak więc Stanisław musi utrzymywać całą rodzinę. Wszystkie dane co do rodziny Stanisława ma już oficer WKR-u.

VOCABULARY

Dialogue

1.	przepraszać, i. przepraszam przeprasza	- to excuse oneself, to beg pardon, to apologize
	przeprosić, p. przeproszę przeprosi	
2.	Wojskowa Komenda Rejonowa	- Recruiting Main Station (literally: Military District Command)
3.	miejski, miejska, miejskie	- municipal
4.	stąd	- from here, hence
5.	stacja obsługi	- service station
6.	zgłosić (się), p. zgłoszę (się) zgłosi (się)	- to report, to apply for
	zgłaszać (się), i. zgłaszam (się) zgłasza (się)	
7.	dziewiętnaście	- nineteen
8.	za	- in
9.	wstąpić, p. wstępować, i. wstąpię wstępuję wstąpi wstępuje	- to enter, to join, to drop in
10.	broń pancerna broń, f.	- armored force - weapon
11.	rodzaj broni rodzaj, m. rodzaju, gen. s.	- branch of service - kind, sort
12.	piechota, f.	- infantry
13.	namówić, p. namawiać, i. namówię namawiam namówi namawia	- to persuade, to induce, to talk somebody into

14. ciężki, ciężka, ciężkie - heavy, hard (work)

15. stocznia, f. - shipyard

Narration

16. miasto, n. - town, city

17. garnizon, m.
garnizonu, gen. s. - garrison

18. szkolny, szkolna, szkolne - school (as adj.)

19. nosić, i.
nosze
nosi - to carry, to wear

20. manierka, f. - canteen

21. łopatka, f. - entrenching tool, small shovel

22. zdrowy, zdrowa, zdrowe - healthy

23. w czasie - during

24. złamany, złamana, złamane - broken

25. żebro, n. - rib

26. utrzymać, p. utrzymywać, i.
utrzymam utrzymuję
utrzyma utrzymuje - to support, to maintain, to hold

Names of Persons

27. Górecki - (family name)

28. Biały - (family name)

NARRATION

Zarębowie

Michał Zaręba ma teraz trzydzieści siedem lat. Ma on młodą i ładną żonę i dość dużych synów, Władka, Bolka i Józka. Władek ma dwanaście lat, Bolek dziesięć, a Józek dziewięć lat.

Michał, urzędnik Miejskiej Rady Narodowej, zna prawie wszystkich ludzi tego miasta. Zresztą to jest jego rodzinne miasto. Zaręba ma tutaj naturalnie całą rodzinę, mianowicie starych rodziców, braci Zdzisława i Władysława i zamężną siostrę Jadwigę.

Brat Zdzisław, kupiec, ma czterdzieści lat i ma dorosłych synów. Jeden, Jan, pracuje w drukarni, drugi, Maciej, pracuje w biurze zatrudnień. Siostra Jadwiga, żona mechanika, ma córkę Basię. Basia ma siedem lat i chodzi do szkoły. Michał, który - jak już wiemy - nie ma córki, a tylko synów, bardzo lubi małą siostrzenicę. Władysław Zaręba, drugi brat Michała, ma tylko jednego syna, który pracuje w spółdzielni.

Jak widzimy wszyscy z rodziny Zarębów mają dobre zawody i nikt nie jest bez pracy. Wszyscy też mają własne domy. Tylko rodzice żony Michała mieszkają daleko, bo na Ziemiach Zachodnich. Zarębowie często odwiedzają starych rodziców.

VOCABULARY

Dialogue

1.	kino, n.	- motion picture theater
2.	gdy	- when
3.	przecież	- after all
4.	rodzinny, rodzinna rodzinne	- native (as adj.)
5.	numer, m. numeru, gen. s.	- number
6.	pamiętać, i. pamiętam pamięta	- to remember
7.	adres, m. adresu, gen. s.	- address
8.	teść, m. teściowa, f. teściowie, nom. pl.	- father-in-law - mother-in-law - parents-in-law
9.	dorosły, dorosła, dorosłe	- grown-up (as adj.)
10.	zachodni, zachodnia, zachodnie	- western
11.	garnizonowy, garnizo- nowa, garnizonowe	- garrison (as adj.)
12.	drukarnia, f.	- printing plant, printing shop
13.	bratanek, m. bratanka, gen. s. bratanica, f.	- nephew, brother's son - niece, brother's daughter

Dialogue Adjunct

14.	ogrodzenie, n.	- fence, enclosure
15.	gryźć, i. ugryźć, p. gryzę ugryzę gryzie ugryzie	- to bite, to gnaw, to chew
16.	rów, m. rowu, gen. s.	- ditch, trench
17.	żywopłot, m. żywopłotu, gen. s.	- hedge, quickset
18.	grupa, f.	- type, group
19.	krew, f. krwi, gen. s.	- blood
20.	dlatego, że	- because

Narration

21.	Miejska Rada Narodowa	- People's Municipal Council
22.	zresztą	- after all, for the rest
23.	tutaj	- here
24.	mianowicie	- namely
25.	siostrzenica, f. siostrzeniec, m. siostrzeńca, gen. s.	- niece, sister's daughter - nephew, sister's son

Names of Persons

26.	Długosz	- (family name)
27.	Michał	- Michael
28.	Sienkiewicz	- (family name)
29.	Józek (Józef)	- Joseph
30.	Maciej	- Matthew

GRAMMAR PERCEPTION DRILL

Genitive Singular of Nouns and Adjectives

Part I - Formation of the Genitive Singular

1. Masculine Gender

   A. Adjectival Ending: -ego
   B. Nominal Endings:

      a. -a
      b. -i
      c. -y
      d. -a/u

2. Feminine Gender

   A. Adjectival Ending -ej
   B. Nominal Endings:

      a. -i
      b. -y

3. Neuter Gender

   A. Adjectival Ending: -ego
   B. Nominal Endings:

      a. -a
      b. -um

Part II - The Use of the Genitive Case: Genitive after Prepositions

1. oprócz
2. bez
3. blisko
4. około
5. według
6. zamiast

NARRATION

Pojezierze Mazurskie

Pojezierze Mazurskie to są ziemie na południe od Morza Bałtyckiego, a na wschód od rzeki Wisły. Nie ma tam gór, ale jest dużo rzek, małych i wielkich jezior i dość dużo sosnowych lasów. Ziemia nie jest bardzo dobra, ale gospodarstwa są ładne. Pojezierze Mazurskie ma też dużo ładnych i historycznych miast, jak Olsztyn, Szczytno, Dobre Miasto, Nidzica, Grunwald i wiele innych.

Dużo ludzi każdego roku przyjeżdża tu na wczasy i urlopy. Można tu widzieć ludzi nie tylko z całej Polski, ale też z innych państw. Bardzo często można tu spotkać ludzi, którzy mówią po angielsku.

Naturalnie wszyscy szukają na czas urlopu ładnych miejsc, gdzie można znaleźć dobre mieszkanie. Dużo ludzi mieszka u gospodarzy, którzy mają domy blisko jezior. Wczasy na wsi, nawet blisko jezior, nie kosztują dużo, bo można u gospodarzy kupować jajka, mleko, masło, chleb, a nawet kurczaki.

Dobrze jest mieć samochód, bo drogi tu są dobre i można dużo zwiedzić.

Według polskich gazet dużo młodych ludzi wyjeżdża na wczasy na Pojezierze Mazurskie. Młodzi ludzie mają zwykle namioty, które ustawiają blisko lasów i jezior.

VOCABULARY

Dialogue

1. prawda, f.	- truth
2. godzina, f.	- hour
3. długo	- long (as adv.)
4. tydzień, m. tygodnia, gen. s.	- week
5. krótko	- short (as adv.), briefly
6. zostać, p. zostawać, i. zostanę zostaję zostanie zostaje	- to remain, to stay, to become
7. liceum, n.	- Lyceum
8. zwiedzić, p. zwiedzać, i. zwiedzę zwiedzam zwiedzi zwiedza	- to do sight-seeing, to visit (place only)
9. sądzić, i. (no perf.) sądzę sądzi	- to judge, to think, to guess

Narration

10. wschód, m. wschodu, gen. s.	- east
na wschód	- to the east
11. jezioro, n.	- lake
12. sosnowy, sosnowa, sosnowe	- pine (as adj.)
13. historyczny, historyczna, historyczne	- historic, historical

14. przyjeżdżać, i. przyjeżdżam przyjeżdża przyjechać, p. przyjadę przyjedzie	- to come (by means of transportation)
15. Polska, f.	- Poland
16. państwo, n.	- state
17. spotkać (się), p. spotkam (się) spotka (się) spotykać (się), i. spotykam (się) spotyka (się)	- to meet (each other)
18. nawet	- even
19. droga, f.	- road, highway
20. namiot, m. namiotu, gen. s.	- tent
21. ustawiać, i. ustawić, p. ustawiam ustawię ustawia ustawi	- to set, to erect, to assemble

Names of places

22. Dobre Miasto	- (name of a town in Poland)
23. Olsztyn, m. Olsztyna, gen. s.	- (name of a town in Poland)
24. Pojezierze Mazurskie	- Mazurian Lakelands
25. Morze Bałtyckie	- Baltic Sea
26. Szczytno, n.	- (name of a town in Poland)

NARRATION

Księgowy Olszewski

Olszewski pracuje od kilku lat w PDT, gdzie prowadzi książki. Praca księgowego nie jest zbyt trudna. Olszewski pracuje osiem godzin dziennie w PDT, a potem jeszcze dwie godziny wieczorem na stacji, gdzie sprzedaje gazety i papierosy.

Olszewski nie ma żony. Rodzina jego też nie jest duża. Ma on brata i siostrę, która chodzi do liceum. Wszyscy znajomi i koledzy Olszewskiego mówią, że powinien on już szukać żony, bo ma już trzydzieści pięć lat. Szkolni koledzy Olszewskiego już od kilku lat mają rodziny. Olszewski jednak sądzi, że ma jeszcze czas. Potrzebuje on teraz pieniędzy dla siostry, która chce iść na uniwersytet.

Olszewski niestety nie często może odwiedzać siostrę i brata, bo jest bardzo zajęty, a oni mieszkają dosyć daleko od Warszawy. Dziś wreszcie, ponieważ ma piętnaście dni urlopu, jedzie on do brata i siostry. Pociąg jego właśnie stoi na stacji Krzyż. Jest noc. Ponieważ Olszewski nie może spać i nie może kupić gazety, czyta list od brata. List ten go trochę niepokoi.

Brat pisze, że siostra jego żony, nauczycielka, uczy teraz w szkole blisko Dobrego Miasta. Jest to ładna i młoda kobieta. Ma dwadzieścia siedem lat. Ma trochę pieniędzy, bo już uczy pięć lat na wsi, gdzie jedzenie mało kosztuje. Teraz ma już własne mieszkanie. Olszewski wie, dlaczego brat to wszystko pisze i dlatego nie może spać.

VOCABULARY

Dialogue

1.	pierwszy, pierwsza, pierwsze	- first
	pierwsza godzina	- one o'clock
2.	czemu	- why
3.	ze (+ gen.)	- from
4.	kiosk, m. kiosku, gen. s.	- newsstand
5.	jedzenie, n.	- food, eating
6.	przez (+ acc.)	- via, through, across, over
7.	noc, f.	- night
8.	zamknięty, zamknięta, zamknięte	- closed
9.	drezyna, f.	- handcar
10.	kłaniać się, i. kłaniam się kłania się	- to nod (in greeting), to greet, to bow
	ukłonić się, p. ukłonię się ukłoni się	
11.	Jak mu się powodzi?	- How is he doing?
12.	Czy ja wiem?	- How do I know?
13.	biedny, biedna, biedne	- poor
14.	mysz, f.	- mouse
15.	kościelny, kościelna, kościelne	- church (as adj.)

Dialogue Adjunct

16.	zapalniczka, f.	- lighter
17.	złoty, złota, złote	- golden
18.	zoologiczny, zoologiczna, zoologiczne	- zoological
	ogród zoologiczny	- zoo
19.	dziki, dzika, dzikie	- wild
20.	małpa, f.	- monkey
21.	lew, m. lwa, gen. s.	- lion
22.	tygrys, m. tygrysa, gen. s.	- tiger

Narration

23.	księgowy, m. księgowego, gen. s.	- bookkeeper, accountant
24.	prowadzić, i. (książki) prowadzę prowadzi	- to keep (books)
	poprowadzić, p. (książki) poprowadzę poprowadzi	
25.	wieczorem	- in the evening
26.	zajęty, zajęta, zajęte	- busy
27.	wreszcie	- finally, at last, eventually
28.	spać, i. (no perf.) śpię śpi	- to sleep

29. niepokoić (się), i. - to alarm, (to be alarmed), to make uneasy, (to be uneasy)
    niepokoję (się)
    niepokoi (się)

    zaniepokoić (się), p.
    zaniepokoję (się)
    zaniepokoi (się)

30. nauczycielka, f. - (female) teacher

Names of Places

31. Szczecin, m. - (name of town and seaport in northwestern Poland)
    Szczecina, gen. S.

32. Krzyż, m. - (name of town in northwestern Poland)
    Krzyża, gen. S.

Translation
Polish - English

Dziś Bolek Jaworski idzie na urlop. On jedzie do Gdańska, żeby odwiedzić rodziców. Teraz on idzie do sklepu, bo ma zamiar kupić kilka rzeczy dla matki. Chce on kupić także angielski krawat dla brata. Bolek mieszka na przedmieściu Warszawy. On wynajmuje mieszkanie od przyjaciela, który pracuje u szewca. Dziś jeszcze on musi iść na ślub kolegi, Janka Cichockiego. Janek mieszka blisko Bolka. Na stację Bolek musi jechać przez miasto. Stacja jest daleko od mieszkania Bolka, więc Bolek telefonuje do brata, żeby prosić o samochód. Na stację on musi jechać pół godziny. Marysia Kowalska, która zna i lubi rodziców Bolka, także jedzie do Gdańska. Bolek bardzo cieszy się z tego.

Vocabulary

brama, f.	- gate
Gdańsk, m. Gdańska, gen. s. (pl. not used)	- Gdańsk, city in northern Poland (sea-port)
hotel, m. hotelu, gen. s.	- hotel
mieć zamiar	- to intend, to plan
ministerstwo, n.	- Department of the Governmental administration
myśleć, i. myślę myśli	- to think I think he (she, it) thinks
na (+ loc.)	- at, on, in
naprzeciwko	- opposite
narodowy, narodowa, narodowe	- national
o (+ loc.)	- (speaking, thinking) about (something or somebody)
obrona, f.	- defense
osiedle, n.	- settlement
po (+ loc.)	- after, on
przedmieście, n. przedmieść, gen. pl.	- suburb
przepraszać, i. przepraszam przeprasza	- to excuse oneself, to beg pardon, to apologize
przy (+ loc.)	- by, at
stale	- permanently, constantly
szybko	- quickly, fast
ślub, m. ślubu, gen. s.	- wedding ceremony

Toruń, m.	- Toruń, city in northern Poland
urzędnik, m. urzędnicy, nom. pl.	- Civil Service employee, white collar worker, clerk
w (+ loc.)	- in, at
wesele, n.	- wedding party, wedding reception
własny, własna, własne	- own
właściwie	- actually, strictly speaking
wolny, wolna, wolne	- vacant, free
wrócić, p. wrócę wróci	- to return, to be back I will return he (she, it) will return
wynajmować, i. wynajmuję wynajmuje	- to rent, to hire (objects only) I rent he (she, it) rents
wysiadać, i. wysiadam wysiada	- to get off, to step out, to alight I get off he (she, it) gets off
zajęty, zajęta, zajęte	- taken, occupied, busy
zamiar, m. zamiaru, gen. s.	- intention
zatrzymać się, p. zatrzymam się zatrzyma się	- to stay, to stop I will stay he (she, it) will stay
żeby	- in order to, that

Zofia Woźniak jedzie do matki i do brata do Torunia. Matka i brat Zofii mieszkają już długo w Toruniu. Pani Woźniak, matka Zofii i Władysława, jest stara i już nie pracuje. Ona ma małe mieszkanie blisko kościoła.

Władysław Woźniak, brat Zofii, pracuje w hotelu i mieszka w osiedlu dla urzędników. On ma mały pokój. W pokoju on ma łóżko, okrągły stół, krzesło, żółtą kanapę i jasny dywan. Blisko kanapy stoi półka. To osiedle jest na przedmieściu blisko stacji.

Zofia chce być u matki tylko jeden dzień. Przez drugi dzień urlopu chce być u brata. Po urlopie Zofia musi wracać do Warszawy do pracy.

Teraz widzimy Zofię w pociągu. Ona ma miejsce przy oknie. Przez okno widzi ona miasta, osiedla, duże kościoły, gospodarstwa i ogrody. Pociąg Zofii ma być w Toruniu o godzinie czwartej.

Vocabulary

drzewo, n.	- wood, tree
drzwi	- doors
dywan, m. dywanu	- rug, carpet
fotel, m. fotela/fotelu, gen. s.	- armchair
kanapa, f.	- couch, sofa
kominek, m. kominka, gen. s.	- fireplace
kwiat, m. kwiatu, gen. s.	- flower
lewy, lewa, lewe	- left (as adj.)
leżeć, i. leżę leży	- to lie I lie he (she, it) lies
mucha, f.	- fly
na lewo	- to the left, on the left hand side
na prawo	- to the right, on the right hand side
na środku	- in the middle, in the center
obrazek, m. obrazka, gen. s.	- small picture
od (+ gen.)	- of
okrągły, okrągła, okrągłe	- round (as adj.)
piec, m. pieca, gen. s.	- stove, heater, furnace
piwo, n.	- beer
poduszka, f.	- pillow, cushion
półka, f.	- shelf, rack
prawy, prawa, prawe	- right (as adj.)
róg, m. rogu, gen. s.	- corner, horn (antler's)
różny, różna, różne	- different, various

szafa, f.	- wardrobe, cupboard
szklanka, f.	- (drinking) glass
ściana, f.	- wall
środek, m.	- middle, center
środka, gen. s.	
środki, nom. pl.	- means
wazon, m.	- vase
wazonu, gen. s.	
z (+ gen.)	- made of
żółty, żółta, żółte	- yellow

Translation
English - Polish

1. Do you remember this pretty girl? Unfortunately, she is going to Warsaw tomorrow.
2. I have a very good job now.
3. Do you see that old man? That is Mr. Walczak. He is going for the doctor.
4. Colonel Bober wants to buy a yellow vase for that new young secretary.
5. I know the address of the Billeting Office but I don't know where that street is.
6. This student can not study because he sees a tall pretty typist through the window.
7. Why do you want to phone to the HQs? I want to ask about Private Zawadzki's leave.
8. John Mróz is paying ten zlote for that old cupboard.

Translation
Polish - English

Janek dziś nie idzie do szkoły, bo ma odrę. On leży w łóżku. Dziś on nie może ani pisać, ani czytać. Przy łóżku na krześle stoi szklanka wody. Matka przyniesie obiad dla Janka do łóżka. Ona bardzo lubi syna. Ona dziś nie pracuje w szkole. Doktor przyjedzie do Janka o godzinie czwartej. Doktor bierze dziesięć złotych za wizytę w domu pacjenta.

Teraz matka Janka siedzi na krześle i czyta książkę. Janek leży w łóżku i słucha. Buty Janka stoją przy łóżku na podłodze. Ojciec Janka nie jest stary. On pracuje w sklepie.

Vocabulary

albo	- or
biuro kwaterunkowe	- billeting office
dopiero	- only, just
dowiedzieć się, p. dowiem się dowie się dowiedzą się	- to find out, to learn, to get the news - I'll find out he (she, it) will find out they will find out
dowiedzieć się (o)	- to find out (about)
dowództwo, n.	- headquarters, command post
go	- him, it
jednak	- however, but
koszary (pl. only) koszar, gen. pl.	- barracks
kwatera, f.	- quarters (military)
kwaterunkowy, kwaterunkowa, kwaterunkowe	- billeting
lub	- or, either
najpierw	- first, at first, in the first place
odwiedzić, p. odwiedzę odwiedzi	- to visit (a person) - I'll visit he (she, it) will visit
pensjonat, m. pensjonatu, gen. s.	- boarding house
plan, m. planu, gen. s.	- plan, map
polski, polska, polskie	- Polish
przeważnie	- mostly, most of the time
pułkownik pułkownicy, nom. pl.	- colonel
rejon, m. rejonu, gen. s.	- area, sector, region

student, m. - student, college student, university student

studenci, nom. pl.

szeregowiec, m. - private (soldier)
szeregowca, gen. s.
szeregowcy, nom. pl.

teren, m. - area, terrain
terenu, gen. s.

Wojskowy Instytut Języków - Defense Language Institute

zamówić, p. - to make a reservation, to order
zamówię - I'll make a reservation, I'll order
zamówi - he (she, it) will make reservation

znajdować się, i. - to be located, to be found, to be situated

znajduję się - I am located
znajduje się - he (she, it) is located

żonaty (masculine only) - married (having a wife)

Translate into Polish:

1. Mrs. Jaworski does not want to be at her brother's wedding.

2. Are you going to your daughter's wedding today?

3. I cannot stay in Toruń because my wife does not feel well. We must return home.

4. When are you going to Warsaw, sir?

5. My wife is returning from Gdańsk today.

Wojskowa Szkoła Języków jest w Monterey. W tej szkole jest dużo studentów. Studenci uczą się różnych języków. Oni są w szkole 6 godzin. Muszą jednak uczyć się także w domu. Jedna lekcja w szkole trwa 50 minut.

Nie wszyscy studenci mieszkają w koszarach. Oficerowie i podoficerowie przeważnie mieszkają na mieście. Szeregowcy jednak przeważnie mieszkają w koszarach. W biurze kwaterunkowym można dowiedzieć się gdzie mieszkają studenci. Biuro kwaterunkowe jest niedaleko od dowództwa szkoły. Często znajomi odwiedzają studentów Wojskowej Szkoły Języków.

Vocabulary

czterdzieści - forty

dialog, m. - dialog
  dialogu, gen. s.

każdy (każden), każda, każde - each, every

kurs, m. - course
  kursu, gen. s.
  kursy/kursa, nom. pl.

lekcja, f. - lesson, class

o! - oh!

odpoczywać, i. - to rest, to relax, to take a rest
  odpoczywam - I rest
  odpoczywa - he (she, it) rests

plutonowy - sergeant
  plutonowi, nom. pl.

po (angielsku; polsku)	- in (English), (English); in (Polish), (Polish)
podczas (+ gen.)	- during, while
poza	- beyond
poza tym	- besides, in addition
praca domowa	- homework
prawie	- almost, nearly
przerwa, f.	- break, intermission
pytanie, n.	- question, (the) questioning
rozmawiać, i. rozmawiam rozmawia	- to talk, to converse I talk he (she, it) talks
słowo, n.	- word
stawiać, i. stawiam stawia	- to put (a question), to put in upright position I put he (she, it) puts
szczególnie	- especially, particularly
to znaczy (abbr. t.zn.)	- it means, this means, that is
trudny, trudna, trudne	- difficult, hard
trwać, i. trwam trwa	- to last, to take (time) I last he (she, it) lasts
w (+ acc.) (południe)	- at (noon)
w czasie	- during, at the time
wymowa, f.	- pronunciation
wzgórze, n.	- hill, hillock
zdanie, n.	- sentence, phrase, opinion
znaczyć, i. znaczę znaczy	- to mean, to mark I mean he (she, it) means

Translation
English - Polish

1. Mr. Grocholski has a used couch and a red armchair.
2. A Polish newspaper is lying on Mrs. Grocholski's round table.
3. Pvt. Kowalski and Sgt. Fularski are sitting at the table and studying a difficult dialog.
4. Is your mother in church now?
5. Your maps are lying on that yellow desk.
6. Are you speaking about that tall American Captain, Gentlemen?
7. Mr. Chmielewski's dog and cat are sitting on the floor near the low stove.
8. I see your sons and daughters in school very often.

Translation
Polish - English

Na ulicy Długiej blisko szkoły stoi Jan Żaba i Barbara Adamska. Oni rozmawiają o szkole. Jutro oni mają egzamin. Szkoła Jana Żaby i Barbary Adamskiej jest na ulicy Dobrej 20. Jan i Barbara chodzą na kursy języka angielskiego. Język angielski nie jest łatwy. Często oni piszą prace domowe. Oni także muszą się uczyć nowych słów angielskich.

Podczas dnia Jan i Barbara pracują. Barbara pracuje w sklepie tytoniowym, a Jan pracuje w spółdzielni. Ta spółdzielnia jest w koszarach na przedmieściu Warszawy. Barbara jest młoda i ładna. Ona bardzo lubi Jana Żabę. Jan Żaba też lubi Barbarę. Ślub Jana Żaby i Barbary Adamskiej ma (is supposed) być w tym roku. Jan kupił już dom. On nie ma gotówki więc kupił meble na raty.

Jan Adamski pracował w spółdzielni. Był on żonaty i mieszkał na przedmieściu Warszawy, gdzie wynajmował mieszkanie od pana Nowaka. Płacił on za mieszkanie 60 złotych miesięcznie. Żona Adamskiego pisała na maszynie w biurze kwaterunkowym dowództwa szkoły dla podoficerów.

Państwo Adamscy mieli syna i córkę. Dzieci państwa Adamskich chodziły do szkoły. Szkoła znajdowała się na ulicy Szkolnej 40. Rodzice wracali o czwartej do domu na obiad.

Po obiedzie dzieci uczyły się lekcji, a państwo Adamscy słuchali radia i czytali gazetę. Pan Adamski chciał kupić samochód, bo z domu do pracy było daleko. Żona pana Adamskiego miała zamiar kupić polski samochód marki "Star", ponieważ dowiedziała się, że ten samochód można kupić na raty. Pani Adamska nauczyła się prowadzić samochód trzy tygodnie temu.

1. Zosia lived in a nice big house. This house stood in a large garden.
2. Yesterday I sat in the park and I read an English book.
3. The children played in the forest.
4. Kowalski asked Majewski whether he received a letter from Marysia yesterday.
5. We did not return to Kraków yesterday because we stopped in Gdańsk.
6. Janek had a friend and a dog. Now he has only the dog.
7. I felt very badly so I did not learn (my) lesson.
8. Bolek spent a lot of money in the city.

Part II - General Questions

1. Ile tygodni temu przyjechał pan do Monterey?
2. Czy pan chce stale mieszkać w Monterey?
3. Dlaczego pan zgłosił się na język polski?
4. Ile tygodni pan już uczy się w tej szkole?
5. Czy pan woli nosić ciężkie rzeczy, czy uczyć się języka polskiego?
6. O czym dowiedział się pan na lekcji dziś rano?
7. Który nauczyciel stawiał wczoraj szczególnie trudne pytania?
8. Gdzie pan odpoczywał podczas przerwy?
9. Kto siedzi naprzeciwko pana?
10. Ile osób mieszkało w pańskim domu?
11. Ile wolnych łóżek jest w pana pokoju?
12. Czy pan zamówił miejsce w pociągu, kiedy pan jechał do tej szkoły?
13. Co najpierw znajdowało się w miejscu gdzie dziś jest Monterey?
14. Jaką szkołę musiał skończyć każdy profesor uniwersytetu?
15. Kto wynajmuje mieszkania w osiedlu dla oficerów?
16. Ile jest sklepów na rogu ulicy Alverado i Franklin?
17. Jakie zwierzęta domowe mają rogi?
18. Jakie są amerykańskie kolory narodowe?
19. Jakie są polskie kolory narodowe?
20. Czy pan grał w piłkę?
21. Na czym siędzą ptaki?
22. Co zwykle jest w kominku?
23. Gdzie pan chodzi na piwo?
24. Gdzie są marynarki studentów?
25. Czy pan spłacił już samochód?

Vocabulary

amerykański, amerykańska, amerykańskie	- American as adj.
chodzić na (+ acc.) (kurs)	- to attend (course)
czy ..., czy ...	- whether ..., or ...; is it ... or ...
dawno	- long (time) ago, for a long time
drogi, droga, drogie	- expensive, dear
egzamin, m. egzaminu, gen. s.	- examination, test
gotówka, f. (no pl.)	- cash
jazda, f.	- ride, (the) driving
krajowy, krajowa, krajowe	- domestic, home (as adj.)
kupno, n.	- (the) buying, purchase
łatwy, łatwa, łatwe	- easy
marka, f.	- make, brand
miesięcznie	- monthly, a month, per month
na razie	- for the time being
nauczyć się, p. nauczę się nauczy się	- to learn - I will learn
porządek, m. porządku, gen. s.	- order, tidiness
prawo, n.	- right, law
prawo jazdy	- driver's license
produkcja, f.	- production, make, output
prywatnie	- privately
rata, f.	- installment, payment
reszta, f.	- rest, remainder, change

skończyć, p. - to finish, to end
skończę - I will finish, I will end
skończy

spłacać, i. - to pay off
spłacam
spłaca

temu - ago

tysiąc, m. - thousand
tysiąca, gen. s.

używany, używana, używane - used, second-hand

wczoraj - yesterday

wieźć, i. - to drive (somebody or something), to give a ride, to carry (by means of transportation)
wiozę
wieziesz
wiezie
wiozą

wpłacić, p. - to pay in
wpłacę - I will pay in
wpłaci

wydać, p. - to spend (money), to issue
wydam - I will spend, I will issue
wyda

zagraniczny, zagraniczna, zagraniczne - foreign

Translation
Polish - English

Studenci siedzą w klasie i uczą się języka polskiego. Nauczyciel stawia pytania. Studenci mówią na lekcjach tylko po polsku. Dialog jest o samochodach. Jeden student mówił, że kupił nowy samochód. Wpłacił on tysiąc osiemdziesiąt złotych zadatku, a resztę spłaca miesięcznie. Ceny samochodów poszły w górę. Student ten mówił także, że ma prawo jazdy, bo skończył kurs kilka miesięcy temu. Inny student kupił bardzo drogi samochód produkcji angielskiej. On nie ma jeszcze prawa jazdy. On uczy się prywatnie prowadzić samochód. On cieszy się, że ma ładny samochód. Dziś on jedzie do sklepu spożywczego, żeby robić zakupy dla żony. On jedzie także do składu aptecznego, żeby kupić nową szczoteczkę do zębów.

Questions

1. Gdzie siedzą studenci? (klasa)
2. Czego oni się uczą? (język polski)
3. Co robi nauczyciel? (stawiać pytania)
4. W jakim języku mówią studenci na lekcjach? (polski)
5. O czym jest dialog? (samochód)
6. Jaki samochód kupił jeden student? (new)
7. Ile on zapłacił? (1180 zł. zadatek)
8. Jak on spłaca resztę? (monthly)
9. Co poszło w górę? (cena, samochód)
10. Dlaczego ten student ma prawo jazdy? (skończyć kurs)
11. Ile miesięcy temu on skończył kurs? (several)
12. Jakiej produkcji samochód kupił inny student? (angielski)
13. Czego on nie ma? (prawo jazdy)
14. Jak on uczy się prowadzić samochód? (privately)

Vocabulary

apteczny, apteczna, apteczne	- pharmaceutical, drug (as adj.)
cały, cała, całe	- whole, entire
cena, f.	- price
gatunek, m. gatunku, gen. s.	- kind, quality, sort
góra, f.	- mountain, top
jak (przedtem)	- as (before)
mieć rację	- to be right
nie mieć racji	- to be wrong
opieka, f.	- care, protection
osiemdziesiąt	- eighty
panna, f.	- Miss (seldom used in direct speech)
pójść, p. pójdę pójdzie	- to go (on foot), to walk - I will go (on foot), I will walk
pranie, n.	- laundry, (the) washing
przedtem	- before (referring to time only)
racja, f.	- reason, ground
sam, sama, samo	- by himself, by herself, by itself; alone
sklep spożywczy	- grocery store, food store (shop)
skład, m. składu, gen. s.	- store, warehouse, composition
skład apteczny	- drugstore
spożywczy, spożywcza, spożywcze	- grocery as adj., food as adj.
stamtąd	- from over there
szczoteczka, f.	- brush (diminutive)

szczoteczka do zębów	- tooth brush
taki, taka, takie	- such
taki sam, taka sama, takie samo	- the same kind
ten sam, ta sama, to samo	- the very same
widocznie	- apparently, evidently
w górę	- up
wracać, i. wracam wraca	- to return, to come back, to go back
w zeszłym miesiącu	- last month
zakupy, pl. zakupów, gen. pl.	- purchases, (the) shopping
zapłacić, p. zapłacę zapłaci	- to pay - I'll pay
zarobek, m. zarobku, gen. s. zarobki, nom. pl.	- profit - earnings, wages
ząb, m. zęba, gen. s.	- tooth
zeszły, zeszła, zeszłe	- last, past, previous
zostawić, p. zostawię zostawi	- to leave (behind) - I'll leave (behind)

Translation
English - Polish

1. A soldier is sitting at the table and learning about the rifle.

2. There is a lamp and a telephone standing on the desk by the lamp.

3. My sister lives in Cracow and works in a store.

4. After dinner he works at home and receives patients.

5. I was looking for a good tooth brush and for the soap.

6. Do you speak about that coffee shop near the cinema?

7. Your pass is on that small desk by the window.

8. Were you in church yesterday, I didn't see you, I saw only your wife and your daughters.

9. Pvt. Kowalski and Sgt. Piotrowski are sitting on the beds and are reading Polish books.

Translation
Polish - English

Państwo Nowiccy wynajęli duży nieumeblowany dom. Koło domu był ładny ogród. W ogrodzie było dużo drzew. W tym domu było osiem pokojów. Pięć było na górze, a trzy były na dole. Na dole też była kuchnia. Do kuchni państwo Nowiccy kupili nowy piec za gotówkę. Pani Nowicka piecze często chleb, a stary piec nie piekł dobrze i dlatego oni kupili nowy.

Dom ten znalazła córka państwa Nowickich, która mieszkała na tej samej ulicy. Matka i córka poszły do właściciela domu i dały zadatek.

Kiedy pan Nowicki wszedł na górę, zatrzymał się w jednym pokoju przy oknie. Przez okno on widział rzekę, miasto i góry. Naprzeciwko domu Nowickich była szkoła, a na prawo kościół.

Questions

1. Co wynajęli państwo Nowiccy?
2. Co było koło domu?
3. Czego było dużo w ogrodzie?
4. Ile pokojów było w tym domu?
5. Ile pokojów było na górze?
6. Ile pokojów było na dole?
7. Gdzie była kuchnia?
8. Co kupili państwo Nowiccy do kuchni?
9. Dlaczego państwo Nowiccy kupili nowy piec?
10. Kto znalazł ten dom dla państwa Nowickich?
11. Gdzie mieszkała córka państwa Nowickich?
12. Dokąd poszły matka i córka?
13. Co one dały?
14. Dokąd wszedł pan Nowicki?
15. Gdzie zatrzymał się pan Nowicki?
16. Co on widział przez okno?
17. Co było naprzeciwko domu Nowickich?
18. Co było na prawo od domu?

Translation
English - Polish

1. Do you speak Polish, sir?

2. I cannot drink coffee after roast veal.

3. After (her) dinner, Mrs. Tyszka usually takes a rest.

4. Mr. Karski does not want to order a car of domestic production.

5. Do you know what Sgt. Olszewski does during the break? He usually sits in (his) new foreign car, smokes a cigarette and listens to the radio.

6. Mr. and Mrs. Kawecki are lying on a green hill and reading a French book.

7. There are no trains at this railroad station now.

8. What's that? Your tooth brush and soap are lying on my new shirts!

9. The first Sergeant was paying off the foreign car which he bought from Mrs. Bednarski.

10. Mr. Adamski met Mrs. Walczak in the cafe "Lublin" and then they went to see an excellent French movie.

Translation
Polish - English

Pani Bednarska i panna Dąbek spotkały się i idą na zakupy. One rozmawiają o tym, do kogo pójść. Dziś one mają kupować w sklepie spożywczym masło, ser, cukier, jajka i chleb. W sklepie Chmielewskiego one spotkały panią Adamską. Pani Adamska wracała z miasta do domu. Ona już kupiła wszystko co chciała, ale zapomniała pójść na pocztę kupić znaczki.

Pani Adamska mówiła, że ceny mięsa poszły w górę. Kilo mięsa na kotlety wieprzowe kosztowało w zeszłym miesiącu pięć złotych, a teraz kosztuje pięć złotych dwadzieścia groszy. Pani Bednarska mówiła, że nie tylko ceny mięsa poszły w górę ale ceny wszystkiego. Zarobki jednak są takie same jak przedtem.

Kiedy skończyły zakupy, pani Bednarska i panna Dąbek poszły do kina na doskonały francuski film, a potem do kawiarni.

Part II

1. Kiedy pan dostał przepustkę?
2. Dokąd pan dziś idzie wieczorem? (kino, dom)
3. Czy pan lubi chodzić do kina?
4. Czy pan ma dziś randkę?
5. O której godzinie pan ma randkę?
6. Gdzie pan ma dziś randkę?
7. Czy pan często chodzi do kawiarni?
8. Czy pan lubi ciastka?
9. Czego pan się teraz uczy?
10. Czy pan dziś robił zakupy?
11. Co pan zwykle kupuje w składzie aptecznym?
12. Co pan kupuje w sklepie spożywczym?
13. Co pan teraz robi?
14. Czy pan ma samochód produkcji krajowej, czy zagranicznej?
15. Kiedy pan przyjechał do tej szkoły? (dawno, niedawno)
16. Czy pan ma prawo jazdy?
17. Jakiego koloru pan ma samochód?
18. W jakiej broni pan służy? (piechota, broń pancerna)
19. Czego pan się teraz uczy?
20. Ile godzin pan jest w szkole?
21. Ile godzin pan się uczy w domu?
22. Czy pan dziś ma egzamin?
23. Jak długo trwa kurs języka polskiego?
24. Jak długą przerwę pan ma po każdej lekcji?
25. Gdzie pan uczy się dialogu?
26. Gdzie pan pisze pracę domową? (dom)

27. Co w tej klasie stoi na podłodze?

28. Czy język polski jest trudny dla pana?

Homework

Part I

Translate into Polish:

1. Mr. and Mrs. Karpowicz were in the store of Mr. Jaworski yesterday and were speaking about the sick father of Mrs. Jaworski.
2. After his daughter's wedding Mr. Karski intended (had the intention) to stay in a Warsaw hotel for two days.
3. In the large apartment of Mr. and Mrs. Jaworski, there were nice rugs lying on the yellow floor.
4. How much did you, Gentlemen, pay for your cars?
5. Mr. Karpowicz did not finish eating (to eat) (his) dinner today.

Part II

(This part is to be done only if tape recorders are not available to the students)

Write answers to the following questions:

1. Czy pan już skończył tę książkę?
2. Czy pan Kowalski wynajął mieszkanie u pana Jaworskiego?
3. Kogo panowie wczoraj szukali w tym domu?
4. Czy pani Kowalska widziała wczoraj po obiedzie pana Karpowicza?
5. Gdzie żołnierze słuchali wczoraj radia?
6. Ile kosztował pański samochód? (1000 zł.)
7. Czy pani Cichocka przeczytała już list od siostry?
8. Kiedy pańskie córki wróciły z Warszawy?

Vocabulary

Bałtyk, m. Bałtyku, gen. s.	- Baltic (sea) (here: name of a motion picture theatre)
chętnie	- gladly, willingly, with pleasure, eagerly
doskonały, doskonała, doskonałe	- excellent, delicious, perfect
film, m. filmu, gen. s.	- film, picture (motion), feature
francuski, francuska, francuskie	- French
ją	- her (acc.)
kawiarnia, f.	- coffee shop, cafe, tearoom (drug store)
kino, n.	- movies, motion picture theatre, cinema
koło (+ gen.)	- near, in the vicinity
kompania, f. kompanii, gen. s.	- company
Lublin, m. Lublina, gen. s.	- Lublin, town in eastern Poland
o której	- at what time
o piątej	- at five o'clock
o szóstej	- at six o'clock
piąty, piąta, piąte	- fifth
poczta, f.	- post office, mail (room)
podstawowy, podstawowa, podstawowe	- elementary, basic, fundamental
program, m. programu, gen. s.	- program, feature
przepustka, f.	- pass (for travel or absence)

randka, f.	- date, appointment
smaczny, smaczna, smaczne	- tasty
spotkać (się), p.	- to meet (each other)
spotkam (się z + instr.)	- I will meet (with)
spotka (się z + instr.)	
szef, m.	- chief, boss (employer)
szefowie, nom. pl.	
szef kompanii	- first sergeant (company)
szkoła podstawowa	- elementary school and high school
szósty, szósta, szóste	- sixth
wieczorem	- in the evening, at night
zaczynać się, i.	- to start, to begin
zaczynam	
zaczyna	
zapomnieć, p.	- to forget
zapomnę	- I will forget
zapomni	
zdążyć, p.	- to be on time, to make (it), to be timely, prompt, to have time
zdążę	- I will be on time, I will make (it), I will be timely, prompt, I will have time
zdąży	
z wami	- with you (pl.)

Translation
English - Polish

1. Mr. Jaworski had an expensive, thoroughbred horse.
2. Did you (f.) buy this turkey for dinner?
3. I read a good Polish book yesterday for two hours.
4. Mr. Kowalski was in Walczak's grocery store yesterday and bought 2 kilograms of meat and 1/2 kilogram of sausage.
5. Mrs. Jaworski has not completed (her) Polish language course yet.
6. We paid 1000 zlotys for our car. We bought it on installments.
7. Mr. and Mrs. Walczak did not want to buy an English car.
8. Bolek can't forget the pretty girl whom (którą) he met last night (yesterday evening) in the motion pictures theatre.
9. Janek sat on the couch near Basia but he was thinking all the time about Basia's pretty sister.

Translation
Polish - English

Jan Grzybowski i Stefan Nalepa dostali przepustki. Oni chcą pójść na miasto. Jan chce pójść do kina. On najpierw pójdzie na chwilę do kawiarni. W kawiarni czeka na Jana znajoma. Znajoma Jana nazywa się Barbara Bednarska. Barbara jest to młoda i ładna dziewczyna. Ona ma często randki. Dziś Barbara i Jan idą do kina "Warszawa" na film, który nazywa się "Za dzień, za rok, za chwilę".

Nalepa idzie do Adama Kaweckiego. Adam Kawecki i Nalepa chodzili na uniwersytet. Teraz Kawecki pracuje w Wojskowej Komendzie Rejonowej. Adam Kawecki był w wojsku dwa lata temu. On mieszka niedaleko Wojskowej Komendy Rejonowej, gdzie on pracuje.

Questions

1. Kto dostał przepustkę? (Grzybowski, Nalepa)
2. Dokąd oni chcą pójść? (miasto)
3. Dokąd najpierw pójdzie Jan? (kawiarnia)
4. Kto czeka na Jana w kawiarni? (znajoma)
5. Jak nazywa się znajoma Jana? (Barbara Bednarska)
6. Jaka jest Barbara? (młoda i ładna)
7. Kto ma randki? (Barbara)
8. Dokąd dziś idzie Jan i Barbara? (kino)
9. Jak się nazywa ten film? (Za dzień, za rok, za chwilę)
10. Do kogo idzie Nalepa? (Kawecki)
11. Gdzie pracuje Kawecki? (Wojskowa Komenda Rejonowa)
12. Kiedy był w wojsku Kawecki? (2 years ago)
13. Gdzie mieszka Kawecki? (niedaleko W.K.R.)

Oral - Aural Drill

Part I

1. Co przywiózł kapral Gądek do magazynu? (various things)
2. Kto przywiózł różne rzeczy do magazynu? (kpr. Gądek)
3. Czy kapral Gądek ma wykaz tych rzeczy? (tak)
4. Kto prosił o pokwitowanie? (kpr. Gądek)
5. O co prosił porucznik? (receipt)
6. Co sierżant Śliwka musi sprawdzić? (whether everything is all right)

4. Jakiego koloru pan ma spodnie?

5. Kiedy pan wstąpił do wojska? (...lat temu)

6. Jakiego koloru pan ma koszulę?

7. Ile pan ma koszul?

8. Ile pan ma mundurów?

9. Ile pan ma kompletów bielizny?

10. Jakiego koloru pan lubi krawaty?

11. W jakim rodzaju broni pan jest?

12. Czy pan ma dużo pieniędzy?

13. Ile pan ma lat?

14. Czy pan lubi piwo?

15. Ile pan płaci za mieszkanie?

16. Czy pan ma papierosy?

17. Czy pan ma przyjaciół w Monterey?

18. Czy pan chodzi często do kina?

19. Kiedy pan miał randkę?

20. Czy pan ma radio w domu?

21. Co pan robił dziś rano?

22. Ile rat pan zapłacił za samochód?

23. W którym rejonie Monterey pan mieszka? (blisko ......)

24. Kto robi zwykle zakupy w pańskiej rodzinie?

25. Czy pana rodzice mieszkają w Monterey?

26. Jakie jest pańskie rodzinne miasto? (duży, mały, ładny)

27. Kiedy pan przyjechał do tej szkoły? (rok temu, kilka miesięcy temu)

28. Kiedy pan jedzie na urlop?

29. Kiedy pan odwiedzi rodziców?

30. Kiedy pan zgłosił się do Wojskowej Szkoły Języków? (... miesięcy(e) temu)

Vocabulary

bielizna, f.	- underwear, linen
bluza, f.	- jacket, blouse
chwila, f.	- moment, while
dwanaście	- twelve
kalesony (pl. only) kalesonów, gen. pl.	- drawers
komplet, m. kompletu, gen. s.	- (the) set
magazyn, m. magazynu, gen. s.	- supply room, warehouse, storage
meldować, i. melduję melduje	- to report
mniej	- less
mundur, m. munduru, gen. s.	- uniform
odjechać, p. odjadę odjedzie	- to depart, to leave (by means of transp.) I will depart, I will leave
panie sierżancie	- sergeant (sir) (when addressing a sergeant)
pluton, m. plutonu, gen. s.	- platoon
podpisać, p. podpiszę podpisze	- to sign, to underwrite I will sign, I will underwrite
podzielony, podzielona, podzielone (przez)	- divided (by)
pokwitowanie, n.	- receipt
policzyć, p. policzę policzy	- to count I will count

przywieźć, p.	- to bring (by means of transportation)
przywiozę	I will bring
przywiezie	
przywiozą	
przywiozłem, past t.	- I brought
przywiózł	
przywieźliśmy	
przywieźli	
raz, m.	- once
razu, gen. s.	
razy, nom. pl.	- times
razy, gen. pl.	
rekrut, m.	- recruit
rekruci, nom. pl.	
"rozkaz"	- yes sir (idiom, military term)
rozkaz, m.	- order
rozkazu, gen. s.	
siedemdziesiąt	- seventy
spodnie (pl. only)	- pants, trousers
spodni, gen. pl.	
sprawdzić, p.	- to check, to verify
sprawdzę	I will check, I will verify
sprawdzi	
sto	- hundred
sztuka, f.	- piece, art, play, trick
tyle co	- the same number as, the same amount as
ubrać (się), p.	- to dress (oneself)
ubiorę	I will dress
ubierze	
worek, m.	- bag
worka, gen. s.	
wykaz, m.	- list, roster
wykazu, gen. s.	
za (+ acc.) (godzinę)	- in (an hour)
załatwić, p.	- to settle, to arrange
załatwię	I will settle, I will arrange
załatwi	
zameldować, p.	- to report
zamelduję	I will report
zamelduje	

Jan Bober ma gospodarstwo, które jest blisko miasta. Na gospodarstwie on ma 4 konie, 30 krów, 12 świń, 85 kur i 22 kaczki. Żona Jana Bobera, Maria, nie pracuje na gospodarstwie, bo ona musi pracować w domu. Dziś jest sobota. Maria Bober chce jechać do miasta. Ona chce tam kupić kilka rzeczy dla córki i gotowe ubranie dla syna, bo jutro jest zabawa dla dzieci u państwa Kowalskich. Syn Bobrów, Władek, ma 12 lat. On chodzi do szkoły, która jest niedaleko od domu rodziców. Zosia i Basia, siostry Władka, też chodzą do szkoły. Zosia ma 7 lat, a Basia 9. Władek ma kolegę, który się nazywa Bolek Grzybowski. Bolek Grzybowski dziś przyszedł do Władka. Bolek i Władek zwykle uczą się razem lekcji.

1. Czyje gospodarstwo jest blisko miasta?
2. Jakie zwierzęta domowe chowa Jan Bober?
3. Ile koni ma Bober?
4. Ile świń ma Bober?
5. Ile kaczek jest na gospodarstwie Bobra?
6. Dlaczego żona Jana nie pracuje na gospodarstwie?
7. Dokąd chce jechać Maria Bober?
8. Dla kogo ona chce kupić kilka rzeczy?
9. Dlaczego ona chce kupić ubranie dla syna?
10. U kogo jest jutro zabawa?
11. Ile lat ma Władek?
12. Od czyjego domu jest niedaleko szkoła Władka?
13. Czyje siostry też chodzą do szkoły?
14. Ile lat ma Zosia, a ile Basia?
15. Do kogo przyszedł Bolek Grzybowski?
16. Czego się Władek i Bolek uczą?

Part II

1. Kiedy pan kupił ubranie?
2. Ile pan zapłacił za pańskie ubranie?
3. Jaki pan ma rozmiar ubrania?
4. W jakim ubraniu pan chodzi na zabawy?
5. Czy pan potrzebuje nowe ubranie?
6. Czy pan daje zadatek kiedy pan kupuje ubranie?
7. Kiedy pan dostał przepustkę?
8. Kiedy pan idzie do kina?
9. Do jakiej szkoły pan chodzi?
10. Czy pan lubi chodzić do kawiarni?
11. Do której kawiarni pan lubi chodzić?
12. Jak się nazywa kawiarnia, do której pan chodzi?
13. Gdzie są dobre ciastka w Monterey?
14. Co pan kupuje w sklepie spożywczym?
15. Ile kosztuje kilo cukru?
16. Ile składów aptecznych jest w Monterey?
17. Czy teraz ceny wszystkiego poszły w górę?
18. Czy pana zarobki są takie same, jak w zeszłym roku?
19. Gdzie jest biuro kwaterunkowe w Wojskowej Szkole Języków?
20. Czego pan się uczy?
21. Czy język polski jest trudny dla pana?
22. Ile godzin dziennie pan się uczy języka polskiego?
23. Ile godzin trwa przerwa obiadowa w tej szkole?

Vocabulary

czwartek, m. czwartku, gen.s.	- Thursday
dla mnie	- for me
gotowy, gotowa, gotowe	- ready, ready-made
ładny, ładna, ładne	- pretty, nice
mam dać	- I am supposed to give, I am to give
niedziela, f.	- Sunday
nie potrzeba	- it isn't necessary
obywatel, m. obywatele, nom.pl.	- citizen
odbiór, m. odbioru, gen.s.	- receipt, reception (radio)
ostatni, ostatnia, ostatnie	- last
piątek, m. piątku, gen.s.	- Friday
pokazać, p. pokażę pokaże	- to show I will show
poniedziałek, m. poniedziałku, gen.s.	- Monday
poprawka, f.	- alteration, correction, amendment
potrzebny, potrzebna, potrzebne	- necessary, useful
przy (+loc.)	- at, when, on
przyjść, p. przyjdę przyjdzie	- to come (on foot) I will come
przyszedłem, przyszłam - past t. przyszedł, przyszła przyszliśmy, przyszłyśmy przyszli, przyszły	- I came

rozmiar, m. rozmiaru, gen.s.	- size, dimension, measure
służyć, i. służę służy	- to serve I serve
sobota, f.	- Saturday
środa, f.	- Wednesday
transport, m. transportu, gen.s.	- shipment, transport
ubranie, n. ubrania, gen.s.	- suit, dress, (the) clothing, (the) dressing
w (+ acc.) (niedzielę)	- on (Sunday)
wtorek, m. wtorku, gen.s.	- Tuesday
za	- too
zabawa: f.	- party, fun, dance
zależeć, i. zależę zależy	- to depend I depend
zatrzymać, p. zatrzymam zatrzyma	- to keep, to retain, to stop, to halt I will keep

Translation
Polish - English

Janek Wirski mieszka na wsi u rodziców. Oni mają duże gospodarstwo. Brat Janka, Bolek mieszka u szwagra w Warszawie i chodzi do szkoły. Szwagier pracuje w państwowym biurze i ma przydzielone mieszkanie w państwowym domu. W sobotę Janek pojechał do Warszawy nowym samochodem pana Lewandowskiego, żeby odwiedzić brata, który jest chory. On przywiózł dla Bolka świeże masło, jajka i smaczne ciastka od matki. Po południu przyszedł do Bolka Władek Pawlak, który służył w piechocie. Władek mieszka w koszarach. Dzisiaj on dostał przepustkę na dwa dni. Władek i Janek pojechali tramwajem do miasta, bo Janek musiał kupić różne rzeczy dla rodziców i krewnych. Janek dostał także pieniądze od ojca na ubranie. W oknie domu towarowego on zobaczył jasne ubranie w dobrym gatunku, więc wszedł do sklepu. Sprzedawca miał takie samo ubranie w rozmiarze Janka. Cena tego ubrania była tysiąc siedemset złotych. Janek zapłacił za ubranie, a potem kupił jeszcze trzy krawaty dla braci: niebieski, zielony i wiśniowy. W niedzielę Janek wrócił do domu autobusem.

Questions

1. U kogo mieszka Janek Wirski?
2. Kto ma duże gospodarstwo?
3. Gdzie mieszka Bolek?
4. Jakie mieszkanie ma szwagier Bolka i Janka?
5. Czyim samochodem pojechał Janek do Warszawy?
6. Kogo on chciał odwiedzić?
7. Od kogo on przywiózł masło, jajka i ciastka?
8. W jakiej broni służył Władek Pawlak?
9. Gdzie mieszka Władek?

10. Czym pojechali Władek i Janek do miasta?

11. Dla kogo Janek musiał kupić różne rzeczy?

12. Od kogo Janek dostał pieniądze?

13. Na co on dostał pieniądze od ojca?

14. Gdzie on zobaczył ubranie?

15. Jakie było to ubranie?

16. Co kosztowało tysiąc siedemset złotych?

17. Ile krawatów kupił Janek?

18. Kiedy Janek wrócił do domu?

19. Czym on wrócił do domu?

Part II

1. Gdzie pan pracuje?

2. Gdzie pan pracował, kiedy pan skończył szkołę?

3. Czy pan ma znajomego, który pracuje w fabryce?

4. Czy pan pracował w biurze?

5. Czy pan ma krewnego, który pracuje w biurze?

6. Jaka praca interesuje pana?

7. Gdzie pracuje pana ojciec?

8. Ile domów towarowych jest w Monterey?

9. Czy w mieście pana jest dom towarowy?

10. Co można kupić w domu towarowym?

11. Gdzie pan kupował ubrania?

12. Ile kosztuje ubranie w Monterey?

13. Jak długo jedzie autobus z Monterey do San Francisco?

14. Ile papierosów pan pali dziennie?

15. Czy pan wie gdzie są fabryki papierosów?

16. Jakie wyroby skórzane pan zna?

17. Czy dzieci lubią bawić się z psem?

18. Czy pan ma dom, czy mieszkanie?

19. Kto przyjechał z panem do Monterey?

20. Do kogo pan jedzie na urlop?

21. Czym pan przyjechał do Monterey?

22. Czym pan pisze prace domowe?

23. Z kim pan jest w klasie?

24. Czym panowie piszą?

25. Z kim pan je obiad?

26. Z czym pan pije kawę?

27. W czym pan pije wodę?

28. Czym jest pana ojciec?

29. Czy każdy żołnierz jest oficerem?

30. Czy każdy oficer jest żołnierzem?

31. Na czym gotuje kucharka?

32. Czym jest żołnierz, który gotuje dla panów?

33. Kim opiekuje się matka?

Vocabulary

autobus, m. autobusu, gen. s.	- bus
buchalter, m. buchalterzy, nom. pl.	- bookkeeper
dom towarowy	- department store
fabryka, f.	- factory, plant
interesować się, i. (+ instr.) interesuję się interesuje się	- to be interested (in) I am interested (in)
inżynier, m. inżynierowie, nom. pl.	- engineer (graduate)
jedzie się	- one travels (by means of transportation)
kolej, f. kolei, gen. s.	- train, railway, turn, succession
krewny, krewna krewnego, krewnej, gen. s.	- male relative, female relative
lepszy, lepsza, lepsze	- better (as adj.)
opiekować się, i. (+ instr.) opiekuję się opiekuje się	- to take care of I take care of
państwowy, państwowa, państwowe	- governmental, government (as adj.), federal
przed (+ instr.)	- before (only with nouns), in front of
przydzielony, przydzielona, przydzielone	- assigned
skórzany, skórzana, skórzane	- leather (as adj.)
słyszeć, i. słyszę słyszy	- to hear I hear
szwagier, m. szwagrowie, nom. pl.	- brother-in-law
towarowy, towarowa, towarowe	- freight (as adj.)
tramwaj, m. tramwaju, gen. s.	- streetcar

wyrób, m. - product
  wyrobu, gen. s.
wyroby, nom pl. - goods

wysłać, p. - to ship (out), to send off, to send away
  wyślę - I will ship (out)
  wyśle

z (+ instr.) - with

zajmować się, i. (+ instr.) - to be busy with, to take care of
  zajmuję się - I am busy with
  zajmuje się

zostawać, i. - to stay, to remain
  zostaję - I stay
  zostaje

Pan Walczak jest inżynierem. On pracuje w dużej fabryce butów w Poznaniu. Wczoraj pan Walczak wyjechał z żoną samochodem do Warszawy na kilka dni. Dziećmi opiekuje się siostra pani Walczak. Ona jest maszynistką w biurze, ale teraz ma tydzień urlopu. Dziś jest gorący dzień i dzieci są w ogrodzie. Janek, syn pana Walczaka, bawi się piłką, a siostra Basia bawi się z kotem. Po południu przyszli do Janka synowie pana Karskiego, który jest kupcem i ma sklep spożywczy przy ulicy Długosza. Synowie pana Karskiego czasami pomagają w sklepie. Oni nie chcą być kupcami. Bolek chce być żołnierzem, a starszy Władek murarzem. Oni teraz bawią się w wojnę. Władek jest dowódcą batalionu, Bolek zastępcą dowódcy, a Janek Walczak jest jeńcem. Wieczorem dzieci dostały mleko i ciastka. One cieszyły się smacznymi ciastkami, które zrobiła matka Janka. Ona jest bardzo dobrą kucharką.

1. Czym jest pan Walczak?
2. W fabryce czego on pracuje?
3. Z kim wyjechał Walczak do Warszawy?
4. Na jak długo oni wyjechali?
5. Kim opiekuje się siostra pani Walczak?
6. Gdzie ona pracuje?
7. Jaki jest dziś dzień?
8. Czym bawi się Janek?
9. Z czym bawi się Basia?
10. Kto przyjechał do Janka po południu?
11. Gdzie oni pomagają?
12. Czym oni nie chcą być?
13. Czym oni chcą być?

Part II

1. Jaki jest pana stopień wojskowy?
2. Czy pana dowódca jest dobrym oficerem?
3. Czy ten student jest stary?
4. W którym pułku pan służy?
5. Kto jest dowódcą pańskiego (batalionu, (plutonu, kompanii)?
6. Jak się nazywa pana drużynowy?
7. Kto jest pana drużynowym?
8. Ile batalionów jest w pułku?
9. Ile kompanii strzeleckich jest w batalionie?
10. Do której kompanii ma pan przydział?
11. Ile drużyn jest w plutonie?
12. Jak długo służy pan w wojsku?
13. Gdzie mieszkają rodzice pana?
14. Z kim pan mieszka?
15. Jaki jest pański zawód?
16. Czym lubią bawić się dzieci pana?
17. Z kim bawią się dzieci pana?
18. Czym jest pana znajomy?
19. Dokąd pan ostatnio jechał koleją?
20. Jakim kolegą jest pan Kowalski?
21. Jaką piłką grają w baseball?
22. Jaką piłką bawi się syn pana?
23. Czym pan chce być?
24. Czy pan idzie dziś ze znajomymi do kina?

25. Co pan robił przed rokiem?

26. Z kim pan był na urlopie?

27. Z którym kolegą pan się uczy?

28. Jak często rozmawia pan z dowódcą kompanii?

29. Jak długo jest pan żołnierzem?

30. Jaką funkcję ma pan w kompanii?

31. Czy pan zna sprzedawców, którzy pracują u Holmana?

32. Kiedy ostatnio rozmawiał pan z dowódcą kompanii?

Vocabulary

batalion, m.
  batalionu, gen. - battalion

bitwa, f. - battle

chorąży, m.
  chorążego, gen. s.
  chorążowie, nom. pl.
  chorążych, gen. pl. - Warrant Officer W. O. (2nd lieutenant in 1947-56)

czwarty, czwarta, czwarte - fourth

daleki, daleka, dalekie - distant, remote

dowódca, m.
  dowódcy, gen. s.
  dowódcy, nom. pl.
  dowódców, gen. pl. - leader, commanding officer, commander

drużynowy, m.
  drużynowego, gen. s.
  drużynowi, nom. pl. - squad leader

funkcja, f. - job, assignment, duty function

gdy - when (never as an interrogation), while

jeniec, jeńcy, nom. pl. - prisoner of war

mężczyzna, m. mężczyzny, gen. s. - man (male only)

mężczyźni, nom. pl. mężczyzn, gen. pl. - men

murarz, m. murarze, nom. pl - bricklayer

nasz, nasza, nasze - our, ours

obecnie - now, at present, nowadays

pierwszy, pierwsza, pierwsze - first

przydział, m. przydziału, gen. s. - assignment

pułk, m. pułku, gen. s. - regiment

starszy, starsza, starsze - older, elderly, higher ranking

starszy strzelec - private first class

stopień, m. stopnia, gen. s. - rank, grade, step, degree, foot board

stopień wojskowy - military rank

strzelec, m. strzelcy, nom. pl - rifleman, gunner, private in infantry

strzelecki, strzelecka, strzeleckie - rifle (as adj.)

was - you, you (people)

wasz - your, yours

wojna, f. - war

zastępca, m. - assistant, deputy, second in command
zastępcy, gen. s.

zastępcy, nom. pl
zastępców, gen. pl.

zawód, m. - occupation, profession, disappointment
zawodu, gen. s.

zginąć, p. - to be killed (on battle field), to be lost

zginę - I will be killed
zginie

zostać, p. - to become, to remain, to stay

zostanę - I will become
zostanie

Syn państwa Pułaskich, Władek, służył w piątym pułku piechoty. On był drużynowym w drugim plutonie drugiej kompanii. Władek był dobrym podoficerem. Wszyscy koledzy bardzo go lubili. On interesował się żołnierzami, których uczył. Dziś Władek dostał przepustkę i poszedł do miasta z kolegą. On spotkał się z Zosią Wirską i Basią Pawlak. Zosia była ładną dziewczyną, Basia była szczupła i wysoka. Zosia miała czarnego rasowego psa. Kiedy oni poszli do restauracji pies musiał czekać na ulicy. Po obiedzie Władek, Zosia i Basia pojechali nowym samochodem Zosi do państwa Karskich. Karscy byli rodzicami kolegi Władka. Tam oni siedzieli długo w ogrodzie, rozmawiali i pili wodę z sokiem wiśniowym.

1. W którym pułku służył Władek?
2. Czyim on był synem?
3. Czym on był?
4. W którym plutonie i w której kompanii on służył?
5. Kogo wszyscy koledzy bardzo lubili?
6. Kim on interesował się?
7. Dokąd Władek dziś poszedł?
8. Z kim on poszedł do miasta?
9. Z kim Władek spotkał się?
10. Jaka była Zosia?
11. Jaką dziewczyną była Basia?
12. Jakiego psa miała Zosia?
13. Gdzie musiał czekać pies?
14. Czyim samochodem Władek, Zosia i Basia pojechali do państwa Karskich?
15. Gdzie oni siedzieli długo?
16. Co oni tam robili?

Part II

1. Kiedy ostatnio leciał pan samolotem?
2. Ile kosztuje bilet kolejowy z Monterey do San Franisco?
3. Skąd startują samoloty?
4. Gdzie stoją samoloty?
5. Nad czym lecą samoloty?
6. Co pan widzi przez to okno?
7. Gdzie znajdują się lampy w pana mieszkaniu?
8. W którym miejscu na ścianie jest ten obrazek?
9. Pod czym stoi ten stół?
10. Czy jest więcej katastrof lotniczych czy kolejowych?
11. Gdzie była ostatnio katastrofa lotnicza?
12. Między jakimi miastami widział pan katastrofę kolejową?
13. Co znajduje się za domem pana?
14. Co umie dobry uczeń?
15. Kogo znają żołnierze?
16. Kto w tej klasie umie mówić po polsku?
17. Czy pan zna adres dowódcy pańskiej kompanii?
18. Czym jest człowiek, który pracuje w sklepie?
19. Co pan zwykle bierze na drogę, kiedy pan jedzie samolotem?
20. Między kim a kim lubi pan siedzieć kiedy pan jedzie pociągiem?
21. Między jakimi miastami jest Poznań?
22. Nad jaką rzeką jest Nowy Jork?
23. Kogo pan zna dobrze w tej szkole?
24. Gdzie pan mieszka - w mieście czy pod miastem?
25. Gdzie są zwykle lotniska?
26. Gdzie zatrzymał pan samochód kiedy pan wrócił do domu?

Vocabulary

Berlin Berlina, gen. s.	- Berlin, capital of Germany
będę miał	- I will have
bilet, m. biletu, gen. s.	- ticket
burza, f.	- electric storm, storm (on sea)
droga, f.	- road, way
"Gazeta Wieczorna"	- "Evening Gazette" (Evening newspaper)
głodny, głodna, głodne	- hungry
głośnik, m. głośnika, gen. s.	- loudspeaker
kanapka, f.	- sandwich
katastrofa, f.	- accident, catastrophe
lecieć, i. lecę leci	- to fly, to run, to rush I fly
"Lot" "Lotu", gen. s.	- name of Polish state-owned airline
lot, m. lotu	- flight
lotniczy, lotnicza, lotnicze	- air (as adj.), aviation (as adj.)
lotnisko, n.	- airfield, airport
most, m. mostu, gen. s.	- bridge
niż	- than
nowoczesny, nowoczesna, nowoczesne	- modern

odlot, m. odlotu, gen. s.	- departure (by air), the take off
pilot, m. piloci, nom. pl.	- pilot
pojechać, p. pojadę pojedzie	- to go (by means of transportation), to ride I will go
różnica, f.	- difference
samolot, m. samolotu, gen. s.	- plane, aircraft
samolotowy, samolotowa, samolotowe	- plane (as adj.)
skręcić, p. skręcę skręci	- to turn I will turn
spokojny, spokojna, spokojne	- calm, quiet, peaceful, (not to be worried)
startować, i. startuję startuje	- to take off (by plane), to start - I take off
śniadanie, n.	- breakfast
śpieszyć się, i. śpieszę się śpieszy się	- to hurry, to be in a hurry - I hurry
więcej	- more
zjeść, p. zjem zje zjedzą	- to eat - I will eat

Państwo Karscy mieszkali pod Warszawą. Oni mieli dom nad rzeką, blisko lotniska. W nocy Karscy słyszeli samoloty, które leciały nad domem. Za domem były duże drzewa, a między drzewami kwiaty. Andrzej Karski pracował na lotnisku. Wieczorem, po pracy, on lubił siedzieć pod drzewami, czytać gazetę i rozmawiać z doktorem Walczakiem. On znał dobrze Walczaka i wiedział, że Walczak był doskonałym lekarzem i dobrym człowiekiem.

Dzieci państwa Karskich chodziły nad rzekę z dziećmi Państwa Walczaków. Czasami brały one kanapki, szły pod las i tam bawiły się do wieczora. Marysia, córka państwa Karskich, brała zwykle książkę, bo ona umiała już czytać.

Questions

1. Gdzie mieszkali państwo Karscy?
2. Gdzie oni mieli dom?
3. Blisko czego był dom Karskich?
4. Nad czym leciały samoloty, które Karscy słyszeli w nocy?
5. Gdzie były kwiaty?
6. Gdzie pracował Andrzej?
7. Co on lubił robić wieczorem?
8. Z kim Andrzej lubił rozmawiać?
9. Kogo Andrzej znał dobrze?
10. Co Andrzej wiedział o doktorze Walczaku?
11. Jakim doktorem był pan Walczak?
12. Dokąd chodziły dzieci państwa Karskich?
13. Z kim one chodziły nad rzekę?
14. Gdzie czasami szły?
15. Jak długo tam się bawiły?
16. Co brała zwykle Marysia?
17. Co umiała Marysia?

Part II

1. Czy pan wyjeżdżał za granicę?
2. Gdzie pan był za granicą?
3. Czym pan jechał za granicę?
4. Ile razy pan jechał statkiem?
5. Skąd dokąd pan jechał statkiem?
6. Czym pan woli jechać statkiem czy samolotem?
7. Ile dni leci samolot z San Francisco do Warszawy?
8. Jakim statkiem pan jechał?
9. Jaka jest pogoda w Monterey w lecie?
10. W których miesiącach pada deszcz w Monterey?
11. Które miesiące są gorące w Monterey?
12. Czy teraz jest wiosna?
13. Kiedy zaczyna się jesień?
14. Czy w Monterey są mrozy w styczniu?
15. Jaka pogoda jest w Polsce w zimie?
16. W którym miesiącu przyjechał pan do Wojskowej Szkoły Języków?
17. Kiedy jedzie pan na urlop?
18. Ile miesięcy ma rok?
19. Jak nazywają się pierwsze 3 miesiące?
20. Jak nazywają się ostatnie 3 miesiące?
21. Które miesiące mają 30 dni?
22. Które miesiące mają 31 dni?

Vocabulary

czerwiec, m. czerwca, gen. s.	- June
dowiadywać się, i. dowiaduję się dowiaduje się	- to inquire
gorąco	- hot (as adv.), hotly
granica, f.	- border, frontier, limit
grudzień, m. grudnia, gen. s.	- December
jesień, f.	- autumn, fall
statek, m. statku, gen. s.	- ship, boat
styczeń, m. stycznia, gen. s.	- January
szczęśliwy, szczęśliwa, szczęśliwe	- happy, lucky
szczęśliwej podróży	- happy journey, have a nice trip, bon voyage
śnieg, m. śniegu, gen. s.	- snow
wiosna, f.	- spring
wrzesień, m. września, gen. s.	- September
zagranica, f. (pl. not used)	- foreign countries
za granicę (jechać)	- (to go) abroad
zima, f.	- winter
zobaczyć się, p. widzieć się, i. zobaczę się widzę się zobaczy się widzi się	- to see each other, to meet

klimat, m. klimatu, gen. s.	- climate
kwiecień, m. kwietnia, gen. s.	- April
lato, n. lata, nom. pl.	- summer summers, years
lipiec, m. lipca, gen. s.	- July
listopad, m. listopada, gen. s.	- November
luty, m. lutego, gen. s.	- February
maj, m. maja, gen. s.	- May
marzec, m. marca, gen. s.	- March
mróz, m. mrozu	- frost
nigdy	- never
padać, i. spaść, p. padam spadnę pada spadnie	- to fall, to drop
pada śnieg	- it snows
październik, m. października, gen. s.	- October
podróż, f.	- travel, journey, trip
pogoda, f.	- weather, nice weather
polecieć, p. lecieć, i. polecę lecę poleci leci	- to fly, to run, to rush
Polska, f.	- Poland
sierpień, m. sierpnia, gen. s.	- August

Translation
Polish - English

Dwa lata temu Jan Smith był na wakacjach w Polsce. On chciał zobaczyć się ze znajomymi, których dawno nie widział. Smith boi się podróży samolotem, więc pojechał statkiem w ostatnim tygodniu marca. On jechał do Gdyni osiem dni. Pan Smith bardzo lubił czytać, ale w domu nigdy nie miał na to czasu. Podczas podróży więc przeczytał kilka książek o Polsce. On interesował się klimatem Polski. Szkoda jednak, że dopiero na statku dowiedział się, jaka jest pogoda w Polsce w kwietniu. On myślał, że wiosna jest w Polsce ładna, ale przeczytał, że w kwietniu często pada śnieg.

Smith zaczął uczyć się języka polskiego, ale przez tydzień dużo się nie nauczył. W Gdyni czekał na Smitha stary znajomy, doktor Kowalski. Oni pojechali do hotelu a potem chcieli zaraz iść do miasta, ale musieli zaczekać na panią Kowalską, która była zajęta dziećmi. Oni poszli do miasta dopiero po południu. Obiad zjedli w drogiej restauracji, bo doktor Kowalski lubił dobrze jeść. Po obiedzie pan Smith chciał zapłacić rachunek, ale zapłacił Kowalski, bo Smith był gościem.

Questions

1. Ile lat temu Jan Smith był na wakacjach?
2. Gdzie Jan Smith był na wakacjach?
3. Kogo on chciał zobaczyć?
4. Jakiej podróży boi się Smith?
5. Kiedy on pojechał statkiem do Polski?
6. Na co Smith nie miał czasu w domu?
7. Kiedy on przeczytał kilka książek o Polsce?
8. Czym interesował się Smith?
9. Kiedy on dowiedział się jaka pogoda jest w Polsce w kwiet- niu?
10. Co on myślał o wiośnie w Polsce?
11. Kiedy często pada śnieg i deszcz w Polsce?
12. Czego zaczął się uczyć Smith?
13. Czy on dużo nauczył się?
14. Gdzie czekał na Smitha doktor Kowalski?
15. Jakim on był znajomym Smitha?
16. Dokąd Smith i Kowalski chcieli zaraz iść?
17. Skąd oni chcieli iść do miasta?
18. Dlaczego oni nie mogli zaraz pójść do miasta?
19. Kim pani Kowalska była zajęta?
20. Gdzie oni zjedli obiad?
21. Co lubił doktor Kowalski?
22. Co chciał zrobić Smith po obiedzie?
23. Czego on nie zrobił?
24. Dlaczego doktor Kowalski zapłacił?

Part II

1. O której jest pobudka w pana kompanii?
2. Od której do której trwają lekcje w tej szkole?
3. Która lekcja jest teraz?
4. Po której lekcji mają panowie obiad?
5. Która lekcja trwa 60 minut?
6. Czy panowie mają pobudkę w niedzielę?
7. Kiedy pan ma zajęcia w koszarach?
8. Kiedy jest czyszczenie broni w pana kompanii?
9. O której jadł pan śniadanie w domu?
10. W której porze roku pada śnieg w Polsce?
11. Które miesiące mają 31 dni?
12. Ile dni ma luty?
13. Ile jest pór roku?
14. Jaka jest teraz pora roku?
15. Ile godzin ma doba?
16. Ile minut jest w kwadransie?
17. Jak czesto miał pan służbę wartowniczą, kiedy pan był w pułku?
18. O której gaszą światła w koszarach?
19. Co pan robi kiedy pan ma wolne?
20. Ile razy na miesiąc (tydzień) ma pan czyszczenie koszar?
21. Po ilu godzinach nauczył się pan nowej lekcji?
22. Kiedy pan skończy służbę wojskową?
23. O której skończy się ostatnia lekcja?
24. Którego jest dziś?
25. Którego było wczoraj?

Pani Kalińska pracowała w biurze podróży "Orbis." Przychodziła do biura o godzinie ósmej rano. Pracę w biurze kończyła o czwartej po południu. Pracy w biurze miała dużo, ponieważ wiele osób przychodziło do Orbisu, żeby kupować bilety na różne pociągi. Pani Kalińska dawała także informacje, jak pojechać do różnych miast.

Mąż pani Kalińskiej chorował od roku i pani Kalińska musiała dużo pracować. Państwo Kalińscy mieli syna. Syn ich Adam miał 12 lat i chodził do szkoły. Uczył się dobrze. Adam miał dużo kolegów. Oni często przychodzili do niego. Pani Kalińska lubiła kolegów Adama.

Przyjaciel Adama, Tadeusz Kwietniewski miał jeszcze rodziców. Oni mieli gospodarstwo blisko Warszawy. Pani Kalińska i Adam często wyjeżdżali na wakacje do państwa Kwietniewskich. W zeszłym roku byli oni u państwa Kwietniewskich przez lipiec i sierpień. Pogoda była ładna i mieli oni bardzo dobre wakacje.

1. Gdzie pracowała pani Kalińska?
2. O której godzinie przychodziła pani Kalińska do biura?
3. O której godzinie pani Kalińska kończyła pracę w biurze?
4. Ile pracy miała pani Kalińska?
5. Ile osób przychodziło do Orbisu?
6. Po co wiele osób przychodziło do Orbisu?
7. Jakie informacje dawała pani Kalińska?
8. Kto chorował od roku?
9. Co musiała robić pani Kalińska?
10. Czy państwo Kalińscy mieli dzieci?
11. Ile lat miał syn państwa Kalińskich?

12. Co robił syn państwa Kalińskich?

13. Jak uczył się Adam?

14. Czy Adam miał dużo kolegów?

15. Do kogo przychodzili często koledzy?

16. Kogo lubiła pani Kalińska?

17. Jak nazywał się przyjaciel Adama?

18. Co mieli rodzice Kwietniewskiego?

19. Dokąd wyjeżdżała często pani Kalińska z synem?

20. Po co oni wyjeżdżali do państwa Kwietniewskich?

Part II - General Questions

1. Czym pan się interesuje?
2. Jaką katastrofę pan widział?
3. Ile dni ma listopad?
4. Jaki klimat jest w Kalifornii?
5. Jakie stopnie wojskowe pan zna?
6. Które miesiące mają 30 dni?
7. Które miesiące mają 31 dni?
8. Ile doba ma godzin?
9. Jaka była pogoda wczoraj?
10. Do którego plutonu pan jest przydzielony?
11. Jak długo trwała wojna domowa w Ameryce?
12. Kto jest żonaty w tej klasie?
13. Kiedy pan chodził do szkoły podstawowej?
14. O której pan je śniadanie?
15. Czy pan lubi ćwiczenia w terenie?
16. Jak daleko stąd jest osiedle wojskowe?
17. Jak się nazywają dnie tygodnia?
18. Jak się nazywa pana dowódca kompanii?

Vocabulary

apel, m. apelu, gen. s.	- call (military)
apel poranny	- reveille
apel wieczorny	- tattoo roll call
capstrzyk, m. capstrzyku, gen. s.	- taps
czyszczenie, n.	- (the) cleaning
ćwiczenie, n. ćwiczenia, nom. pl.	- exercise training, exercises
doba, f.	- 24 hrs.
drużyna, f.	- squad
gasić, i. (zgasić, p. gaszę zgaszę gasi zgasi)	- to put out: light, fire, flame
kwadrans, m. kwadransa/kwadransu, gen. s.	- quarter of an hour
lotnik, m. lotnicy, nom. pl.	- airman
luźny, luźna, luźne	- loose, ample
musztra, f.	- drill
musztra luźna	- extended order drill
musztra zwarta	- close order drill
piechur, m. piechurzy, nom. pl.	- infantryman
pobudka, f.	- first call
pora, f.	- time, season
poranny, poranna, poranne	- morning (as adj.)
regulamin, m.	- manual (F.M., T.M.)

służba, f.	- duty, service
spać, i. (no p.) śpię śpi	- to sleep
światło, n.	- light
święto, n.	- holiday
trzeba	- it is necessary, one must
wartowniczy, wartownicza, wartownicze	- guard (as adj.)
wieczorny, wieczorna, wieczorne	- evening (as adj.)
wolne, n. wolnego, gen. s.	- off (time)
wpół (do)	- half an hour (to), 30 minutes
wykład, m. wykładu	- lecture
zajęcie, n. zajęcia, gen. s. zajęcia, nom. pl.	- occupation, chore - indoor training
zapoznawać się, i. (zapoznać się, p. zapoznaję się — zapoznam się zapoznaje się — zapozna się)	- to get acquainted, to get familiar, (to familiarize oneself)
zbiórka, f.	- formation (military), call, collection
zbiórka na ćwiczenia	- work call
zwarty, zwarta, zwarte	- close (as adj.), compact.

Translation
Polish - English

Janek i Bolek mieszkają w Warszawie, a pracują w fabryce pod Warszawą. Oni wychodzą z domu o wpół do szóstej, żeby zdążyć na pierwszy autobus. Z domu do fabryki jedzie się autobusem trzy kwadranse. Oni zaczynają pracę o siódmej i pracują osiem godzin. Pan Wirski, ojciec Janka i Bolka, jest urzędnikiem. On je śniadanie kwadrans przed siódmą a wyjeżdża do pracy dopiero kwadrans po siódmej. Około jedenastej on zwykle pije herbatę i je dwie kanapki.

Pani Wirska już przed piątą zaczyna robić śniadanie dla synów a potem dla męża. O wpół do dziesiątej ona idzie na zakupy do miasta. Często spotyka ona siostrę i po zakupach, około południa idą razem do kawiarni. W zimie piją one gorącą kawę a w lecie wodę z sokiem. Pani Wirska wraca do domu o wpół do pierwszej. Jak każda kobieta ona ma dużo pracy w domu.

O wpół do trzeciej ona zaczyna gotować obiad. Pan Wirski i chłopcy przyjeżdżają o czwartej i zaraz chcą jeść. Państwo Wirscy wychodzą wieczorem zwykle tylko w soboty, ale Janek często idzie na randkę o szóstej, a Bolek jeśli tylko ma dosyć pieniędzy idzie na drugi program do kina. Janek i Bolek wracają do domu kwadrans po dziewiątej albo o wpół do dziesiątej. Rodzice już od dziewiątej są w łóżku.

Questions

1. Gdzie pracują Janek i Bolek?

2. Gdzie jest fabryka?

3. O której oni wychodzą z domu?

4. Na który autobus oni muszą zdążyć?

5. Jak długo oni jadą z domu do fabryki?

6. Kiedy Janek i Bolek zaczynają pracę?

7. Ile godzin oni pracują?

8. O której ojciec Janka i Bolka je śniadanie?

9. Ile minut potem on wyjeżdża do pracy?

10. Około której godziny on pije herbatę?

11. Ile kanapek on je?

12. Kiedy pani Wirska zaczyna robić śniadanie?

13. Dla kogo ona robi śniadanie?

14. Dokąd ona idzie na zakupy?

15. O której ona idzie na zakupy do miasta?

16. Z kim ona idzie do kawiarni?

17. Co one piją w zimie?

18. W jakiej porze roku one piją wodę z sokiem?

19. Kiedy pani Wirska wraca do domu?

20. Gdzie ona ma dużo pracy?

21. Co ona robi o wpół do trzeciej?

22. O której przyjeżdża pan Wirski?

23. Dokąd Janek idzie często o szóstej?

24. Na który program Bolek idzie do kina?

25. Kiedy chłopcy wracają do domu?

26. Gdzie są rodzice o dziewiątej?

Part II

1. Czy był pan za granicą?
2. W jakich krajach był pan?
3. Czy pan interesował się innymi krajami?
4. Przez jakie kraje pan przejeżdżał?
5. Czym zainteresował się pan za granicą?
6. Kiedy ostatni raz wyjeżdżał pan za granicę?
7. Jakie miasta zwiedzał pan?
8. Czy pan ma aparat fotograficzny?
9. Jakiej marki jest pana aparat?
10. Gdzie będzie pan podczas urlopu w tym roku?
11. Czy pan umie robić zdjęcia?
12. Zdjęcia czego lubi pan robić?
13. Jakie zdjęcia można robić pana aparatem?
14. O której będzie pan jadł dziś obiad?
15. W którym miesiącu pojedzie pan na urlop?
16. Dokąd ludzie zwykle wyjeżdżają na wczasy?
17. Co będzie pan robił podczas urlopu?
18. Kiedy będzie się pan uczył nowego dialogu?
19. Która godzina jest teraz?
20. O której zwykle kończy pan uczyć się wieczorem?
21. O której skończy się ta lekcja?
22. Czym interesował się pan, kiedy pan mieszkał u rodziców?

Vocabulary

aparat, m. aparatu, gen. s.	- apparatus
aparat fotograficzny	- camera
fotograficzny, fotograficzna, fotograficzne	- photographic
Francja, f.	- France
Włochy (pl. only) Włoch, gen. pl. Włoszech, loc. pl.	- Italy
włoski, włoska, włoskie	- Italian (as adj.)
wyjechać, p. wyjadę wyjedzie	- to leave, to (by means of transportation)
Zakopane, n. adj. Zakopanego, gen. s.	- Zakopane, mountain resort in the Tatra Mountains in southern Poland (winter sports center)
zaprosić, p. zapraszać, i. zaproszę zapraszam zaprosi zaprasza	- to invite
zatrzymać (się), p. zatrzymam (się) zatrzyma (się)	- to stop (oneself)
zatrzymywać (się), i. zatrzymuję (się) zatrzymuje (się)	- to stop (oneself)
zdjęcie, n.	- snapshot, photograph, picture
zmienić, p. zmienię zmieni	- to change
zwiedzać, i. zwiedzam zwiedza	- (to do) sightseeing, to visit (places but not persons)

kartka, f.	- card (post), slip (of paper)
kraj, m. kraju, gen. s.	- country
mieć nadzieję	- to hope, to have hope
Mediolan, m. Mediolanu, gen. s.	- Milan, a city in northern Italy
morze, n.	- sea
nadzieja, f.	- hope
oczywiście	- of course, naturally, obviously
Paryż, m. Paryża, gen. s.	- Paris
południowy, południowa, południowe	- southern, south (as adj) southerly
północny, północna, północne	- northern, north (as adj) northerly
prawdopodobnie	- probably
przede wszystkim	- first of all, above all
przyjeżdżać, i. przejeżdżam przejeżdża	- to pass through, to cross, to run down, to pass over (by means of transportation)
przysłać, p. przyślę przyśle	- to send to (somebody)
Rzym, m. Rzymu, gen. s.	- Rome
starać się, i. postarać się, p. staram się postaram się stara się postara się	- to try, to endeavor, to strive
wczasy (pl. only) wczasów, gen.	- vacation

Po ślubie Andrzej i Jadwiga zjedli obiad z rodziną, a o 3-ciej pojechali samochodem na lotnisko. Kwadrans po czwartej byli już w samolocie, a kilka minut potem lecieli nad Warszawą. Oni jechali do Francji. W samolocie Andrzej i Jadwiga mówili o tym jakie kraje i miasta będą zwiedzali.

"Będziemy w Paryżu przez tydzień," mówił Andrzej. "Potem pojedziemy do południowej Francji i tam będziemy odpoczywali nad morzem przez kilka dni. Myślę, że będziemy mogli wynająć tam samochód i pojedziemy do Rzymu. W Rzymie zostaniemy do czwartego września." Jadwiga bardzo się ucieszyła, że będą mieli prawie dwa tygodnie, żeby zwiedzić Rzym, że będzie mogła odwiedzić krewnych, którzy mieszkają pod Rzymem. Poza tym Jadwiga wiedziała, że Andrzej będzie chciał zrobić w Rzymie dużo zdjęć i myślała, że kiedy on będzie robił zdjęcia starych domów i kościołów ona będzie kupowała różne nowe rzeczy.

Questions

1. Z kim Andrzej i Jadwiga zjedli obiad po ślubie?
2. Czym oni pojechali na lotnisko?
3. O której oni pojechali na lotnisko?
4. Kiedy oni byli już w samolocie?
5. Nad jakim miastem lecieli kilka minut potem?
6. Dokąd oni jechali?
7. O czym Andrzej i Jadwiga mówili w samolocie?
8. Jak długo oni będą w Paryżu?

9. Dokąd oni pojadą z Paryża?
10. Co oni będą robili nad morzem?
11. Jak długo oni będą odpoczywali nad morzem?
12. Kto będzie mógł wynająć tam samochód?
13. Do kiedy oni zostaną w Rzymie?
14. Z czego ucieszyła się Jadwiga?
15. Co Andrzej będzie chciał robić?
16. Zdjęcia czego będzie robił Andrzej?
17. Jakie rzeczy będzie kupowała Jadwiga?

Part II

1. O której pan zwykle wstaje?
2. Jak długo ubiera się pan?
3. O której zaczyna pan się golić?
4. Dla kogo żona (matka) pana robi śniadanie?
5. Kiedy pan się kąpie?
6. Co pan zwykle je na śniadanie?
7. Z czego robi się masło?
8. Czy pan je więcej na obiad czy na kolację?
9. O której zaczyna pan być głodny?
10. Około której kładzie się pan spać?
11. O której gasi pan światło?
12. O której pan zwykle zasypia?
13. Ile godzin pan zwykle śpi?
14. Czy pan woli uczyć się późno wieczorem, czy wcześnie rano?
15. Na którą pan zwykle chodzi do kina?
16. Gdzie pada śnieg w Kalifornii?
17. W jakich miesiącach pada śnieg w Kalifornii?
18. W jakiej porze roku dostanie pan urlop?

Vocabulary

codziennie		- every day
czesać (się), i. czeszę (się) czesze (się)	uczesać (się) p. uczeszę (się) uczesze (się)	- to comb (oneself)
czyścić, i. czyszczę czyści	(wyczyścić, p. wyczyszczę wyczyści)	- to brush, to clean, to shine
drugie śniadanie		- second breakfast, lunch
golić (się), i. golę (się) goli (się)	/ogolić (się), p. ogolę (się) ogoli (się)/	- to shave (oneself)
kąpać (się), i. kąpię (się) kąpie (się)	/wykąpać (się), p. wykąpię (się) wykąpie (się)/	- to bathe (oneself)
kłaść (się), i. kładę (się) kładzie (się)	/położyć (się), p. położę (się) położy (się)/	- to lie down (oneself), to lay, to put
kłaść się spać		- to go (to bed), to sleep
kolacja, f.		- dinner, supper
krzyczeć, i. krzyczę krzyczy		- to shout
krzyknąć, p. krzyknę krzyknie		- to utter a scream
myć (się), i. myję (się) myje (się)	/umyć (się, p. umyję (się) umyje (się)/	- to wash (oneself)
obudzić (się), p. obudzę (się) obudzi (się)	/budzić (się), i. budzę (się) budzi (się)/	- to wake (oneself)
późno		- late (as adv.)
rozbierać (się), i. rozbieram (się) rozbiera (się)	/rozebrać (się),p. rozbiorę (się) rozbierze (się)/	- to undress (oneself), to disassemble (transitive only), to dismantle (transitive only), to take apart (transitive only)

spóźnić (się), p. spóźnię (się) spóźni (się)	/spóźniać (się), i. spóźniam (się) spóźnia (się)/	to be late, to be slow (watch or clock)
to trudno		- that can't be helped
trudno		- that can't be helped, difficult (as adv.), hard (as adv.)
ubierać (się), i. ubieram (się) ubiera (się)	/ubrać (się), p. ubiorę (się) ubierze (się)/	- to dress (oneself)
wcześnie		- early, soon
wstawać, i. wstaję wstaje	(wstać, p. wstanę wstanie)	- to get up
zacząć, p. (się) zacznę zacznie		- to start, to begin
zaczynać, i. (się) zaczynam zaczyna		- to start, to begin
zasypiać, i. zasypiam zasypia	(zasnąć, p. zasnę zaśnie)	- to fall asleep
zawsze		- always
zgadzać (się), i. zgadzam (się) zgadza (się)	/zgodzić (się), p. zgodzę (się) zgodzi (się)/	- to agree

Zwykle w niedzielę Olszewscy wstają późno, ale dziś jest pierwszy dzień lata i pogoda jest tak ładna, że wstali przed siódmą, bo chcieli oni cały dzień być nad morzem. Oni ubrali się szybko i poszli do kościoła o wpół do ósmej. Wrócili do domu po wpół do dziewiątej i pani Olszewska zaraz zaczęła robić śniadanie. Przez ten czas Zosia, córka państwa Olszewskich, zrobiła kanapki. Potem zatelefonowała do Kazimierza Bednarskiego. Ona codziennie telefonowała do Kazimierza. Kazimierz powiedział, że będzie nad morzem około dwunastej, bo on obudził się późno, więc musi jeszcze umyć się, ogolić się, ubrać się i zjeść śniadanie.

Pani Olszewska i Zosia były gotowe przed dziesiątą. Pan Olszewski chciał jednak jeszcze słuchać komunikatu radiowego. Komunikat zaczynał się o dziesiątej. Olszewscy z komunikatu radiowego dowiedzieli się, że przez cały dzień będzie gorąco. Oni bardzo się tym ucieszyli, bo chcieli kąpać się w morzu. Ponieważ Olszewscy spóźnili się na autobus, który odchodził o dziesiątej dwadzieścia pięć, więc musieli czekać na ulicy piętnaście minut i przyjechali nad

<u>Lord's prayer</u> (Roman Catholic)

Ojcze nasz, który jesteś w niebie. Święć się imię Twoje. Przyjdź królestwo Twoje. Bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj i odpuść nam nasze winy jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen. (Protestant version - Albowiem Twoje jest królestwo, moc i chwała na wieki)

Vocabulary

brudny, brudna, brudne	- dirty
budzik, m. budzika, gen. s.	- alarm clock
dać, p. (dawać, i. dam — daję da — daje) dadzą	- to give
dzisiaj	- today
jeśli	- if
naprawiać, i. (naprawić, p. naprawiam — naprawię naprawia — naprawi)	- to repair, to fix, to mend
naprawa, f.	- repair, (the) fixing
nawet	- even
pęknięty, pęknięta, pęknięte	- broken, cracked, split
wierzyć, i. (uwierzyć, p. wierzę — uwierzę wierzy — uwierzy)	- to believe, to trust
wybór, m. wyboru, gen. s.	- selection, choice
wziąć, p. (brać, i. wezmę — biorę weźmie — bierze)	- to take
zegarmistrz, m. zegarmistrze, nom. pl.	- watchmaker
zreperować, p. (reperować, i. zreperuję — reperuję zreperuje — reperuje)	- to repair, to fix

podobać się, i. (spodobać się, p. - to like, to appeal to
podobam się spodobam się
podoba się spodoba się)

pokazywać, i. (pokazać, p. - to show, to display, to point at
pokazuję pokażę
pokazuje pokaże)

pomóc, p. (pomagać, i. - to help, to assist
pomogę pomagam
pomoże pomaga)

portfel, m. - wallet
portfelu/portfela, gen. s.

powiedzieć, p. (mówić, i. - to tell, to say (to speak, to tell, to talk)
powiem mówię
powie mówi)

przyjrzeć się, p. (przyglądać się, i. - to look at, to observe, to watch
przyjrzę się przyglądam się
przyjrzy się przygląda się)

przykro - unpleasantly, painfully

przykro mi - I am sorry, I hate to

przynosić, i. (przynieść, p. - to bring (by hand)
przynoszę przyniosę
przynosi przyniesie)

przywozić, i. (przywieźć, p. - to bring (by means of transportation)
przywożę przywiozę
przywozi przywiezie

sprężyna, f. - spring (metal)

sprzedać, p. (sprzedawać, i. - to sell
sprzedam sprzedaję
sprzeda sprzedaje)

stać się, p. (stawać się, i. - to happen, to became
stanę się staję się
stanie się staje się)

stanąć, p. (stać, i. - to stop, to stand
stanę stoję
stanie stoi)

urodziny (pl. only) - birthday
urodzin, gen. pl.

Translation
Polish - English

Urodziny Stafana są trzeciego października. Dziś jest dopiero dwudziestego piątego września, ale ojciec Stefana, major Piasecki, ma dziś wolne, więc państwo Piaseccy poszli do miasta, żeby kupić coś Stefanowi na urodziny. Pani Piasecka chciała dać synowi książkę o polskim lotniku, kilka koszul i zegarek, bo stary zegarek Stefana już bardzo źle chodzi. Ojciec powiedział chłopcu, że dostanie aparat fotograficzny, jeśli przyniesie dobre stopnie ze szkoły. Stefan uczył się bardzo dobrze przez ostatnie cztery miesiące, a także pomagał matce w domu. Najpierw Piaseccy poszli do Domu Towarowego. Pani Piasecka przyglądała się ubraniom, koszulom, krawatom, a major aparatom fotograficznym. Po chwili pan Piasecki kupił aparat fotograficzny, zapłacił sprzedawcy i poszedł zobaczyć zegarki. Pani Piasecka pokazała mężowi mały złoty zegarek. On bardzo się podobał majorowi, ale był za drogi, więc państwo Piaseccy kupili inny zegarek, niedrogi, ale dobrej marki. Potem państwo Piaseccy chcieli zobaczyć książki. Pani Piasecka powiedziała mężowi, że Stefan lubi czytać, więc chce kupić Stefanowi kilka książek. Stefan łatwo przeziębia się, więc często musi leżeć w łóżku i może w tym czasie czytać. Sprzedawca nie miał w sklepie z książkami tej książki, którą chciała pani Piasecka, ale przyniósł ją z magazynu. Państwo Piaseccy podziękowali sprzedawcy i kupili jeszcze trzy inne książki. Była już druga, kiedy Piaseccy skończyli zakupy dla Stefana. Oni chcieli kupić jeszcze coś córce, ale musieli iść na obiad do brata pana Piaseckiego i nie chcieli spóźnić się.

Questions

1. Kiedy są urodziny Stefana? (3-10)

2. Którego jest dziś? (25-9)

3. Za ile dni będą urodziny Stefana? (15)

4. Dlaczego państwo Piaseccy już dziś poszli kupić coś Stefanowi? (Piasecki has time off)

5. Komu państwo Piaseccy chcą kupić coś na urodziny? (Stefan)

6. Komu pani Piasecka chciała dać książkę? (syn)

7. O kim była ta książka? (polski lotnik)

8. Jak chodził stary zegarek Stefana? (very badly)

9. Komu powiedział ojciec, że dostanie aparat fotograficzny? (chłopiec)

10. Skąd Stefan musiał przynieść dobre stopnie? (szkoła)

11. Przez ile miesięcy Stefan uczył się bardzo dobrze? (4)

12. Komu on pomagał w domu? (matka)

13. Czemu przyglądała się pani Piasecka w Domu Towarowym? (ubrania, koszule, krawaty)

14. Co kupił major Piasecki? (camera)

15. Komu major zapłacił za aparat? (sprzedawca)

16. Komu pani Piasecka pokazała złoty zegarek? (mąż)

17. Komu podobał się ten zegarek? (major)

18. Jaki zegarek kupił major Piasecki? (another, cheap but good make)

19. Co chciała pani Piasecka kupić synowi? (books)

20. Dlaczego Stefan może dużo czytać? (catches cold easily, is often in bed)

21. Skąd sprzedawca przyniósł książkę o polskim lotniku? (magazyn)

22. Komu podziękowali państwo Piaseccy? (sprzedawca)

23. Która była godzina, kiedy Piaseccy skończyli zakupy? (2)

24. Komu oni chcieli jeszcze coś kupić? (córka)

25. Na co nie chcieli oni spóźnić się? (dinner at Mr. Piasecki's brother)

Vocabulary

aspiryna, f. - aspirin

Bóg, m. - God
  Boga, gen. s.
  Bogu, dat. s.
  Boże, voc. s.

dzięki (+ dat.) - thanks (to)

gorączka, f. - fever, temperature

jakiś, jakaś, jakieś - some kind

kazać, i. and p. - to order, to tell, to command
  każę
  każe

kłopot, m. - trouble
  kłopotu, gen. s.

komunista, m. - a communist
  komunisty, gen. s.
  komuniści, nom. pl.

ku - towards, in the direction of

lekarstwo, n. - medicine

lepiej - better

mu - him

nauczyć, p. (uczyć, i. - to teach
  nauczę   uczę
  nauczy   uczy)

obiecać, p. (obiecywać, i. - to promise
  obiecam   obiecuję
  obieca   obiecuje)

odpowiadać, i. (odpowiedzieć, p. - to answer, to suit, to correspond
  odpowiadam   odpowiem
  odpowiada   odpowie
    odpowiedzą)

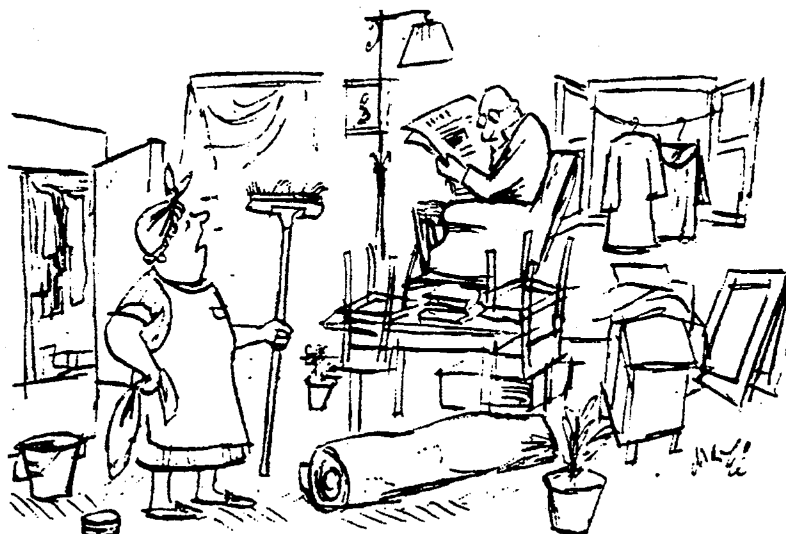
plaża, f. - beach

pływać, i. (frequentative) - to swim, to float
  pływam
  pływa

Polak, m.	- a Pole (male)
pozwalać, i. (pozwolić, p. pozwalam pozwolę pozwala pozwoli)	- to allow, to permit, to let
przeciw	- against
przeziębić się, p. (przeziębiać przeziębię się się, i. przeziębi się przeziębiam się przeziębia się)	- to catch cold
tani, tania, tanie	- cheap, inexpensive
walczyć, i. (no p.) walczę walczy	- to fight, to wrestle
wolno (adv.)	- it is allowed
wolno	- slowly, slow (as adv.)
zadzwonić, p. (dzwonić, i zadzwonię dzwonię zadzwoni dzwoni)	- to ring, to phone
zdawać się, i. (no p. here) zdaję się (seldom used) zdaje się	- to seem - it seems
zmierzyć, p. (mierzyć, i. zmierzę mierzę zmierzy mierzy)	- to measure
zmierzyć; mierzyć gorączkę	- to take temperature

Polish - English

Tadzio Nowicki miał wakacje i był z rodzicami nad morzem koło Gdyni. Matka nie pozwalała Tadziowi kąpać się w morzu, bo on łatwo przeziębiał się. Tadzio jednak poszedł pływać z Bolkiem Majewskim i nie powiedział o tym rodzicom. Na drugi dzień miał on wysoką gorączkę. Pani Nowicka zadzwoniła do doktora. Doktor powiedział pani Nowickiej jakie lekarstwo Tadzio ma brać i kazał Tadziowi leżeć kilka dni w łóżku i pić dużo soków. Wczoraj doktor pozwolił Tadeuszowi wstać, a dziś powiedział matce Tadzia, że on już może pójść na plażę, ale że nie wolno chłopcu wejść do wody. Brat Tadeusza, Zygmunt, był w wojsku i służył w czterdziestym pułku piechoty. Ten pułk miał teraz manewry na wybrzeżu. Chłopcy słyszeli z plaży jak żołnierze strzelali więc poszli przyglądać się ćwiczeniom. Oni widzieli, jak batalion Zygmunta walczył przeciw batalionowi trzydziestego szóstego pułku. Bolek i Tadzio wiedzieli, że tylko

PRZEDŚWIĄTECZNE PORZĄDKI

— Czemu sobie nie pójdziesz na śledzika, jak inni mężczyźni?

Vocabulary

artyleria, f. - artillery

głos, m. - voice, vote
głosu, gen. s.

głupi, głupia, głupie - silly, stupid, foolish

kochać, i. (pokochać, p. - to love
kocham pokocham
kocha pokocha)

linia, f. - line, ruler
linii, gen. s.

manewr, m. - manoeuvre, stratagem
manewru, gen. s.
manewry, nom. pl. - manoeuvres

marsz, m. - march
marszu, gen. s.

natarcie, n. - attack

nieprzyjaciel, m. (abbr. npl) - enemy
(npla, gen. s.)
nieprzyjaciołom, dat. pl.
nieprzyjaciół, gen. pl.
nieprzyjaciołmi, instr. pl.
(o)nieprzyjaciołach, loc. pl.

ogień, m. - fire
ognia, gen. s.

okop, m. - trench
okopu, gen. s.
okopy, nom. pl.

osłona, f. - cover, protection

patrol, m. - patrol
patrolu, gen. s.

pożyczyć, p. (+ dat.) (pożyczać, i. /+ dat./) - to loan

pożyczyć, p. (od + gen.) (pożyczać, i. /od + gen./ - to borrow (from)
pożyczę pożyczam
pożyczy pożycza)

później	- later
przedwczoraj	- day before yesterday
ranny, ranna, ranne	- wounded; morning (as adj.)
rower, m. roweru, gen. s.	- bicycle
rozpoznać, p. (rozpoznawać, i. rozpoznam rozpoznaję rozpozna rozpoznaje)	- to reconnoitre
rozpoznawczy, rozpoznawcza, rozpoznawcze	- reconnaissance (as adj.)
stanowisko, n.	- position
stanowisko wyjściowe do natarcia	- attack position
twój	- your
udało mi się	- I succeeded
udało się	- it succeeded
walka, f.	- combat, fight
walka na bagnety	- close combat, bayonet drill
wybrzeże, n.	- coast
wyjściowy, wyjściowa, wyjściowe	- exit (as adj.)
zająć, p. (zajmować, i. zajmę zajmuję zajmie zajmuje)	- to take up, to occupy
zdobyć, p. (zdobywać, i. zdobędę zdobywam zdobędzie zdobywa)	- to capture, to take, to win
zmęczony, zmęczona, zmęczone	- tired

Polish - English

Zygmunt i pan Nowicki mówili o Zosi. Zygmunt dostał list od Zosi. W tym liście Zosia pisała dużo o Józiu Wojciechowskim. "Do mnie, ona nigdy nie pisze o znajomych chłopcach" - powiedział pan Nowicki. "Bo ona się ojca boi, a mnie nie!". "Czy myślisz, że ona kocha tego Józia?" - zapytał pan Nowicki. "Czy go kocha? Nie wiem, ale boję się, że on jej nie kocha, bo słyszałem jak kilka razy mówił do niej, że musi pracować wieczorem, a koledzy widzieli, że szedł do kina z inną dziewczyną" - odpowiedział Zygmunt. Zygmunt także wiedział, że Zosia nie zawsze mówiła prawdę, ale nie chciał tego ojcu mówić; myślał, że lepiej będzie rozmawiać o siostrze z matką. Pan Nowicki bardzo kochał dzieci, ale pani Nowicka lepiej je znała. Pan Nowicki jednak znał syna dobrze i wiedział, że się od niego nic więcej nie dowie, więc nie pytał go już o Zosię. Powiedział Zygmuntowi, że musi iść do państwa Majewskich. "Pan Majewski mówił mi, że zna ciebie" - powiedział pan Nowicki. "Znam jego starszego syna z wojska" - powiedział Zygmunt, "ale pana Majewskiego widziałem tylko raz". "Matka i ja bardzo lubimy Majewskich, a ich syn Bolek jest przyjacielem Tadzia. Pan Majewski dostał w tym roku pracę w Warszawie, więc będziemy ich często spotykali" - powiedział pan Nowicki.

Questions

1. Z kim mówił Zygmunt o Zosi? (pan Nowicki)
2. Do kogo Zosia pisała o Józiu Wojciechowskim? (Zygmunt)
3. Kogo Zosia nie boi się? (Zygmunt)
4. Czy Zygmunt myśli, że Zosia kocha Józia? (doesn't know)
5. Czego boi się Zygmunt? (that Józio doesn't love her)
6. Do kogo Józio mówił, że musi pracować wieczorem? (to her)

Vocabulary

bujać (się), i. (here no p.)
  bujam
  buja
- to rock, to swing (oneself)

chodźmy - let us go

chyba - I guess, probably

chyba, że ... - unless

dziób, m.
  dziobu, gen. s.
- bow (of a ship), beak

fala, f. - wave

flaga, f. - flag

górny, górna, górne - upper

handlowy, handlowa, handlowe - merchant as adj., commerce as adj.

krążownik, m.
  krążownika, gen. s.
- cruiser

marynarka, f. - marine

marynarka handlowa - merchant marine

marynarka wojenna - navy

marynarz, m. - sailor

mieć szczęście - to be lucky

odpłynąć, p. (odpływać, i.
  odpłynę odpływam
  odpłynie odpływa)
- to sail (away)

okręt wojenny - warship

orzełek, m.
  orzełka, gen. s.
- Polish military cap emblem representing an eagle, small eagle

otwarty, otwarta, otwarte - open

patrzeć, i. (popatrzeć, p.
  patrzę popatrzę
  patrzy popatrzy)
- to look (at)

pokład, m.
  pokładu, gen. s. - deck

pomysł, m.
  pomysłu, gen. s. - idea, conception

przyjemny, przyjemna, przyjemne - pleasant

przyznać (się), p. (przyznawać /się/, i. - to admit
  przyznam (się) przyznaję /się/
  przyzna (się) przyznaje /się/)

rufa, f. - stern (of a ship)

sfotografować, p. (fotografować, i. - to photograph
  sfotografuję fotografuję
  sfotografuje fotografuje)

szczęście, n. - luck, hapiness

taksówka, f. - taxicab

tymczasem - in the meantime, for the time being, temporarily

wiatr, m.
  wiatru - wind

widok, m.
  widoku - view

wojenny, wojenna, wojenne - war (as adj.)

wycieczka, f. - trip, excursion

zdecydować (się), p. (decydować /się/, i. - to decide
  zdecyduję (się) decyduję /się/

zerwać, p. (zrywać, i. - to break off, to cut off, to tear off
  zerwę zrywam
  zerwie zrywa)

Translation
Polish - English

Państwo Nowiccy i Stefan byli na wakacjach pod Gdynią. Zosia nie dostała urlopu, więc nie mogła z nimi pojechać nad morze i została sama w Warszawie. We środę zatelefonował do niej Janek Tyszka i powiedział jej, że jedzie w piątek wieczorem samochodem do Gdyni. Zapytał ją czy chce z nim jechać. Zosia podziękowała mu i powiedziała, że poprosi w sklepie o dwa dni wakacji. Przedwczoraj więc Janek przyjechał po nią o szóstej. Zosia chciała zaprosić go na kolację, ale Janek powiedział jej, że czeka ich długa droga, więc lepiej zaraz jechać i zatrzymać się na kolację po drodze. Janek nie znał dobrze Zosi, ale słyszał dużo o niej od Zygmunta Nowickiego. Zygmunt mówił mu, że rodzice mają z nią często dużo kłopotu, ale Jankowi ona się bardzo podobała. Państwo Nowiccy spali jeszcze, kiedy Zosia przyjechała do hotelu, ale Stefan już jadł śniadanie. Zosia chciała położyć się, ale brat powiedział jej, że nie przyjechała nad morze, żeby spać i zaraz po śniadaniu wziął ją na plażę.

Vocabulary

bagaż, m. bagażu, gen. s.	- luggage, baggage
cukierek, m. cukierka, gen. s.	- hard candy
dziwny, dziwna, dziwne	- strange, odd, queer
fryzjer, m. fryzjerzy, nom. pl.	- barber
hotelowy, hotelowa, hotelowe	- hotel (as adj.)
klucz, m. klucza, gen. s.	- key
korytarz, m. korytarza, gen. s.	- corridor, passage
napiwek, m. napiwku/napiwka, gen. s.	- tip

pod ręką - handy

pończocha, f. - stocking

portier, m. - desk clerk, door-keeper
  portierzy, nom. pl.

przeprosić, p. (przepraszać, i. - to excuse oneself, to beg pardon, to apologize
  przeproszę przepraszam
  przeprosi przeprasza)

przygotować (się), p. (przygotowywać /się/, i. - to prepare (oneself), to make ready
  przygotuję (się) przygotowuję /się/
  przygotuje (się) przygotowuje /się/

przyjeżdżać, i. (przyjechać, p. - to come (by means of transport.)
  przyjeżdżam przyjadę
  przyjeżdża przyjedzie)

ręcznik, m. - towel
  ręcznika, gen. s.

ręka, f. - hand, arm
  ręce, nom. pl.
  rąk, gen. pl.

skarpetka, f. - sock

teczka, f. - briefcase, folder

walizka, f. - suitcase

wieszak, m. - hanger
  wieszaka, gen. s.

winda, f. - elevator

wisieć, i. (no p.) - to be hanging
  wiszę
  wisi

włożyć, p. (wkładać, i. - to put in, to put on, to insert
  włożę wkładam
  włoży wkłada)

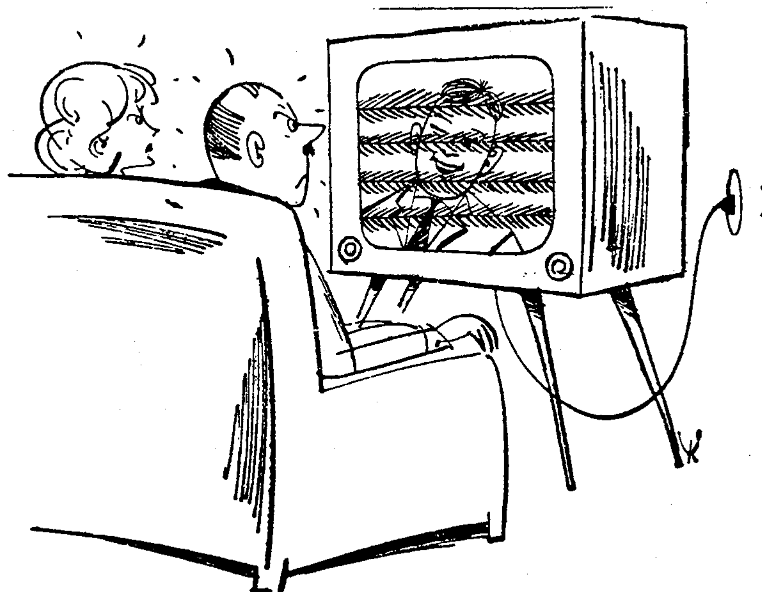
wstępować, i. (wstąpić, p. - to enter, to join
  wstępuję wstąpię
  wstępuje wstąpi)

wymeldować, p. (wymeldowywać, i. - to check out
  wymelduję wymeldowuję
  wymelduje wymeldowuje)

zamknąć, p. (zamykać, i. zamknę zamykam zamknie zamyka)	-	to lock, to shut, to close
zanieść, p. (zanosić, i. zaniosę zanoszę zaniesie zanosi)	-	to carry, to take (by hand)
zapakować, p. (pakować, i. zapakuję pakuję zapakuje pakuje)	-	to pack
nic dziwnego	-	no wonder
noga, f.	-	foot, leg
numerowy, m. numerowi, nom. pl.	-	porter
para, f.	-	pair

Translation
Polish - English

Dziś w małym mieszkaniu państwa Nowickich jest dużo gości, bo dziś są imieniny Tadzia. Nowiccy nie są bogaci, ale są bardzo mili i wszyscy się zawsze dobrze u nich bawią. Maria Nowicka doskonale gotuje. Dziś ugotowała bardzo smaczną kolację, a Jan Nowicki dostał kilka butelek wódki i piwa od znajomego, który ma restaurację. Na imieniny Tadzia przyjechał brat Marii, Adam Grzybowski, którego Nowiccy widzieli ostatni raz rok temu. Przyszedł także Frank Brown, młody Amerykanin, z którym Nowiccy zwiedzali Gdynię podczas wakacji. On rozmawiał długo z Marysią Kowalską. Pani Nowicka zaprosiła Marysię, bo wiedziała, że Frank się nią interesuje. Zosi się to nie podobało, więc powiedziała ojcu, że Frank chce poznać Adama Grzybowskiego. Zosia wiedziała, że kiedy Adam zacznie mówić to będzie trwało kilka godzin. Grzybowski lubi mówić dużo o wojsku, o kobietach i o pieniądzach. Inne rzeczy nie interesują go. Tadzio pokazuje kolegom szkolnym zdjęcia z wakacji. Zosia rozmawia z młodymi wojskowymi. Państwo Nowiccy zajmują się starszymi gośćmi. Jest już późno, ale nikt nie chce iść do domu. Jutro jest niedziela, więc zabawa będzie prawdopodobnie trwała do rana.

— Dziś chcieliśmy państwa wprowadzić w miły świąteczny nastrój.

Vocabulary

Amerykanin, m. Amerykanie, nom. pl.	- American
doskonale	- wonderfully, fine (as adv.), excellently, perfectly
głuchy, głucha, głuche	- deaf
imieniny (pl. only)	- name day
kieliszek, m. kieliszka, gen. s.	- glass (liquor, liqueur or wine)
miło	- pleasantly, agreeably, nicely
miły, miła, miłe	- pleasant, agreeable, nice
najstarszy, najstarsza, najstarsze	- the eldest
odsłużyć, p. (odsługiwać, i. odsłużę odsługuję odsłuży odsługuje)	- to complete service
pochodzenie, n.	- descent, derivation
powołany, powałana, powołane	- called, summoned
poznać, p. (poznawać, i. poznam poznaję pozna poznaje)	- to meet, to recognize
przechodzić, i. (przejść, p. przechodzę przejdę przechodzi przejdzie)	- to be transferred, to pass, to cross (on foot), to go through
rezerwa, f.	- reserve
rezerwista, m. rezerwiści, nom. pl.	- reservist
skąd (idiom)	- how come
solenizant, m. solenizanci, nom. pl.	- person celebrating his name day or birthday
szeregowy, m. szeregowi, nom. pl.	- enlisted man
śpiący, śpiąca, śpiące	- sleepy

tajemniczy, tajemnicza, tajemnicze	- mysterious
towarzystwo, n.	- company, crowd, society, association
turysta, m. turyści, nom. pl.	- tourist
wesoły, wesoła, wesołe	- gay, merry, cheerful
większość, f.	- majority
wódka, f.	- vodka
zasadniczy, zasadnicza, zasadnicze	- fundamental, cardinal, basic
zawodowy, zawodowa, zawodowe	- professional
zdrowie, n.	- health
zdrowy, zdrowa, zdrowe	- healthy
zebrać (się), p. (zbierać /się/, i. zbiorę (się) zbieram /się/ zbierze (się) zbiera /się/)	- to gather, (to meet together)

Translation
Polish - English

Kiedy Zosia przyjeżdżała do pracy była jeszcze ciemna noc, bo w Polsce, w zimie noce są bardzo długie. Zosia nie lubiła wstawac wcześnie, ale musiała być w domu towarowym, w którym pracowała przed ósmą, a mieszkała dosyć daleko od miejsca pracy. Musiała jechać pół godziny autobusem, a do autobusu musiała iść kilka minut. Zwykle na rogu ulicy spotykała Władka Kowalskiego i Michała Woźniaka. Zosia bardzo ich lubiła, bo byli to młodzi i weseli chłopcy, którzy zawsze mówili jej miłe rzeczy. Oni i Zosia pracowali w tym samym domu towarowym. Władek i Michał nie byli bogaci, ale często kupowali jej ciastka na drugie śniadanie i brali ją wieczorem do kina. Zosia lubiła pracę w sklepie, bo poznawała tam dużo ludzi. Różni klienci przyglądali się zegarkom i aparatom fotograficznym, które ona sprzedawała. Zosia pokazywała im różne towary i odpowiadała na pytania. Klienci więcej rozmawiali niż kupowali, bo zegarki i aparaty są drogie w Polsce. Po pracy Zosia szła do sklepu spożywczego; tam było zawsze dużo ludzi, a mało towarów. Ona często musiała długo czekać i często rzeczy,których chciała nie było. Sprzedawcy wieczorem byli zmęczeni i nieprzyjemni. Lampy paliły się już na ulicach, kiedy Zosia wracała do domu.

Questions

1. Jakie są noce w Polsce w zimie? (very long)
2. Czego nie lubiła Zosia? (to get up early)
3. Gdzie pracowała Zosia? (dom towarowy)
4. O której godzinie Zosia musiała być w domu towarowym? (before 8 a.m.)
5. Czym jechała Zosia do pracy? (autobus)

Vocabulary

całować, i. (pocałować, p. całuję pocałuję całuje pocałuje)	- to kiss
czysty, czysta, czyste	- clean
filiżanka, f.	- cup
garnek, m. garnka, gen. s.	- pot
koc, m. koca, gen. s.	- blanket
kubeł, m. kubła, gen. s.	- bucket
kubeł na odpadki	- garbage can
kurz, m. kurzu, gen. s.	- dust
łyżka, f.	- spoon
mamusia, f.	- mom
naczynie, n.	- dish, vessel, utensil
nareszcie	- finally, at last
nieporządek, m. nieporządku, gen. s.	- mess, disorder
nóż, m. noża, gen. s.	- knife
odpadek, m. odpadki, nom. pl.	- refuse - garbage, scraps
pomoc, f.	- help
posłuchać, p. (słuchać, i. posłucham słucham posłucha słucha)	- to listen, to obey
posprzątać, p. (sprzątać, i. posprzątam sprzątam posprząta sprząta)	- to tidy, to clean
prezent, m. prezentu, gen. s.	- present, gift

przestać, p. przestanę przestanie	(przestawać, i. przestaję przestaje)	- to stop (doing), to cease, to discontinue
przeszkadzać, i. przeszkadzam przeszkadza	(przeszkodzić, p. przeszkodzę przeszkodzi)	- to disturb, to bother
prześcieradło, n.		- sheet (bed)
serwetka, f.		- napkin
ścierka, f.		- rag
talerz, m. talerza, gen. s.		- plate
uważać, i. (no p.) uważam uważa		- to be careful, to pay attention, to be attentive
widelec, m. widelca, gen. s.		- fork
wrzucić, p. wrzucę wrzuci	(wrzucać, i. wrzucam wrzuca)	- to throw in, to drop
wuj, m. wujowie, nom. pl.		- uncle (except father's brother)
wycierać, i. wycieram wyciera	(wytrzeć, p. wytrę wytrze)	- to wipe, to erase
zbić, p. zbiję zbije	(bić, i. biję bije)	- to break, to beat
zlew, m. zlewu, gen. s.		- sink

Translation
Polish - English

Była sobota po południu. Tadzio Nowicki siedział przy stole, w mieszkaniu Majewskich. Przed nim, na stole leżała biała kartka papieru, na której były tylko dwa słowa "praca domowa". Tadzio napisał je pół godziny temu ... Bolek Majewski siedział naprzeciwko Tadzia i od pół godziny patrzał w książkę i już chyba dwudziesty raz czytał te same słowa ... "Nie mogę się uczyć, Tadziu! Patrz jaki jest ładny dzień!" powiedział. "Ja także nic nie mogę robić. Napiszę pracę domową wieczorem albo jutro. Chodź teraz ze mną nad rzekę". Niedługo potem chłopcy byli za miastem. "To już ostatnie takie ładne dni" powiedział Bolek."Za tydzień będzie pierwszy listopad. Zaczną się deszcze i wiatry, a ja od pierwszego listopada naprawdę zacznę się uczyć". "Ja nigdy nie lubię siedzieć w domu i uczyć się" odpowiedział Tadzio. "Gdy będę marynarzem ..." Nie skończył mówić, bo w tej chwili zobaczyli małego psa, który leżał na brzegu rzeki. Pies był bardzo chudy. Prawdopodobnie nie jadł już kilka dni. "Nie możemy go tu zostawić", powiedział Bolek, "musimy wziąć go do domu". "Oczywiście, ale ty go weź, bo u nas wszyscy pracują, a pies nie może być cały dzień w domu" powiedział Tadzio. Bolek bardzo się ucieszył. "Moja babka jest cały dzień w domu,tylko na zakupy wychodzi" powiedział. Godzinę potem, w kuchni państwa Majewskich, pies zjadł garnek kaszy i spał pod stołem, a Bolek i Tadzio rozmawiali kto będzie się nim opiekował.

Questions

1. Kiedy Tadzio Nowicki siedział przy stole? (sobota po południu)
2. W czyim mieszkaniu siedział Nowicki? (Majewscy)
3. Co leżało na stole? (white slip of paper)
4. Przed kim leżała biała kartka papieru? (Tadzio)

5. Co było na tej kartce? (two words)

6. Jakie to były słowa? (homework)

7. Kto napisał te słowa? (Thaddeus)

8. Kiedy napisał on te słowa? (1/2 hour ago)

9. Gdzie siedział Bolek? (across)

10. Co robił Bolek? (looked into the book)

11. Jak długo patrzał w książkę? (1/2 hr.)

12. Czego on nie może robić? (to study)

13. Jaki był dzień? (nice)

14. Kiedy Bolek napisze pracę domową? (in the evening or tomorrow)

15. Dokąd chciał iść Bolek? (rzeka)

16. Z kim Bolek chciał iść nad rzekę? (Tadzio)

17. Za czym byli chłopcy potem? (miasto)

18. Jakie były dni? (nice)

19. Co będzie za tydzień? (1st November)

20. Co zacznie się w listopadzie? (rains and winds)

21. Kiedy Bolek zacznie się uczyć? (since the 1st of November)

22. Gdzie nie lubił siedzieć Tadzio? (cztery ściany)

23. Czym chciał być Tadzio? (marynarz)

24. Co zobaczyli Tadzio i Bolek? (mały pies)

25. Gdzie leżał mały pies? (brzeg rzeki)

26. Czy ten pies był gruby? (no, it was skinny)

27. Jak dawno ten pies już nie jadł? (kilka dni)

28. Czego nie mogli zrobić chłopcy? (to leave the dog)

29. Dokąd Bolek chciał wziąć psa? (dom)

30. Co robią wszyscy w domu Tadzia? (pracować)

31. Kto weźmie psa? (Bolek)

Vocabulary

brzeg, m. brzegu, gen. s.	- bank (river), shore, coast
jedzenie, n.	- food, eating
jezioro, n.	- lake
krzak, m. krzaka/krzaku, gen. s.	- bush
łódka, f.	- (small) boat
mnie się chce/chce mi się (idiom)	- I feel like ...
mnie się nie chce/nie chce mi się (idiom)	- I don't feel like ...
niedługo	- shortly, not long (time)
oddać, p. (oddawać, i. oddam oddaję odda oddaje)	- to give away, to give back
patelnia, f.	- frying pan
plecak, m. plecaka, gen. s.	- rucksack, knapsack, pack
popłynąć, p. (płynąć, i. popłynę płynę popłynie płynie)	- to sail, to swim, to ride (in a boat), to flow
powiosłować, p. (no i.) powiosłuję powiosłuje	- to row (for a while)
prędzej	- faster

ranek, m. ranka/ranku, gen. s.	- morning
siekierka, f.	- hatchet, small ax
ster, m. steru, gen. s.	- rudder, helm
sterować, i. (no p.) steruję steruje	- to steer
szosa, f.	- highway
śliczny, śliczna, śliczne	- lovely, charming, pretty
widać (infinitive only)	- one can see, it can be seen
wiosło, n.	- oar
wiosłować, i. (no p.) wiosłuję wiosłuje	- to row
wyspa, f.	- island
zająć się, p. (zajmować się, i. zajmę się zajmuję się zajmie się zajmuje się)	- to be busy with, to take care of

Below are verbs introduced before in one aspect only:

zmienić, p. (zmieniać, i. zmienię zmieniam zmieni zmienia)	- to change
zwiedzić, p. (zwiedzać, i. zwiedzę zwiedzam zwiedzi zwiedza)	- to visit (a place only), to (do) sightseeing

Part I

Była niedziela. Pogoda była ładna. Tadzio i Bolek cieszyli się bardzo. Oni przyjechali na rowerach z miasta nad jezioro. Potem oni popłynęli łódką na wyspę. Najpierw Bolek wiosłował, a potem Tadzio. Na wyspie chłopcy znaleźli ładne miejsce z widokiem na całe jezioro i tam zjedli śniadanie. Oni przywieźli z domu dużo kanapek, kilka jabłek i ciasto, które pani Nowicka upiekła dla nich. Matka Tadzia wiedziała, że młodzi chłopcy zawsze są głodni. Po śniadaniu Bolek rozebrał się i poszedł popływać w jeziorze. Tadzio wziął nowy aparat fotograficzny, który otrzymał od pana Browna i zrobił kilka zdjęć. W południe chłopcy byli głodni i gotowi, żeby coś zjeść. Tadzio przyniósł drzewa i zrobił ogień, potem Bolek ugotował kaszę jęczmienną na ogniu, jak nauczyli go starsi bracia. Po obiedzie Bolek i Tadzio umyli naczynia i zapakowali je do plecaków. Potem oni położyli się i odpoczywali. O czwartej byli w łódce; Tadzio wiosłował, a Bolek sterował. Oni przyjechali do domu około szóstej godziny, zmęczeni, ale szczęśliwi.

Part II

Władek i Bolek Kowalscy zdecydowali się pojechać w niedzielę nad jezioro na wycieczkę. Najpierw oni chcieli jechać tam tramwajem i pociągiem. Później jednak zdecydowali się jechać na rowerach. W niedzielę Władek obudził się wcześnie i powiedział do brata: Wstawaj, bo za godzinę musimy wyjeżdżać". Bolek lubił spać długo i odpowiedział: "Kąp się, ja wstanę za chwilę". O godzinie szóstej chłopcy byli gotowi. Oni wyszli z domu, wzięli rowery i zaczęli jechać. Jechali szybko przez

Vocabulary

awantura, f.	- row, brawl, disturbance
aż (do)	- until, till (up to)
bić się, i. (pobić się, p. bij‌ę się / pobiję się bije się / pobije się)	- to fight

cywil, m. - civilian
  cywile, nom. pl.

cywilny, cywilna, cywilne - civilian (as adj.)

imię, n. - first name, given name, Christian name
  imienia, gen. s.
  imiona, nom. pl.
  imion, gen. pl.

na imię mu ... - his first name is ...

jak - when

kara, f. - punishment

knajpa, f. - bar, joint, tavern

meldować się, i. (zameldować się, p. - to report (in person)
  melduję się   zamelduję się
  melduje się   zamelduje się)

meldować się na rozkaz - to report (in person) as ordered

natychmiast - immediately

nazwisko, n. - (last) name

obchodzić, i. (here no p.) - to celebrate
  obchodzę
  obchodzi

odmaszerować! - dismissed!

odmaszerować, p. (odmaszerowywać, i. - to march away, to march out
  odmaszeruję   odmaszerowuję
  odmaszeruje   odmaszerowuje)

okazja, f. - occasion, opportunity, bargain

opowiedzieć, p. (opowiadać, i. - to tell, to narrate
  opowiem   opowiadam
  opowie   opowiada)

pijany, pijana, pijane - drunk (as adj.)

piosenka, f. - song

pokłócić się, p. (kłócić się, i. - to quarrel, to argue
  pokłócę się   kłócę się
  pokłóci się   kłóci się)

powód, m. - cause, motive, reason
  powodu, gen. s.

przyprowadzić, p. (przyprowadzać, i. - to bring to
przyprowadzę przyprowadzam
przyprowadzi przyprowadza)

swój, swoja, swoje - his (own), her (own), its (own)

śpiewać, i. (zaśpiewać, p. - to sing
śpiewam zaśpiewam
śpiewa zaśpiewa)

spocznij! - at ease!

ukarać, p. (karać, i. - to punish
ukarzę karzę
ukarze karze)

urządzać, i. (urządzić, p. - to arrange, to organize
urządzam urządzę
urządza urządzi)

wartownia, f. - guardhouse

wygrać, p. (wygrywać, i. - to win
wygram wygrywam
wygra wygrywa)

wyjść, p. (wychodzić, i. - to go out
wyjdę wychodzę
wyjdzie wychodzi)

zaaresztować, p. (aresztować, i. - to arrest
zaaresztuję aresztuję
zaaresztuje aresztuje)

żandarm, m. - military policeman, MP
żandarmi, nom. pl.

Part I

Tadeusz był u swego brata Zbigniewa. Oni kończyli właśnie kolację. Po kolacji kiedy bracia rozmawiali, żona Zbigniewa rozebrała i kąpała małą córkę. Było późno, ale Tadzio nie chciał jeszcze iść do domu. Pan Nowicki, ojciec Tadzia i Zbigniewa,otrzymał list od kolegi szwagra. W liście tym kolega pisał o szwagrze pana Nowickiego, Adamie Grzybowskim. Żandarmi zaaresztowali go, ponieważ zrobił dużą awanturę w knajpie, a także spóźnił się z przepustki. Teraz, powiedział Tadzio, rodzice rozmawiają o wuju Adamie przez cały czas, ale kiedy ja coś powiem, to natychmiast mi mówią: "Nie mów o rzeczach, o których nic nie wiesz. Ucz się lekcji na jutro! Idź do kuchni i pomagaj Zosi! Umyj ręce przed kolacją!" Nasi rodzice myślą, że jestem małym chłopcem. "Kiedy jesteś w domu, rób co ci ojciec i matka każą" - powiedział Zbigniew i jeśli chcesz, to przyjdź jutro do nas."

Part II

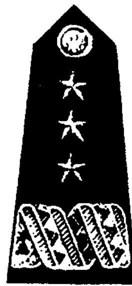
Kapral Karski był już kilka lat w wojsku. Nie dostał on plutonowego, bo lubił pić i czasami spóźniał się z przepustki. Wczoraj jednak kapral Karski, oprócz tego że był pijany, to jeszcze zrobił awanturę w restauracji. Kiedy on przyszedł do restauracji, było tam dużo gości. Wszyscy dobrze się bawili. Karski przyszedł do restauracji już pijany. Właściciel restauracji nie chciał mu sprzedać wódki. Karski zaczął się kłócić z właścicielem. Potem usiadł przy stole, gdzie siedziało kilka osób i zaczął śpiewać. Kelnerka kazała mu wyjść z restauracji. On jednak nie chciał tego zrobić.

szarach dowódca kompanii kazał zameldować się Karskiemu, bo chciał go ukarać. Karski powiedział dowódcy, że zrobił awanturę, bo właściciel restauracji nie chciał mu sprzedać wódki. Za tę awanturę dowódca ukarał kaprala Karskiego.

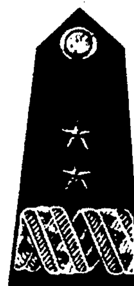
OFFICERS

MARSHAL

LIEUTENANT GENERAL

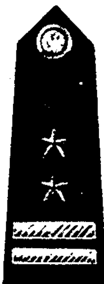
MAJOR GENERAL

BRIGADIER GENERAL

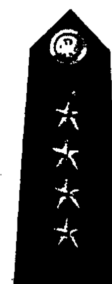
COLONEL

LIEUTENANT COLONEL

MAJOR

CAPTAIN

LIEUTENANT

JUNIOR LIEUTENANT

ENSIGN*

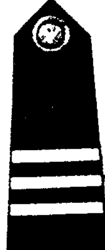
ENLISTED MEN

MASTER SERGEANT

SERGEANT Ist CLASS

SERGEANT

CORPORAL

PRIVATE Ist CLASS

PRIVATE

Figure 1. Polish Insignia of Grade.

ode złego. Amen. (Protestant version - Albowiem Twoje jest królestwo, moc i chwała na wieki)

Vocabulary

Boży, Boża, Boże	- God's
ciężko	- hard (as adv.), heavily, difficult (as adv.)
dotąd	- still, until now
Katowice Katowic, gen. (pl.)	- Katowice, city in southern Poland
legitymacja, f.	- identity card
martwić (się), i. (zmartwić /się/, p. martwię (się) zmartwię /się/ martwi (się) zmartwi /się/)	- to worry (oneself), to grieve, to upset, to be upset
narodzenie	- nativity, birth
nie ma rady	- it can not be helped, nothing can be done
obóz, m. obozu, gen. s.	- camp, bivouac
obóz pracy przymusowej	- forced labor camp
podać, p. (podawać, i. podam podaję poda podaje)	- to give, to hand
przyjazd, m. przyjazdu, gen. s.	- arrival (by means of transportation)
przymusowy, przymusowa, przymusowe	- forced, compulsory
rada, f.	- advice, council
radziecki, radziecka, radzieckie	- Soviet (as adj.)
Rosja, f.	- Russia
serce, n.	- heart
spędzić, p. (spędzać, i. spędzę spędzam spędzi spędza)	- to spend (holiday, time but not money)

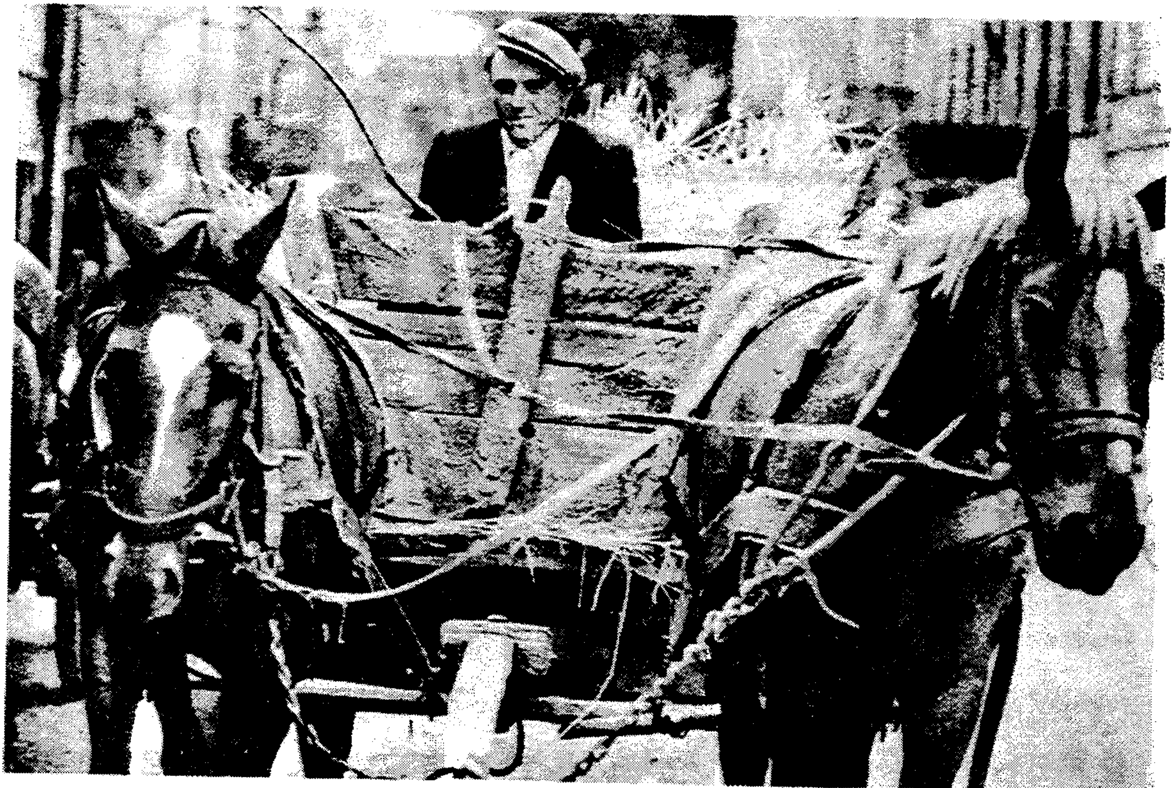
Vocabulary

Boży, Boża, Boże	- God's
ciężko	- hard (as adv.), heavily, difficult (as adv.)
dotąd	- still, until now
Katowice Katowic, gen. (pl.)	- Katowice, city in southern Poland
legitymacja, f.	- identity card
martwić (się), i. (zmartwić /się/, p. martwię (się) zmartwię /się/ martwi (się) zmartwi /się/)	- to worry (oneself), to grieve, to upset, to be upset
narodzenie	- nativity, birth
nie ma rady	- it can not be helped, nothing can be done
obóz, m. obozu, gen. s.	- camp, bivouac
obóz pracy przymusowej	- forced labor camp
podać, p. (podawać, i. podam podaję poda podaje)	- to give, to hand
przyjazd, m. przyjazdu, gen. s.	- arrival (by means of transportation)
przymusowy, przymusowa, przymusowe	- forced, compulsory
rada, f.	- advice, council
stryj, m. stryja, gen. s. stryjowie, nom. pl.	- uncle (father's brother)
święta Bożego Narodzenia	- Christmas
wiadomość, f.	- news
wieś, f. wsi, gen. s. wsie, nom. pl. wsi, gen. pl.	- country, village
więzienie, n.	- prison
wołać, i. (zawołać, p.	- to call

stryj, m. stryja, gen. s. stryjowie, nom. pl.	- uncle (father's brother)
święta Bożego Narodzenia	- Christmas
wiadomość, f.	- news
wieś, f. wsi, gen. s. wsie, nom. pl. wsi, gen. pl.	- country, village
więzienie, n.	- prison
wołać, i. (zawołać, p. wołam zawołam woła zawoła)	- to call
wywieźć, p. (wywozić, i. wywiozę wywożę wywiezie wywozi)	- to deport, to take away (by means of transportation)
zimno	- cold (as adv.)
zostawiać, i. (zostawić, p. zostawiam zostawię zostawia zostawi)	- to leave behind

— Czy aby świeże?

Recombination Drill

Part I

Cała rodzina martwiła się o zdrowie pani Nowickiej. Z jej sercem coś było nie w porządku i doktor Kawecki powiedział jej, że ona pracuje za ciężko.

"Niech pani weźmie wakacje i zostanie w łóżku przez dwa tygodnie" - powiedział jej doktor. Andrzej Kawecki był młodym, ale bardzo dobrym doktorem, którego Zygmunt Nowicki poznał podczas manewrów w zeszłym roku. Teraz Kawecki jest cywilem, mieszka w Warszawie i często odwiedza Nowickich. Państwo Nowiccy lubią go. On jest dobrym przyjacielem Zygmunta i Tadzia. Zosia także lubi go bardzo. Dziś wieczorem Andrzej przyszedł do pani Nowickiej. Dał on jej jakieś lekarstwo i powiedział, że wkrótce będzie zdrowa. Potem on powiedział Zosi, że chciałby pójść

z nią do kina. Zosia lubi chodzić do kina, ale tym razem powiedziała: "Zostańmy w domu i porozmawiajmy!" Więc oni usiedli na kanapie, pili herbatę i rozmawiali o różnych rzeczach. Andrzej mówił Zosi o pracy doktora, o ludziach, których poznał i o obcych krajach, które zwiedził.

Part II

Zygmunt Nowicki dostał dziś przepustkę na kilka godzin. Zaraz zatelefonował do swojego przyjaciela, doktora Andrzeja Kaweckiego i zapytał czy może się z nim zobaczyć wieczorem. Dr. Kawecki zaprosił Zygmunta na kolację. Andrzej Kawecki lubił Zygmunta, a także podobała mu się bardzo jego siostra Zosia. Zygmunt przyszedł do Andrzeja o siódmej. Podczas kolacji Andrzej i Zygmunt rozmawiali o świętach Bożego Narodzenia. Zygmunt miał nadzieję, że dostanie kilka dni urlopu podczas świąt. Poradził się Andrzeja, co kupić swojej matce na święta. Andrzej nie miał kłopotu z prezentami, bo on nie miał rodziny. Jego rodzice zginęli w obozie pracy przymusowej w Rosji, a jego brat zginął podczas wojny. Andrzej powiedział Zygmuntowi, że zostaje na Boże Narodzenie w Warszawie i zapytał go czy może odwiedzić jego rodziców podczas świąt. "Moi rodzice zawsze cieszą się,kiedy cię widzą i moja siostra także" powiedział Zygmunt. "Naprawdę?" ucieszył się Andrzej i zaraz zaczął myśleć, jaki prezent przynieść Zosi. Po kolacji Zygmunt pytał Andrzeja o jego pracę, bo on także chciał być lekarzem. Andrzej kochał swój zawód i lubił o nim mówić. O dziesiątej Zygmunt powiedział, że już musi iść, bo nie chce spóźnić się z przepustki.

Questions

1. Na jak długo Zygmunt Nowicki dostał przepustkę?
2. Z kim Zygmunt chciał zobaczyć się wieczorem?
3. Czyja siostra podobała się Kaweckiemu? (Zygmunt)
4. O czym Zygmunt i Andrzej rozmawiali podczas kolacji? (święta Bożego Narodzenia)
5. Komu Zygmunt chciał kupić coś na święta? (matka)
6. Gdzie zginęli rodzice Andrzeja? (obóz pracy przymusowej)
7. W jakim kraju był ten obóz? (Rosja)
8. Kogo chciał odwiedzić Andrzej podczas świąt? (Zygmunt's parents)
9. Co powiedział Zygmunt Andrzejowi?
10. Czym ucieszył się Andrzej?
11. O co pytał Zygmunt Andrzeja po kolacji? (praca)
12. Dlaczego Zygmunt chciał już iść o dziesiątej?

Part II

1. Co ludzie zwykle robią podczas wycieczki nad jeziorem?
2. Co można robić podczas wakacji na wsi?
3. Co można robić podczas wakacji w mieście?
4. Jak długo uczniowie mają wakacje (w szkołach) i kiedy one zaczynają się?
5. Jakie fabryki pan zna i co one robią?
6. Czym pan lubi jeździć i dlaczego?
7. Co pan robi w Wojskowej Szkole Języków od 6-ej do 8-ej rano?
8. Jaki jest program w Wojskowej Szkole Języków od 8-ej rano do 4-ej po południu?
9. Co można kupić w sklepie spożywczym?
10. Czego nie można kupić w sklepie spożywczym?
11. Co można kupić w domu towarowym?
12. Czy pan ma rodziców, braci, siostry i co oni robią?
13. Ile dni w tygodniu pan chodzi do szkoły i jak nazywają się te dni?
14. Ile rok ma miesięcy i jak one nazywają się?

pobyt, m. (no pl.) pobytu, gen. s.	- (the) stay, sojourn
poinformować, p. (informować, i. poinformuję informuję poinformuje informuje)	- to tell about, to inform
przodownik, m. przodownicy, nom. pl.	- foreman
przodownik pracy przodownicy pracy	- shockworker, stakhanovite
przybyć, p. (przybywać, i. przybędę przybywam przybywa)	- to arrive
robotniczy, robotnicza, robotnicze	- worker (as adj.), laborer (as adj.)
robotnik, m. robotnicy, nom. pl.	- worker, laborer
stać na czele	- to head, to be at the head of
strona, f.	- side, page
szczegół, m. szczegółu, gen. s.	- detail
towarzysz, m. towarzysze, nom. pl.	- comrade
tutaj	- here
udział, m. udziału, gen. s.	- part, share
witać, i. (przywitać, p. witam przywitam wita przywita)	- to greet, to welcome
wolność, f. (no pl.)	- freedom, liberty
wspólny, wspólna, wspólne	- joint, mutual
zauważyć, p. (no i.) zauważę zauważy	- to notice
zebranie, n.	- meeting, gathering
związek, m. związku, gen. s.	- union, association

Vocabulary

brać udział	- to take part, to participate
brygada, f.	- brigade
czoło, n.	- forehead, head
delegacja, f.	- delegation
delegat, m. delegata, gen. s. delegaci, nom. pl.	- delegate
dyrektor, m. dyrektorowie/dyrektorzy, nom. pl.	- director (male)
fabryczny, fabryczna, fabryczne	- plant (as adj.), factory (as adj.)
huta, f.	- foundry
obrady, f. (pl. only)	- debates

Recombination Drill

Part I

Podczas przerwy obiadowej Zbigniew Nowicki rozmawiał z przyjaciółmi Stefana o świętach Bożego Narodzenia, które były niedaleko. Zbigniew chciał kupić coś ładnego dla żony, ale nie miał za dużo pieniędzy i sklepy w Warszawie nie miały dużego wyboru towarów. „Ty wiesz co, Zbyszek?" - powiedział przyjaciel. „Przypominam sobie, że wuj Jadwigi Walczak jest sprzedawcą w PDT; może on ci pomoże? Zobaczymy, czy jest w biurze". Stefan poszedł do drugiego pokoju. Był tam tylko inżynier Wójcik. „Panie inżynierze, czy panna Jadwiga poszła na śniadanie?" „Tak jest, proszę pana, ona wyszła kilka minut temu". „Powiedz mi Stefanie" - powiedział Zbyszek - „co wuj panny Walczak sprzedaje?" „On mówił w zeszłym tygodniu, że spodziewa się nowego transportu drogich torebek". Panna Jadwiga wróciła do biura zanim przerwa obiadowa skończyła się i powiedziała Zbigniewowi, że zapyta wuja o torebki. „Mam nadzieję, że nie robię pani dużo kłopotu, panno Jadziu!" powiedział Zbigniew.

„Nie, panie Zbyszku, wuj będzie u nas dziś wieczorem, to go o nie zapytam". „Dziękuję pani".

Part II

Obywatel Michalak, jeden z przodowników pracy w fabryce samolotów, był dzisiaj bardzo zajęty. Za dwa dni miała przyjechać do Warszawy delegacja związku robotników fabryki karabinów, żeby zwiedzić fabrykę, w której pracował Michalak. Michalak i inni przodownicy mieli powitać

gości na stacji i zawieźć ich do hotelu. Przedtem, Michalak musiał zamówić dla nich pokoje w hotelu robotniczym i musiał także przygotować program na czas pobytu gości. On wiedział, że delegaci będą chcieli zwiedzić także mieszkania robotnicze w nowej dzielnicy miasta. Pozatem Michalak chciał im pokazać Warszawę. On bardzo dobrze znał swoje miasto, znał także swoich kolegów robotników i wiedział czym oni interesują się. Towarzysz Drozd, który stał na czele delegacji napisał do Michalaka, że wszyscy delegaci przyjadą ze swoimi żonami. Ich dzieci jednak nie będą mogły przyjechać, bo wakacje szkolne jeszcze się nie zaczęły. Obywatel Michalak ucieszył się bardzo tą ostatnią wiadomością.

Questions

1. Kim był obywatel Michalak? (przodownik pracy)
2. Z jakiej fabryki miała przyjechać delegacja do Warszawy? (karabiny)
3. Dlaczego ta delegacja przyjeżdżała do Warszawy? (visit airplane factory)
4. Kto, oprócz obywatela Michalaka, miał powitać delegatów na stacji? (shockworkers)
5. Dla kogo Michalak musiał zamówić pokoje? (delegaci)
6. Co jeszcze Michalak musiał zrobić? (prepare a schedule)
7. Co będą chcieli zwiedzić delegaci? (workers' apartments)
8. Gdzie są te mieszkania? (nowa dzielnica)
9. Czyje miasto znał dobrze Michalak? (his own)
10. Kogo on dobrze znał? (his colleagues)
11. Na czele czego stał towarzysz Drozd? (delegacja)
12. Z czyimi żonami przyjadą delegaci? (their own)
13. Wakacje czyich dzieci nie zaczęły się jeszcze? (delegaci)
14. Czym ucieszył się Michalak? (that the children won't come)

Oral - Aural Drill

Part I

1. Czym jest pani Witkowska? (neighbor of Mrs. Nowicki, kucharka, sekretarka)
2. Co zobaczyła pani Witkowska? (new furniture, new car)
3. Skąd pp. Nowiccy mają nowe meble? (kupić, otrzymać od ...)
4. Jakie meble kupili Nowiccy? (two armchairs, desk, wardrobe, couch)
5. Ile foteli a ile biurek kupili Nowiccy? (2 i 1, 10 i 2)
6. Co się zdawało pani Witkowskiej? (that the new armchairs are nicer than the old ones)
7. Które fotele są ładniejsze? (the new, the old, the green)
8. Jakie były fotele, które pp. Nowiccy mieli przedtem? (not so nice, worn out, more comfortable, less comfortable)
9. W którym sklepie Nowiccy kupili fotele? (Szczerbiński)
10. Na jakiej ulicy znajduje się sklep Szczerbińskiego? (Mazowiecka, Mickiewicz, Sienkiewicz)
11. Jakie są ceny mebli u Szczerbińskiego, a jakie w innych sklepach? (higher - lower)
12. O ile są droższe meble u Szczerbińskiego niż w innych sklepach? (a lot)
13. Czy to jest prawda co pani Witkowska słyszała o cenach mebli u Szczerbińskiego? (that's true, not true, I heard something else)
14. Czy meble u Szczerbińskiego są droższe? (yes, no, perhaps)
15. Jakie są meble w innych sklepach? (tańszy, zły, gorszy, less comfortable)
16. Gdzie pp. Nowiccy kupili biurko? (from an ad in a newspaper)
17. Jakie biurko kupili pp. Nowiccy? (2nd hand, new)
18. Skąd Nowiccy dowiedzieli się o używanym biurku? (ogłoszenie, gazeta, znajomi)
19. Co sobie przypomniała pani Witkowska? (Nowickis had a desk)
20. Co zrobili Nowiccy z mniejszym biurkiem? (dać synowi, sprzedać)

21. Co robi syn Nowickich? (chodzić do szkoły, grać w piłkę)

22. Co robi Zygmunt? (wojsko)

23. Co robi Zbigniew? (urzędnik państwowy)

24. Który z synów Nowickich się ożenił? (Zbigniew)

25. Komu urodziła się córka? (Zbigniew, pp. Nowiccy)

26. Co się urodziło Zbigniewowi i jego żonie? (child, daughter, son)

27. Jak jest na imię tej dziewczynie? (Wanda)

28. Czym została pani Nowicka? (babka, sekretarka, kucharka)

29. Czym jest córka Zbigniewa dla pani Nowickiej? (wnuczka, siostra)

30. Którą wnuczką pani Nowickiej jest córka Zbigniewa? (pierwsza, druga, czwarta)

31. Jacy są wszyscy w rodzinie p. Witkowskiej? (zdrowy, młody, wesoły)

32. Czy córki p. Witkowskiej przestały już rosnąć? (no, they still are growing)

33. Czy młodsza córka p. Witkowskiej jest niższa od matki? (no, taller)

Part II

1. Jakie meble są zwykle w mieszkaniu?

2. Gdzie można kupić meble nowe i stare?

3. Jakie rodzaje broni są w wojsku i jaką one mają broń?

4. Co pan robił przed służbą w wojsku i co pan ma zamiar robić, kiedy pan skończy służbę wojskową?

5. O czym można dawać ogłoszenie w gazecie?

6. Ile kosztuje ogłoszenie w gazecie od jednego słowa?

7. Gdzie można zjeść obiad?

8. Jak dużą pan ma rodzinę i ile lat ma każda z tych osób?

9. Gdzie jest więcej urzędników państwowych - w Polsce czy w Ameryce?

10. Kiedy się pan ożenił?

11. Kiedy urodzili się pańscy rodzice, bracia, siostry i dzieci?

Vocabulary

mniejszy, mniejsza, mniejsze	- smaller
ogłoszenie, n.	- advertisement, announcement, ad
ożenić się, p. (żenić się, i. ożenię się żenię się ożeni się żeni się)	- to get married (with a girl only)
przypominać sobie, i. (przypomnieć sobie, p. przypominam sobie przypomnę sobie przypomina sobie przypomni sobie)	- to recollect, to remember, to recall
przyszły, przyszła, przyszłe	- future (as adj.)
rosnąć, i. (urosnąć, p. rosnę urosnę rośnie urośnie)	- to grow
sąsiadka, f.	- neighbor (female)
urodzić się, p. (rodzić się, i. urodzę się rodzę się urodzi się rodzi się)	- to be born
większy, większa, większe	- bigger
wnuczka, f.	- granddaughter
wygodny, wygodna, wygodne	- comfortable
zły, zła, złe	- bad, wicked, angry, wrong

Below is a list of verbs introduced in previous lessons in one aspect only:

dostawać, i. (dostać, p. dostaję dostanę dostaje dostanie)	- to get
odejść, p. (odchodzić, i. odejdę odchodzę odejdzie odchodzi)	- to leave (on foot)
odjeżdżać, i. (odjechać, p. odjeżdżam odjadę odjeżdża odjedzie)	- to leave (by means of transport.), to depart
odpocząć, p. (odpoczywać, i. odpocznę odpoczywam odpocznie odpoczywa)	- to rest, to take a rest, to relax

odwiedzać, i. (odwiedzić, p. - to visit (a person only)
odwiedzam odwiedzę
odwiedza odwiedzi)

otrzymywać, i. (otrzymać, p. - to receive, to get
otrzymuję otrzymam
otrzymuje otrzyma)

podpisywać, i. (podpisać, p. - to sign, to put one's signature
podpisuję podpiszę
podpisuje podpisze)

przejechać, p. (przejeżdżać, i. - to pass through (by means of transportation), to pass over (by means of transport.), to cross, to run down.
przejadę przejeżdżam
przejedzie przejeżdża)

przychodzić, i. (przyjść, p. - to come (on foot)
przychodzę przyjdę
przychodzi przyjdzie)

przysyłać, i. (przysłać, p. - to send to
przysyłam przyślę
przysyła przyśle)

schować, p. (chować, i. - to hide
schowam chowam
schowa chowa)

siąść, p. (siadać, i. - to sit down
siądę siadam
siądzie siada)

also:
usiąść

Below are verbs introduced in previous lessons in one aspect only:

postawić, p. (stawiać, i. - to put (a question), to put (in an upright position), to erect
postawię stawiam
postawi stawia)

strzelić, p. (strzelać, i. - to shoot
strzelę strzelam
strzeli strzela)

wpłacać, i. (wpłacić, p. - to pay in
wpłacam wpłacę
wpłaca wpłaci)

Wczoraj pani Sikorska odwiedziła panią Karską. W domu państwa Karskich zauważyła ona dwa nowe fotele i biurko. Meble te bardzo jej się podobały. Były one ładniejsze i wygodniejsze niż stare. Stare meble państwo Karscy dali młodszemu synowi, który jeszcze chodzi na uniwersytet.

Starszy syn państwa Karskich, Władysław, pracuje w biurze kwaterunkowym. Żona jego pracuje w spółdzielni spożywczej. Mają oni małe dzieci. Starszy ich syn, Janek, ma siedem lat i chodzi do szkoły. Młodszy syn Tadzio, ma dopiero pół roku.

Państwo Sikorscy mają syna i córkę. Pani Karska dawno nie widziała dzieci państwa Sikorskich. Pani Sikorska powiedziała, że syn jej jest bardzo wysoki. Jest on już wyższy od ojca. Ma on jaśniejsze włosy od matki, a oczy ciemne, takie same jak ojciec. Córka jest trochę niższa od matki i jest ładna.

Pani Sikorska rozmawiała z panią Karską dosyć długo i zaprosiła państwa Karskich na imieniny swego męża. Pan Sikorski obchodzi imieniny w przyszłą niedzielę. Pani Karska podziękowała jej i powiedziała, że przyjdzie do nich z mężem w niedzielę o siódmej wieczorem. Państwo Sikorscy mieszkają niedaleko od Państwa Karskich. Dom ich jest większy od domu państwa Karskich. Dom państwa Karskich jest mniejszy, jednak jest ładniejszy od domu państwa Sikorskich i stoi w ogrodzie.

Questions

1. Kogo odwiedziła wczoraj pani Sikorska?
2. Co ona zauważyła w domu państwa Karskich?
3. Ile nowych foteli zauważyła pani Sikorska?
4. Czy fotele i biurko podobały się pani Sikorskiej?
5. Jakie były nowe fotele?

6. Komu dali państwo Karscy stare meble?

7. Co robi młodszy syn państwa Karskich?

8. Gdzie pracuje starszy syn państwa Karskich?

9. Gdzie pracuje żona Władysława?

10. Jakie oni mają dzieci?

11. Ile lat ma Janek?

12. Co robi Janek?

13. Ile lat ma Tadzio?

14. Czy państwo Sikorscy mają dzieci?

15. Kogo nie widziała dawno pani Karska?

16. Jakiego wzrostu jest syn państwa Sikorskich?

17. Od kogo on jest wyższy?

18. Jakie włosy ma syn państwa Sikorskich?

19. Jakie on ma oczy?

20. Od kogo jest niższa córka państwa Sikorskich?

21. Czy ona jest brzydka?

22. Dokąd zaprosiła pani Sikorska państwa Karskich?

23. Kiedy obchodzi imieniny pan Sikorski?

24. Kiedy przyjdą państwo Karscy do państwa Sikorskich?

25. Gdzie mieszkają państwo Sikorscy?

26. Czyj dom jest większy?

27. Czyj dom jest ładniejszy?

28. Gdzie stoi dom państwa Karskich?

Part II - General Questions

1. Blisko czego zwykle jest dużo hoteli?
2. W jakim hotelu pan się zatrzymuje w San Francisco?
3. Jak można zamówić z Monterey pokój w hotelu w San Francisco?
4. Czy ludzie z chorym sercem mogą służyć w wojsku?
5. Czy w dużych miastach są hotele tylko dla żołnierzy?
6. Co pan robi gdy się pan źle czuje?
7. Ile lat pan skończy i w którym miesiącu?
8. Czego pan oczekuje w liście od przyja[illegible]
9. Jakie zamiary pan ma na przyszłą sobotę i niedzielę?
10. Czy widział pan człowieka, który był w obozie pracy przymusowej?
11. Czy musi pan pokazać swoją legitymację gdy pan idzie do lekarza wojskowego?
12. Jak pan spędzał wakacje, gdy pan był jeszcze w domu przed wojskiem?
13. Czym pan woli jeździć w dużym mieście autobusem czy tramwajem i dlaczego?
14. Czy żołnierze płacą więcej czy mniej niż cywile za bilety na kolejach w Ameryce?
15. Czy żołnierze codziennie kupują swoje jedzenie w sklepach spożywczych i jedzą w restauracjach?
16. W jakich zebraniach bierze pan często udział?
17. Kto prowadzi prace w fabryce?

Recombination Drill

Part I

Tadzio Nowicki był sam w mieszkaniu, kiedy jego brat Zygmunt przyjechał na urlop. Ich rodzice poszli do Zbigniewa, a Zosia poszła z Andrzejem Kaweckim odwiedzić starego wuja.

„Czy ty chcesz coś zjeść?" zapytał Tadzio.

„Nie, dziękuję ci" odpowiedział Zygmunt.

„Co robiłeś dzisiaj?"

„Mieliśmy musztrę zwartą i musztrę luźną przez pięć godzin" powiedział Zygmunt.

„W taki deszcz?"

„Tak. Nasz sierżant nie boi się, że się przeziębimy".

„Czy miałeś ćwiczenia po południu?" zapytał Tadzio.

Zygmunt powiedział mu, że po obiedzie on i jego koledzy mieli dużo pracy, ponieważ musieli czyścić broń, a także buty, które po deszczu były bardzo brudne. „O czwartej godzinie - powiedział - mieliśmy wykład - i muszę się przyznać, że zasnąłem".

„O, to jeszcze nic!" zawołał Tadzio, „czy słyszałeś, że wuj Adam pewnego razu zasnął na wozie?"

Zygmunt powiedział, że się cieszy, że otrzymał dwa dni przepustki.

2. Czyje żony zwiedzały sklepy? (delegaci)

3. Jakie są sklepy w Katowicach? (smaller than in Warsaw)

4. Co chciała kupić pani Drozd? (different things)

5. Co pokazała Zosia pani Drozd? (talerz, filiżanka)

6. Jakie były te talerze i filiżanki? (cheaper, nicer)

7. Od kiedy pani Adamska była zamężna? (1 month)

8. Co ona zauważyła? (śliczna bielizna)

9. Co pani Adamska pokazała pani Zielińskiej? (pair of hose)

10. Jakie były pończochy, które kupowała pani Zielińska? (thicker)

11. Na jakie meble patrzyły inne panie? (more modern)

12. Czego nie mieli mężowie? (pieniądze)

13. Komu pani Zielińska kupiła skarpetki? (syn)

14. Co ona kupiła mężowi? (walizka)

15. Jakiej walizki potrzebował pan Zieliński? (bigger)

Oral - Aural Drill

Part I

1. O czym opowiada Zygmunt? (jak został przyjęty do: wojsko, szkoła)

2. Gdzie zgłosił się Zygmunt? (komisja poborowa, koszary)

3. O której godzinie zgłosił się Zygmunt do komisji poborowej? (8, 9, 10, 11 rano)

4. Gdzie była komisja poborowa? (budynek Wojskowej Komendy Rejonowej, koszary, szkoła)

5. Na co czekał Zygmunt? (badanie lekarskie, komisja poborowa)

6. Jak długo czekał Zygmunt na badanie lekarskie? (1/2, 1, 2 1/2 hour)

7. Co on przedtem oddał? (karta powołania)

8. Kto odebrał kartę powołania od Zygmunta? (some sergeant, corporal)

9. Do którego pokoju kazał pójść sierżant Zygmuntowi? (sąsiedni, drugi)

„Sądzę, że będę spał przez dwadzieścia cztery godziny".

„Śpij dobrze - powiedział jego brat - a ja muszę skończyć pracę domową na poniedziałek".

Part II

Podczas gdy delegaci związku robotników, którzy przyjechali do Warszawy, zwiedzali fabrykę samolotów, ich żony zwiedzały sklepy. W Katowicach sklepy były mniejsze niż w Warszawie, więc te panie ucieszyły się bardzo, kiedy weszły do dużego domu towarowego. Pani Drozd chciała kupić różne rzeczy, których potrzebowała w domu. Ucieszyła się bardzo, kiedy Zosia Nowicka, która w tym sklepie pracowała, pokazała jej talerze i filiżanki tańsze i ładniejsze niż te, które mogła kupić w Katowicach. Pani Adamska, która dopiero od miesiąca była zamężna, zauważyła śliczną bieliznę. „Patrz" zawołała po chwili do pani Zielińskiej i pokazała jej parę pończoch. „Czy widziałaś ładniejsze?" „Nie" odpowiedziała pani Zielińska. „Wszystkie te, które ja dotąd kupowałam były brzydsze i grubsze ". Inne panie patrzały na meble, które były nowocześniejsze od tych, które one miały. Ale mebli niestety kupić nie mogły, bo mężowie, jak zwykle, nie mieli dosyć pieniędzy. Pani Zielińska kupiła synowi skarpetki, a mężowi walizkę. Pan Zieliński miał walizkę, ale potrzebował większej.

Questions

1. Co zwiedzali delegaci związku robotników w Warszawie? (airplane factory)

Vocabulary

badanie, n.	- examination, research, check up
budynek, m. budynku, gen. s.	- building
ciekawy, ciekawa, ciekawe	- curious, interesting, inquisitive
karta, f.	- card
karta powołania	- draft notice
kategoria, f.	- category
komisja, f.	- board, commission
komisja poborowa	- draft board
lekarski, lekarska, lekarskie	- physician (as adj.), medical
mnie (dat.) jest wszystko jedno	- it's all the same to me, I don't mind
odebrać, p. (odbierać, i. odbiorę odbieram odbierze odbiera)	- to take away
pewno/pewnie	- probably
poborowy, poborowa, poborowe	- draft (as adj.)
poborowy, m. poborowego	- draftee
powołanie, n.	- calling, vocation
przyjęty, przyjęta, przyjęte	- inducted, accepted, received
przysięga, f.	- oath
sąsiedni, sąsiednia, sąsiednie	- next, adjacent, neighboring
składać, i. (złożyć, p. składam złożę składa złoży)	- to deposit, to fold, to assemble (to fit together the parts of)
składać (złożyć) przysięgę	- to take the oath
warta, f.	- guard
według (wg - abbrev.)	- according to
zapisywać, i. (zapisać, p. zapisuję zapiszę zapisuje zapisze)	- to write down, to make a note, to prescribe
zdolny, zdolna, zdolne	- fit, capable, gifted, qualified

Part I

Jan Nowicki poprosił Marię, swoją żonę, żeby mu dała kolację wcześniej, ponieważ on musi iść na zebranie, które ma się zacząć o siódmej godzinie. Było to zebranie związku robotników, na które mieli przyjechać delegaci z Katowic. Nowicki, który był przodownikiem, poszedł na stację kolejową, aby przywitać gości z Katowic i zabrać ich do hotelu. Delegaci, którzy byli starymi przyjaciółmi Jana Nowickiego, napisali, że przyjadą ze swoimi żonami, więc pani Nowicka chciała pójść na stację kolejową ze swoim mężem. Na zebraniu, delegaci związku mówili o zarobkach z dyrektorami kilku fabryk.

Następnego dnia delegaci z Katowic zwiedzali fabrykę, w której pracował Jan Nowicki, a ich żony zwiedzały miasto. One spędziły dużo czasu w sklepach. One chciały kupić prezenty dla swoich dzieci, które zostawiły w domu, w Katowicach. Wieczorem dyrektor fabryki zabrał delegatów i ich żony na kolację do restauracji. Oni wszyscy pojechali jego samochodem. Po kolacji widzieli film o dużej sowieckiej fabryce.

Part II

Zaraz po kolacji Jan Nowicki pocałował żonę i poszedł na obrady związku robotników fabrycznych. Kilka minut potem Andrzej Kawecki przyszedł po Zosię i oni poszli na wykład swojego znajomego, który wrócił miesiąc temu z Francji. Tadzio poszedł do Bolka Majewskiego, aby się z nim uczyć i bawić się z jego psem. Pies nie był rasowy, ale chłopcy bardzo go lubili i myśleli, że jest to najładniejszy pies w całej Warszawie. Maria Nowicka została sama w mieszkaniu. Ona była najszczęśliwsza, kiedy cała rodzina była razem. Dziś jednak była bardziej zmę-

czona niż zwykle i chciała wcześnie położyć się do łóżka. Ona zgasiła światło, ale nie zasnęła zaraz. Myślała o swoim najmłodszym synu Tadziu, który za kilka lat już skończy szkołę i będzie chciał wstąpić do marynarki. On będzie pływał po różnych morzach i nie będzie go często w domu. Najstarszy jej syn, Zbigniew, mówił, że może pojedzie do Katowic, bo ma dostać tam lepszą pracę. Zygmunt jeszcze rok będzie w wojsku, potem pójdzie na uniwersytet, bo chce zostać lekarzem. Zygmunt mówił, że chce pojechać do Krakowa, bo tam jest najlepszy uniwersytet. A Zosia? Zosia prawdopodobnie też już długo w domu nie zostanie, bo Andrzej Kawecki bardzo się nią interesuje. "Jan i ja zostaniemy sami" pomyślała Maria i zasnęła.

Questions

1. Co zrobił Jan Nowicki po kolacji? (kissed wife)
2. Dokąd poszedł potem Nowicki? (debates of the worker's union)
3. Po kogo przyszedł Andrzej Kawecki? (Zosia)
4. Na czyj wykład poszli Zosia i Andrzej? (his acquaintance)
5. Dlaczego Tadzio poszedł do Bolka Majewskiego? (to study, to play with dog)
6. Co myśleli chłopcy o tym psie? (prettiest dog)
7. Kiedy Maria Nowicka była najszczęśliwsza? (when family together)
8. Jaka ona była dzisiaj? (more tired than usual)
9. Czy ona zaraz zasnęła? (no)
10. O czyim synu myślała Maria? (her own)
11. O którym synu ona myślała? (youngest)
12. Co chce zrobić Tadzio, kiedy skończy szkołę? (join navy)
13. Gdzie Tadzia nie będzie często? (dom)
14. Który syn pani Nowickiej pojedzie może do Katowic? (oldest)
15. Jaką pracę ma Zbigniew dostać w Katowicach? (better)
16. Jak długo będzie Zygmunt w wojsku? (1 year)
17. Co on chce robić potem? (go to university)

Part II

1. Kto przynosi panu listy do domu i ile razy dziennie?
2. Czy dziadek pana jest (był) starszy od babci?
3. Czym pan woli jechać furmanką, samochodem, czy pociągiem i dlaczego?
4. Proszę opowiedzieć, co pan robi zwykle rano, zanim pan przyjdzie do szkoły?
5. Kiedy pan ostatnio jechał pociągiem i skąd - dokąd?
6. Co pan woli jeść ryby czy mięso?
7. Czy pan potrzebuje okularów, gdy pan ogląda małe obrazki?
8. Ile papierosów pan pali dziennie i ile pieniędzy pan wydaje na papierosy?
9. Czy pan ma duże mieszkanie i kiedy pan się do niego wprowadził?
10. Co pan chętnie ogląda w mieście, które pan zwiedza?
11. Jak często pan ma bóle głowy i gdzie pan kupuje wtedy proszki na ból głowy?
12. Od której do której godziny pan jest w szkole codziennie?
13. Ile godzin lekcji pan ma przed południem, a ile po południu?
14. Które lekcje pan woli, przed południem czy po południu i dlaczego?
15. Ile godzin trwają lekcje w Wojskowej Szkole Języków i od której do której?
16. Kiedy pan wstąpił do wojska i ile lat pan już jest w wojsku?

ból, m. bólu, gen. s.	- ache, pain
dziadek, m. dziadkowie, nom. pl.	- grandfather
furmanka, f.	- cart (with horses)
głowa, f.	- head
jak tylko	- as soon as
kartka pocztowa, f.	- postcard
koniec, m. końca, gen. s.	- end
listonosz, m. listonosze, nom. pl.	- mailman
obejrzeć, p. (oglądać, i. obejrzę oglądam obejrzy ogląda)	- to look at, to look over
okulary, pl. okularów, gen. pl.	- spectacles, glasses
pocztowy, pocztowa, pocztowe	- mail (as adj.)
proszek, m. proszku, gen. s.	- powder, drug
rozkład, m. rozkładu, gen. s.	- disposition, schedule, decay
rozkład jazdy	- timetable
również	- also, too, as well as
ryba, f.	- fish
skrzynka, f.	- small metal or wooden box
skrzynka pocztowa	- mail box
staw, m. stawu, gen. s.	- pond
telegram, m. telegramu, gen. s.	- telegram
wędka, f.	- fishing rod
zaadresowany, zaadresowana, zaadresowane	- addressed
zanim	- before (with verbs only)

Below is a list of verbs introduced in previous lessons in one aspect only:

wprowadzać się, i. (wprowadzić się, p. - to move in (transitive form - to introduce)
wprowadzam się   wprowadzę się
wprowadza się   wprowadzi się)

wydawać, i. (wydać, p. - to spend (money), to issue, to betray, to squeal on
wydaję   wydam
wydaje   wyda)

wysiąść, p. (wysiadać, i. - to get off, to step out, to alight
wysiądę   wysiadam
wysiądzie   wysiada)

wysyłać, i. (wysłać, p. - to send off, to send away, to ship out
wysyłam   wyślę
wysyła   wyśle)

załatwiać, i. (załatwić, p. - to settle, to arrange
załatwiam   załatwię
załatwia   załatwi)

zamawiać, i. (zamówić, p. - to make a reservation, to order, to book
zamawiam   zamówię
zamawia   zamówi)

zapominać, i. (zapomnieć, p. - to forget
zapominam   zapomnę
zapomina   zapomni)

Part I

Od czasu swojego ślubu Zbigniew i Helena Nowiccy mieszkali w małym pokoju. Dwie starsze kobiety mieszkały w następnym, dużym pokoju tego mieszkania. One wszystkie gotowały w tej samej kuchni. Mimo tego, że było już dziesięć lat po wojnie, bardzo było trudno znaleźć mieszkanie w Warszawie. Nareszcie wczoraj dzięki swojemu szefowi Zbigniew dostał mieszkanie. Jest to tylko jeden pokój, nawet mniejszy od tego, który oni mieli przedtem, ale Zbigniew, jego żona i ich dzieci będą tam teraz sami. Inni ludzie nie będą gotować w ich kuchni. Helena obejrzała wczoraj to nowe mieszkanie i uważa, że jest wygodniejsze niż stare. Nie ma tam dużo mebli, ale matka Zbigniewa obiecała dać im stół i fotel. Nowe mieszkanie jest trochę droższe niż to stare, ale także zarobki Zbigniewa są teraz wyższe. Rodzice Zbigniewa cieszą się bardzo, że nowe mieszkanie syna jest niedaleko od nich, więc będą mogli często odwiedzać swoją małą wnuczkę. To jest ich pierwsza wnuczka i oni kochają ją bardzo.

Part II

Jan Nowicki napisał do swoich rodziców, którzy mieszkali we wsi Niegosławice koło Wieliczki, żeby zapytać ich czy może na kilka dni do nich przyjechać. Pan Nowicki dał list Zosi, gdy ona szła do znajomych i powiedział jej, żeby nie zapomniała wrzucić go do skrzynki. Nowicki dawno nie widział rodziców i martwił się o matkę, która często chorowała. Jan chciał także, żeby Tadzio spędził trochę czasu na wsi, a teraz właśnie chłopiec miał wakacje. Tadzio lubił być u dziadka i babki, bo oni bardzo kochali go i pozwalali mu robić, co chciał. Na Boże Narodzenie, dziadek przysłał Tadziowi wędkę i napisał, że jest dużo ryb w stawie. Przez kilka dni Tadzio codziennie pytał ojca, czy dziadek odpowiedział na list. Kiedy nareszcie przyszedł list od dziad-

ka, Tadzio prosił ojca, aby mu zaraz powiedział, czy i kiedy pojadą do Niegosławic. "Dziadek bardzo nas wszystkich prosi, żebyśmy do niego przyjechali" powiedział pan Nowicki. "Ja zostanę tam pięć dni, a ty, matka i Zosia dwa tygodnie, bo one dostały 14 dni urlopu. Mam nadzieję, że dobrze będziesz się bawił, ale chcę także, żebyś pomagał dziadkowi i stryjowi w pracy na gospodarstwie".

Questions

1. Do kogo napisał Jan Nowicki? (his parents)
2. Gdzie mieszkali rodzice pana Nowickiego? (wieś Niegosławice)
3. Dlaczego Jan Nowicki napisał do rodziców? (ask if he can visit parents)
4. Komu pan Nowicki dał ten list? (Zosia)
5. Co on jej powiedział? (not to forget to mail it)
6. O kogo martwił się pan Nowicki? (matka)
7. Kto miał teraz wakacje? (Tadzio)
8. Co dziadek i babka pozwalali Tadziowi? (do what he wanted)
9. Kiedy dziadek przysłał Tadziowi wędkę? (Christmas)
10. Co dziadek napisał? (that there are many fish)
11. Jak często Tadzio pytał ojca, czy dziadek odpowiedział na list? (every day)
12. O co prosił Tadzio ojca, gdy przyszedł list od dziadka? (that he tell him whether and when they will go to Niegosławice)
13. Jak długo zostanie Jan Nowicki w Niegosławicach? (5 days)
14. Ile dni urlopu dostały pani Nowicka i Zosia? (14)
15. Co chciał pan Nowicki? (that Tadzio help on the farm)

Part II

Państwo Borkowscy mieszkali przez wiele lat w Lublinie. Byli to ludzie dosyć bogaci. Pan Borkowski był krawcem i miał dużo klientów. Był on zawsze bardzo zajety, tak że nigdy nie miał czasu, żeby wziąć kilka tygodni urlopu.

W tym roku pani Borkowska, która jeszcze nigdy nie była w Warszawie, poprosiła męża, żeby ją wziął z córką do Warszawy. Klienci zamawiali ostatnio dużo ubrań u pana Borkowskiego. Pan Borkowski zdecydował się wydać trochę pieniędzy i zrobić wycieczkę do Warszawy. Państwo Borkowscy wyjechali do Warszawy w piątek w nocy. Kilka dni temu, ktoś powiedział panu Borkowskiemu, że w Warszawie jest dobry hotel, który nazywa się "Hotel Francuski."

Państwo Borkowscy przyjechali do Warszawy w sobotę rano. Ze stacji pojechali taksówką do "Hotelu Francuskiego," który znajdował się w dużym domu przy ulicy Mickiewicza. Pan Borkowski, żeby nie dać napiwku, sam zaniósł walizki z taksówki do hotelu. W hotelu poprosił on portiera o dwa pokoje. Państwo Borkowscy dostali dwa duże, jasne pokoje.

Po śniadaniu, poszli z córką zwiedzać miasto.

Questions

1. Gdzie mieszkali państwo Borkowscy?
2. Jak długo mieszkali państwo Borkowscy w Lublinie?
3. Kim był pan Borkowski?
4. Kto miał dużo klientów?
5. Na co nie miał czasu pan Borkowski?
6. Kto nigdy nie był w Warszawie?
7. O co poprosiła męża pani Borkowska?

8. Kto zamawiał ostatnio dużo ubrań u pana Borkowskiego?

9. Co zdecydował się zrobić pan Borkowski?

10. Dlaczego zdecydował się pan Borkowski pojechać do Warszawy?

11. Kiedy wyjechali państwo Borkowscy do Warszawy?

12. Kto powiedział panu Borkowskiemu, że "Hotel Francuski" jest dobry?

13. Kiedy to było?

14. Kiedy państwo Borkowscy przyjechali do Warszawy?

15. Czym pojechali oni z dworca do "Hotelu Francuskiego"?

16. Gdzie znajdował się "Hotel Francuski"?

17. Dlaczego p. Borkowski sam zaniósł walizki do hotelu?

18. O co poprosił p. Borkowski portiera?

19. Jakie pokoje dostali państwo Borkowscy?

20. Co zrobili państwo Borkowscy po śniadaniu?

Part II - General Questions

1. Jaki znaczek pocztowy jest tańszy, na list czy na kartkę pocztową?

2. Gdzie trzeba wrzucić list, żeby go wysłać pocztą?

3. Po co jest potrzebny rozkład jazdy?

4. Jak nazywamy ludzi, którzy mieszkają w sąsiednim domu?

5. Co musi zrobić człowiek, kiedy jest zmęczony?

6. Co musi dostać poborowy, żeby zameldować się przed Komisją Poborową?

7. Co lubią jeść konie?

8. Jak można dać znać komuś w innym mieście, że pan przyjedzie?

9. Co trzeba nosić, jeśli się źle widzi?

10. Co się dzieje z człowiekiem, który wypije dużo wódki?

11. Kto może zaaresztować na ulicy pijanego żołnierza?

12. Co rekruci składają w wojsku polskim, w pierwszym tygodniu służby wojskowej?

13. Co może człowieka boleć?

14. Co biorą ludzie na ból głowy?

Vocabulary

boleć, i. boli bolą (3 pers. s. and pl. only)	(zaboleć, p. zaboli zabolą) (3 pers. s. and pl. only)	- to ache, to hurt
ciągle		- all the time, continually
drzwi, pl. drzwi, gen. pl.		- door
jakoś		- somehow
kapelusz, m. kapelusza, gen. s.		- hat
kartofel, m. kartofla, gen. s.		- potato
następny, następna, następne		- next (adj.)
nigdzie		- nowhere
owies, m. owsa/owsu, gen. s.		- oats
parasolka, f.		- umbrella (lady's)
płaszcz, m. płaszcza, gen. s.		- overcoat, topcoat
pole, n.		- field
poradzić, p. poradzę poradzi	(radzić, i. radzę radzi)	- to advise, to council
prędko		- quickly, fast
przedni, przednia, przednie		- front (as adj.)
przedział, m. przedziału, gen. s.		- compartment, division
robota, f.		- work
ruszyć, p. ruszę ruszy	(ruszać, i. ruszam rusza)	- to move, to start
sadzić, i. sadzę sadzi	(zasadzić, p. zasadzę zasadzi)	- to plant

siać, i. (zasiać, p. sieję zasieję sieje zasieje)	- to sow
siedzenie, n.	- to seat
tył, m. tyłu, gen. s.	- rear
wóz, m. wozu, gen. s.	- cart, wagon, car
wyglądać, i. (here no p.) wyglądam wygląda	- to look, to appear
wyjście, n.	- exit
wynieść, p. (wynosić, i. wyniosę wynoszę wyniesie wynosi)	- to take out (by hand), to carry out (by hand)
wysiadanie, n.	- getting off, alighting
załadować, p. (ładować, i. załaduję ładuję załaduje ładuje)	- to load
z tyłu	- in the rear, from the rear
żaden	- no one, none

Part I

Dziś Zosia Nowicka nie poszła do pracy, bo zaziębiła się i bolała ją głowa. Matka powiedziała jej, żeby została w domu i żeby wzięła aspirynę z gorącą herbatą. Zosia jednak wstawała co piętnaście minut i patrzyła do skrzynki pocztowej. Dziewczyna czekała na list od Andrzeja Kaweckiego, który pojechał do Krakowa, żeby wziąć udział w obradach związku lekarzy. Była już dziesiąta godzina. Listonosz spóźnił się. Zosia wyglądała przez okno i myślała o Andrzeju. Ona myślała, że on jest najmilszym mężczyzną ze wszystkich mężczyzn, których znała. Zosia była najszczęśliwsza, kiedy była z nim. Przedtem Zosia bardzo lubiła chodzić na zabawy lub do kina. Ona często miała randki z różnymi chłopcami, zwykle co dzień z innym chłopcem. Ona często przychodziła do domu późno, a czasami nawet piła. Państwo Nowiccy martwili się o nią. Teraz jednak, od czasu kiedy Zosia poznała Andrzeja, zawsze chciała być w jego towarzystwie, a kiedy nie mogła z nim być razem, to siedziała w domu, gdzie czytała lub pomagała swojej matce. Ona wyglądała przez okno, żeby zobaczyć, czy listonosz już jest na jej ulicy, ale nie zauważyła go, kiedy przyszedł i wrzucił kilka listów do skrzynki Nowickich.

Military Situation No.1

Jan Kowalski czyta ogłoszenie o poborze, z którego dowiaduje się, że musi pójść do wojska. On chce zaraz pójść do Wojskowej Komendy Rejonowej.

W Wojskowej Komendzie Rejonowej widzimy, że Jan Kowalski ma w ręce kartę powołania. Sierżant odbiera kartę powołania od Jana Kowalskiego. Oprócz Jana Kowalskiego i sierżanta są w poczekalni inni poborowi. Ci poborowi czekają na badanie lekarskie. W innym pokoju są lekarze,

którzy mierzą i ważą poborowych. Między poborowymi stoi żołnierz, który zapisuje dane, jakie dają lekarze. Jan Kowalski jest zdolny do służby wojskowej. On zaraz złoży przysięgę i pójdzie do domu.

W środę listonosz przyniósł wezwanie (draft call) do wojska dla Jana Kowalskiego. Jan Kowalski przeczytał to wezwanie i poszedł, aby zameldować się w koszarach. Przed koszarami on spotkał żołnierza, który stał z karabinem. Ten żołnierz stał na warcie przed bramą koszar. Po drodze do dowództwa widział on opuszczenie flagi (retreat). Po chwili Jan Kowalski wszedł do koszar.

Part I - Military Situation No.1 (Use appropriate wall cartoons)

1. Co czyta Jan Kowalski?
2. O czym jest ogłoszenie?
3. Czego dowiedział się Kowalski z ogłoszenia?
4. Gdzie musi pójść Kowalski?
5. Kto musi pójść do wojska?
6. Dokąd chce zaraz pójść Jan Kowalski?
7. Kto chce zaraz pójść do Wojskowej Komendy Rejonowej?
8. Co Jan Kowalski ma w ręce?
9. Kto ma kartę powołania?
10. W czym ma kartę powołania Jan Kowalski?
11. Kto ma w ręce kartę powołania?
12. Kto odbiera kartę powołania od Jana Kowalskiego?
13. Co odbiera sierżant od Jana Kowalskiego?
14. Kto jest w poczekalni oprócz Jana Kowalskiego i sierżanta?
15. Gdzie są poborowi?
16. Kto czeka na badanie lekarskie?
17. Na co czekają poborowi?
18. Na jakie badanie czekają poborowi?

Part III

1. W jakim kierunku stąd jest Salinas?

2. Ile cmentarzy jest w Monterey? (1, 2, 3)

3. Przez co ludzie wchodzą na cmentarz? (brama)

4. Do czego służą drogowskazy?

5. Jakie kopalnie pan widział?

6. Gdzie są kopalnie węgla w USA?

7. Czy są kopalnie soli w Kalifornii?

8. Ile wież ma kościół San Carlos?

9. Gdzie jest dolina rzeki Carmel?

10. W jakim kraju jest dużo domów drewnianych?

11. Gdzie pracują górnicy?

12. W jakim kierunku od Monterey jest Los Angeles?

13. Co jest na wieży kościoła? (cross)

14. Co pan lubi łowić?

15. Gdzie pan lubi łowić ryby?

16. Czy to prawda, że pan woli mieszkać na północy Kalifornii niż na południu i dlaczego?

17. Co pan może kupić na rynku?

18. Do czego jest potrzebny węgiel?

19. Kim opiekuje się Święta Barbara? (górnik)

20. Co pan zabiera z domu, kiedy pan idzie do szkoły?

21. Jaką pan zna najwyższą wieżę we Francji?

22. Czy pan zna coraz więcej słów polskich, czy coraz mniej?

23. Ile jest parków w naszym mieście?

24. Gdzie wiszą zwykle obrazy świętych?

Vocabulary

cmentarz, m. cmentarza, gen. s.	- cemetery
coraz	- more and more, ever
dalej	- further
dolina, f.	- valley
drewniany, drewniana, drewniane	- wooden
drogowskaz, m. drogowskazu, gen. s.	- sign post
górnik, m.	- miner
kierunek, m. kierunku, gen. s.	- direction, trend
kopalnia, f.	- mine (a pit or excavation)
krzyż, m. krzyża, gen. s.	- cross
łowić, i. (złowić, p. łowię złowię łowi złowi)	- to fish, to catch
opuszczenie flagi	- retreat
piękny, piękna, piękne	- beautiful
pobór, m. poboru, gen. s.	- draft
południe, n.	- south, noon
powinienem, powinnam powinien, powinna, powinno	- I should, I ought - he, she, it should, ought
północ, f.	- north, midnight
rozwidlenie, n.	- junction, fork, bifurcation
rynek, m. rynku, gen. s.	- market place
święty, święta, święte (św. - abbrev.)	- saint, saintly, holy
wezwanie do wojska	- draft call
węgiel, m. węgla, gen. s.	- coal

wieża, f.	- tower, steeple
Wisła, f.	- Vistula (river)
wschód, m. wschodu, gen. s.	- east, sunrise, orient
zabierać, i. (zabrać, p. zabieram zabiorę zabiera zabierze)	- to take (away), to take (with)
zachód, m. zachodu, gen. s.	- west, sunset
zostało	- it was left, it remained

Translation
English - Polish

This morning Zosia and Tadzio went to Wieliczka with their uncle Joseph Nowicki. They went by cart, and Joseph advised Zosia to take her coat and an umbrella because it was cold and it often rained at this time of year. Joseph had to take several crates of vegetables to the cooperative store and he also wanted to look at some tools. Zosia should have remained on the farm to help her grandmother in the dairy, but her grandmother knew that young girls cannot work all the time, and Zosia worked hard in the city all year.

Tadzio, Zosia and their uncle arrived in Wieliczka at nine o'clock. They stopped in the market place before the cooperative store. Tadzio went with his uncle into the store and Zosia said that she would walk toward (in the direction of) the old cemetery and that on the way she would buy some soap and a toothbrush for her mother. Afterwards (then) she wanted to buy some postcards with views of Wieliczka and send them to Andrew.

At eleven, Joseph, Zosia and Tadzio met at Śliwka's restaurant, on St. Barbara's street. After lunch Joseph said that he should go to a farm 3 kilometers north of Wieliczka to look at some cows, but Tadzio wanted very much to visit the salt mine, so Joseph decided to look over the cows next week.

Translation
Polish - English

Pociąg do Wieliczki odchodził o dziewiątej czterdzieści pięć, ale Nowiccy byli na stacji już o ósmej piętnaście. Na stacji pani Nowicka raz jeszcze policzyła walizki i zapytała się męża i dzieci, czy czego nie zapomnieli. Pan Nowicki, który miał już tego dosyć, powiedział żonie, że on nigdy nic nie zapomina. Pani Nowicka tylko czekała na to i spytała się męża, gdzie zapakował proszki na ból głowy dla matki. Pan Nowicki zaraz spytał się o to samo Tadzia, ale Tadzio też nic o tym nie wiedział. Wtedy Zosia powiedziała matce, żeby się nie martwiła, bo zaraz zatelefonuje do Andrzeja Kaweckiego, żeby kupił proszki i wysłał je do Niegosławic. Pociąg ruszył ze stacji punktualnie o dziewiątej czterdzieści pięć i państwo Nowiccy szczęśliwie dojechali do Wieliczki. Z dworca w Wieliczce do Niegosławic prowadziły dwie drogi. Jedna, krótsza, przez rynek i miasto; druga, dłuższa, prowadziła koło kopalni soli i skręcała potem na zachód w kierunku kościoła i cmentarza. Józef Nowicki powinien był jechać krótszą drogą, bo miał coś do załatwienia na rynku, zmienił jednak zamiar i pojechał koło kopalni soli, w której pracował jako górnik przez parę lat. Lubił on tę kopalnię i dlatego chciał ją pokazać swym gościom, chciał im również pokazać piękny kościół w Wieliczce. Zosia nie interesowała się ani kopalnią, ani kościołem; stale myślała tylko o plaży. Pytała też o nią stryja parę razy. Niestety, do Wisły trzeba było jechać kilka kilometrów. Stryj powiedział jej, że będzie mogła kąpać się w stawie, który jest dosyć duży i jest blisko domu. Kąpiel w stawie nie bardzo podobała się Zosi. Woda jest tam zwykle brudna, a poza tym Zosia woli chodzić na plażę nad rzekę, gdyż może spotykać tam chłopców. Tak długo o tym mówiła aż w końcu stryj obiecał Zosi, że pożyczy jej swojego roweru i będzie mogła pojechać na plażę kiedy tylko będzie chciała.

Translation
English - Polish

John Nowicki's parents, Stanisław and Anna, had a farm near Cracow. Their older son Joseph lived with them and helped on the farm. Joseph's wife, Jadwiga, had been killed during the war when she was helping wounded soldiers during a battle near Cracow. Joseph had worked in a mine for several years, but he returned to Niegosławice in order to help his parents. His father was already seventy years old and lately his mother could not work much because she was often ill.

The old Nowickis were very happy that their younger son John and his family would (will) spend several days with them. John could only stay five days, but he wanted his wife and children to stay two weeks in Niegosławice. On the train, before they arrived in Wieliczka, Mr. Nowicki said to them: "I want you to do all you can to help father and mother during your stay in the country". Zosia said that she had not worked on a farm before, but her mother told her not to worry. "I will teach you everything I know" she said "and I am sure that you will learn very quickly".

Part I

Translate into Polish:

1. I have never worked on a farm before.
2. I know you don't trust anyone here.
3. You never told me anything about it.
4. Somebody told something to somebody.
5. Somewhere somehow someone will kiss somebody.
6. We were in a hurry so we had to go quickly.
7. There was no light in the room, but I knew that somebody was there.
8. Whenever I hear that song I think of you.

Vocabulary

błoto, n.	- mud
błota, nom. pl.	- swamps, marches
burak, m. buraka, gen. s.	- beetroot
bydło, n.	- cattle
doić, i. (wydoić, p. doję wydoję doi wydoi)	- to milk
drób, m. drobiu, gen. s.	- fowl, poultry
ganek, m. ganku, gen. s.	- front porch
jarzyna, f.	- vegetable
karmić, i. (nakarmić, p. karmię nakarmię karmi nakarmi)	- to feed
łąka, f.	- meadow
mleczarnia, f.	- dairy
nareszcie	- at last, finally
narzędzie, n. narzędzi, gen. pl.	- tool
orać, i. (zorać, p. orzę zorzę orze zorze)	- to plough
plecy (pl. only) pleców	- back (hinder part of the body extending from the neck to the end of the backbone)
prosty, prosta, proste	- straight
prosto	- straight (as adv.)
punktualnie	- punctually, sharp
punktualny, punktualna, punktualne	- punctual
sad, m. sadu, gen. s.	- orchard
skrzynia, f.	- crate, chest
sporo	- quite a lot
spory, spora, spore	- quite a
stodoła, f.	- barn
uprawiać, i. (uprawić, p. uprawiam uprawię uprawia uprawi)	- to grow (something) to cultivate, to till

zawozić, i. (zawieźć, p. — to take to (by means of transportation)
zawożę zawiozę
zawozi zawiezie)

znów — again

robi się późno — it is getting late

Part II

1. Kiedy jest dużo błota w Polsce? (jesień, wiosna)

2. Jakie zwierzęta domowe nazywamy bydłem? (krowy, cielaki)

3. Co to jest drób? (kura, kaczka, gęś, indyk)

4. Gdzie ludzie często siedzą w niedzielę po południu? (ganek)

5. Jakie jarzyny pan lubi? (kartofle)

6. Co trzeba karmić na wsi? (zwierzęta domowe, drób)

7. Co ludzie robią w mleczarni? (ser, masło)

8. Do czego pan używa narzędzi? (praca)

9. O której godzinie punktualnie zaczynają się lekcje w szkole? (ósma rano)

10. Co rośnie w ogrodzie? (warzywa)

11. Co rośnie w sadzie? (drzewa)

12. Z czego są skrzynie? (drzewo)

13. Gdzie pan kupuje bilet do teatru? (at the entrance)

14. Kto uprawia warzywa na wsi? (gospodarz)

15. Jakie budynki znajdują się na gospodarstwie? (stodoła, dom, mleczarnia)

16. Kiedy gospodarze w Polsce zaczynają orać? (wiosna, jesień)

17. Co pan kupuje w sklepie spożywczym? (vegetables, bread, butter, milk, fruits)

18. Co pan je na obiad? (jarzyny, mięso)

19. Co czasami boli po ciężkiej pracy? (plecy)

Translation
Polish - English

Zosia prawie nie znała wsi. Jej dziadek miał gospodarstwo, to prawda, ale co roku Zosia wyjeżdżała na obozy szkolne i nie miała okazji przyjrzeć się życiu i pracy na wsi.

Na gospodarstwie wszystko było bardzo dziwne.

Już następnego dnia Zosia napisała list do Andrzeja. "Wiesz" - pisała - "nigdy nie myślałam, że na wsi jest tak dużo roboty i że ludzie pracują tu tak ciężko. Dziadek wstaje wcześnie rano i karmi konie, krowy i inne zwierzęta domowe. Babcia wstaje razem z nim, żeby dać ziarno kurom, kaczkom i gęsiom. Potem dziadek i stryj Józef idą w pole i pracują tam do południa. Po południu znowu praca trwa do wieczora".

Ojciec Zosi i Tadeusz trochę pomagali sadzić buraki i kalafiory i karmić bydło. Nawet Zosia chciała nauczyć się doić krowy, ale krowa, którą Zosia doiła, nie chciała jednak stać spokojnie.

Na wsi nie było ani kina, ani kawiarni, to też Zosia chciała jak najprędzej wracać do miasta.

Tadeusz jednak bawił się dobrze na wakacjach. On łowił ryby swoją nową wędką i chodził do lasu. On pytał stryja i dziadka o wszystko i dlatego dowiedział się dużo o pracy na wsi.

Questions

1. Czego nie znała Zosia? (wieś)
2. Kto miał gospodarstwo? (Zosia's grandfather)
3. Dokąd wyjeżdżała Zosia? (school camp)
4. Czemu nie mogła przyjrzeć się Zosia? (życie na wsi)
5. Do kogo Zosia napisała list? (Andrzej)
6. Czego jest na wsi dużo? (robota)
7. Kiedy wstaje dziadek Zosi? (early)
8. Kto karmi konie i krowy? (grandfather)
9. Komu daje babcia ziarno? (kury, kaczki i gęsi)
10. Jak długo dziadek i stryj pracują w polu? (południe)

Translation
English - Polish

Mary and Tadzio were in the garden. They were planting vegetables. Tadzio preferred to sit by the pond and fish, but he had promised his father to help on the farm. "Mother", he said, "did you notice something when the mailman came this morning?" "No, Tadzio" answered his mother, "I did not notice anything". "Then I will tell you", said Tadzio. "The mailman wanted to talk to Zosia, he even told her that she is very pretty, but Zosia quickly took a letter and went into the garden. I never saw anything like this before. I don't recognize my own sister".

Mary's head was hurting her and also her whole back, because work in the country was harder than her work in the city. However, she was always ready to talk with her children. So she said to Tadzio: "Zosia is not interested in any man now. She thinks only about doctor Kawecki. She doesn't even write to anybody now, only to him". "Will he marry her?" asked Tadzio. "You know your sister, Tadzio, she never tells anybody anything, but I think that Andrew Kawecki loves her very much" answered Mrs. Nowicki. "Andrew is nice", said Tadzio, "but whoever marries (will marry) Zosia must be also very, very patient".

Translate into Polish:

1. I should study my dialog for tomorrow but I cannot because I am sick.
2. Children should obey their parents.
3. You (informal) should have consulted your doctor long ago.
4. They should have planted the potatoes before the rains started.
5. Basia, you should have told me that you love another man!
6. I don't like to do this, but I am a soldier and I have to obey orders.
7. It is often necessary to do things which are not pleasant.
8. My boss told me that I am to meet the workers' delegation at the railway station tomorrow.

Vocabulary

dojrzewać, i. (dojrzeć, p. dojrzewam dojrzeję dojrzewa dojrzeje)	- to ripen, to mature
domek, m. domku, gen. s.	- small house
kalafior, m. kalafioru, gen. s.	- cauliflower
kapusta, f.	- cabbage
kosić, i. (skosić, p. koszę skoszę kosi skosi)	- to mow
lekko (comparative: lżej) lekki, lekka, lekkie	- lightly, easily - light (not heavy), easy
marchew, f. marchwi, gen. s.	- carrot
miód, m. miodu, gen. s.	- honey
młócić, i. (wymłócić, p. młócę wymłócę młóci wymłóci)	- to thresh
nawóz, m. nawozu, gen. s.	- manure, fertilizer
obora, f.	- cow-shed
oj!	- oh!
owoc, m. owocu, gen. s.	- fruit
owocowy, owocowa, owocowe	- fruit as adj.
pasieka, f.	- apiary
pług, m. pługa, gen. s.	- plow
przyczepić, p. (przyczepiać, i. przyczepię przyczepiam przyczepi przyczepia)	- to fasten to, to attach, to hook
pszczoła, f.	- bee
pszenica, f.	- wheat
snopek, m. snopka, gen. s.	- small sheaf
stajnia, f.	- stable (building to lodge and feed horses)
szeroko szeroki, szeroka, szerokie	- broadly, broad (as adv.) - broad

traktor, m.
  traktora, gen. s. - tractor

ul, m.
  ula, gen. s. - beehive

warzywny, warzywna, warzywne - vegetable (as adj.)

wiązać, i. (związać, p.
  wiążę zwiążę
  wiąże zwiąże) - to tie

zboże, n. - grain, corn

żyć, i. (no p.)
  żyję
  żyje - to live

żyto, n. - rye

6. Jakie owoce pan zna?

7. Co jest w oborze?

8. Gdzie stoją krowy?

9. Jakie zwierzęta stoją w stajni?

10. Gdzie rosną drzewa owocowe?

11. Gdzie rośnie kapusta?

12. Jakiego koloru jest pszenica, kiedy dojrzeje?

13. Co trzeba robić ze snopkami żyta, pszenicy i owsa, żeby mieć ziarno?

14. Jakie zwierzęta lubią owies?

15. Z czego robimy chleb?

16. Co robią pszczoły z kwiatów?

17. Gdzie żyją pszczoły?

193

18. Czym gospodarze orzą pola?

19. Co kładą gospodarze na pole, żeby zboża lepiej rosły?

20. Do czego trzeba przyczepić pług, żeby orać pole?

21. Jakiego koloru są pszenica, owies i żyto, kiedy rosną?

Translation
Polish - English

Po wyjeździe Zosi na urlop Andrzej czuł się bardzo źle. Nie mógł zająć się niczym, gdyż stale o niej myślał. Miał on teraz więcej czasu niż w zimie, bo wiele ludzi wyjechało z Warszawy i mniej pacjentów było w szpitalu.

Dawniej zwykle chodził wieczorem z Zosią do kina. Po wyjściu z kina często chodzili do małej kawiarni na kawę albo herbatę i ciastka. Słuchali tam również przyjemnej muzyki i czasami kłócili się. No, ale tak robią wszyscy młodzi ludzie, którzy się kochają.

Od czasu wyjazdu Zosi Andrzej wracał wcześniej do domu. Po obiedzie zwykle czytał gazetę lub książkę, ale najczęściej siadał i pisał list do Zosi.

Andrzej też chciał gdzieś wyjechać, ale nie mógł się zdecydować, gdzie spędzić urlop. Najczęściej myślał o wyjeździe nad morze, ale tam jest zwykle za dużo dziewczyn. Myślał, że lepiej chyba będzie pojechać w góry, do Zakopanego, bo stamtąd jest bliżej do Niegosławic i będzie mógł prędzej dostawać listy od Zosi.

Questions

1. Kiedy Andrzej czuł się źle? (wyjazd Zosi)
2. Dokąd wyjechała Zosia? (on leave)
3. O kim stale myślał Andrzej? (Zosia)
4. Skąd wyjechało wiele ludzi? (Warszawa)
5. Czego miał więcej Andrzej? (czas)
6. Ilu było pacjentów w szpitalu? (less than before)
7. Dokąd chodził Andrzej z Zosią? (kino)
8. Dokąd chodzili Zosia z Andrzejem po wyjściu z kina? (mała kawiarnia)
9. Po co oni chodzili do małej kawiarni? (kawa i ciastka)
10. Czego tam słuchali? (przyjemna muzyka)
11. Co czasami robią młodzi ludzie, którzy kochają się? (kłócić się)

Part II

1. Czy ma pan brata lub przyjaciela w wojsku?
2. Jak panu powodzi się w wojsku?
3. Z czego jest zrobiony mundur żołnierza amerykańskiego?
4. Jakiego koloru jest mundur żołnierza amerykańskiego?
5. Gdzie pan nosi na mundurze oznaki broni?
6. Na czym oficerowie amerykańscy noszą oznaki stopnia? (naramienniki)
7. Kiedy pan spodziewa się awansu?
8. Jaki stopień wojskowy pan ma?
9. Czy łopatka należy do oporządzenia?
10. Co nosi żołnierz na pasie głównym?
11. Co wkłada żołnierz do chlebaka?
12. W czym żołnierze noszą wodę?
13. Czym pan je zupę?
14. Czym pan je mięso?
15. Czym pan się goli?
16. Co żołnierz nosi na głowie podczas ćwiczeń polowych?

Vocabulary

awans, m.
  awansu, gen. s. - promotion

bojowy, bojowa, bojowe - combat (as adj.)

chlebak, m.
  chlebaka, gen. s. - haversack

ciężarówka, f. - truck

główny, główna, główne - main, principal chief, head (as adj.)

gratulować, i. (pogratulować, p.
  gratuluję pogratuluję
  gratuluje pogratuluje) - to congratulate

hełm, m.
  hełmu, gen. s. - helmet

kołnierz, m. kołnierza, gen. s.	- collar
ładownica, f.	- cartridge pouch
łopatka, f.	- entrenching tool, small spade
maszerować, i. (pomaszerować, p. maszeruję pomaszeruję maszeruje pomaszeruje)	- to march
menażka, f.	- meat can, mess kit
mundur wyjściowy, m.	- class "A" uniform
należeć, i. (no p.) należę należy	- to belong
nałożyć, p. (nakładać, i. nałożę nakładam nałoży nakłada)	- to put on
naramiennik, m. naramiennika, gen. s.	- shoulder loop
ochronny, ochronna, ochronne	- OD, protective, preventive
odprawa, f.	- briefing
oporządzenie, n.	- equipment (personal)
oznaka, f.	- insignia, sign
pas, m. pasa, gen. s.	- belt
pas główny	- leather belt
pełny, pełna, pełne pełno	- full - full, a lot
powodzić się, i. (powieść się, p. powodzi się powiedzie się)	- to get along, to fare, to succeed
przyszyć, p. (przyszywać, i. przyszyję przyszywam przyszyje przyszywa)	- to sew on
sukno, n.	- cloth

wozić, fr. (wieźć, i., zawieźć, p. — to haul (by vehicle), to transport, to cart, to ship, to drive
wożę wiozę zawiozę
wozi wiezie zawiezie)

wyobrazić sobie, p. (wyobrażać sobie, i. — to imagine
wyobrażę sobie wyobrażam sobie
wyobrazi sobie wyobraża sobie)

zrobiony, zrobiona, zrobione — made

Part III

1. Od jak dawna jest pan w wojsku?
2. W jakim rodzaju broni pan służył?
3. Z czego się składa osobiste uzbrojenie strzelca w polskiej piechocie?
4. Z czego strzela piechur?
5. Po co ma piechur karabin?
6. Do jakiej walki strzelec piechoty używa bagnetu?
7. Czego używa strzelec do walki na bagnety?
8. Na czym jest bagnet podczas walki na bagnety?
9. Co jeszcze należy do uzbrojenia żołnierza piechoty oprócz karabinu i bagnetu?
10. Jakie uzbrojenie osobiste mają strzelcy w broni pancernej?
11. Jakiej broni głównie używa broń pancerna? (czołgi)
12. Jakie uzbrojenie ma czołg?
13. Czy działa i karabiny maszynowe są uzbrojeniem czołgu?
14. Jaką broń ma pluton piechoty?
15. Czy pluton piechoty ma karabiny maszynowe?

16. Ile karabinów maszynowych ma pluton w polskiej piechocie?

17. Czy pluton piechoty ma granatnik przeciwpancerny?

18. Do czego można strzelać z granatnika przeciwpancernego?

19. Z ilu plutonów strzeleckich składa się kompania piechoty?

20. Ile plutonów broni towarzyszącej ma kompania piechoty?

21. Który pluton w kompanii ma lekkie moździerze i działka bezodrzutowe?

22. Jaki stopień wojskowy ma oficer, który dowodzi kompanią?

23. Jakie oddziały są w dowództwie kompanii?

24. Czy poczet dowódcy kompanii i drużyna dcy kompanii należą do dowództwa kompanii?

25. Kto ma wyższy stopień wojskowy, dowódca kompanii, czy dowódca batalionu?

26. W jakim stopniu wojskowym jest dowódca batalionu?

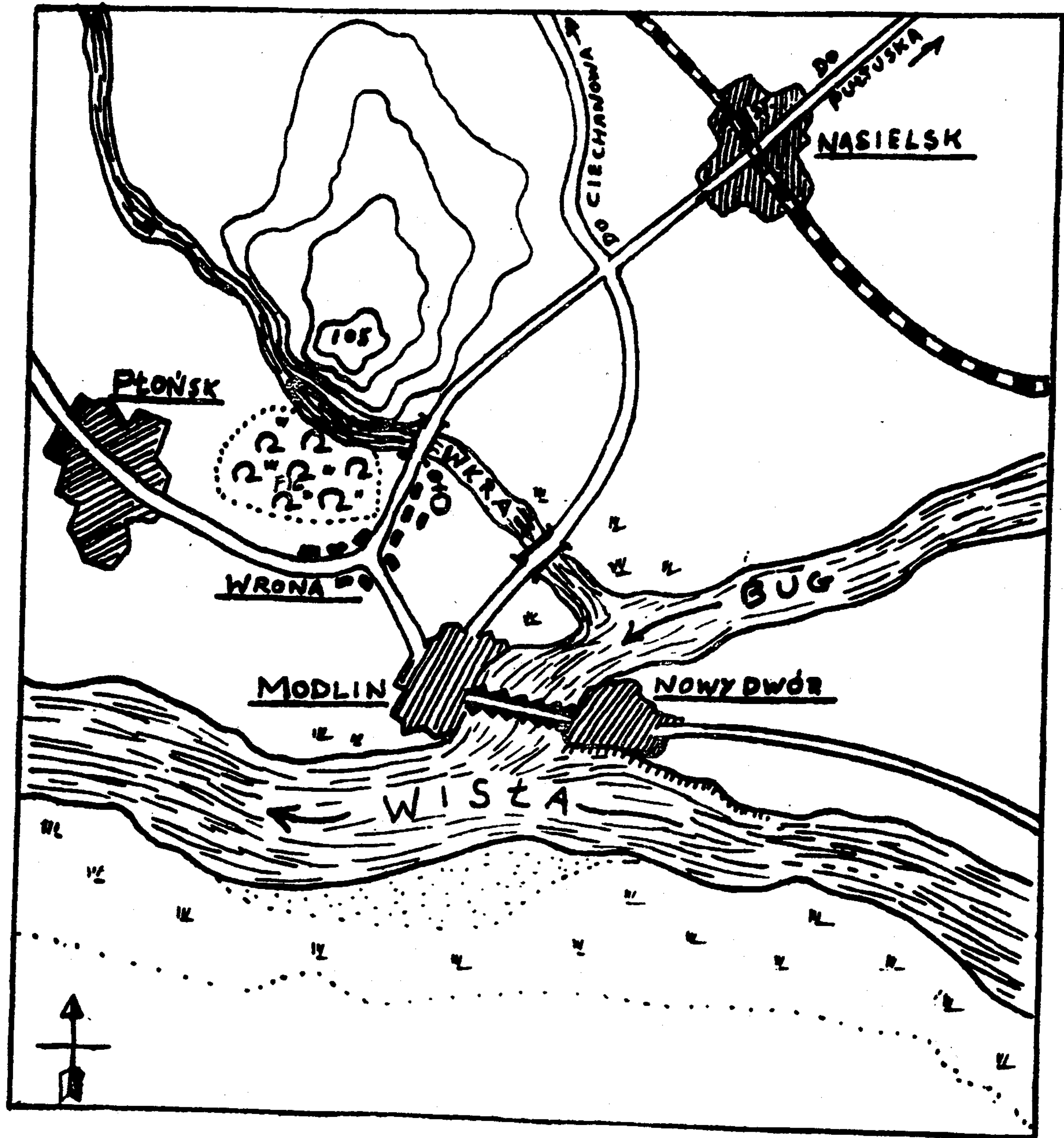
27. Czy pan wie, co wolno powiedzieć nieprzyjacielowi, kiedy żołnierz dostanie się do niewoli?

28. Jak nazywamy żołnierza, którego nieprzyjaciel wziął do niewoli?

29. Gdzie mieszkają żołnierze, których nieprzyjaciel wziął do niewoli?

30. Jak nazywa się obóz, w którym są jeńcy?

Military Interpreting Practice No.1

Military Interpreting Practice No.1

1. What is your name?

Nazywam się Jan Piotrowski.

2. Where were you born?

Urodziłem się w Mławie.

3. What is your military rank?

Jestem podporucznikiem. (2/Lt.)

4. In what unit did you serve?

Służyłem w 2-ej kompanii strzeleckiej, I-go batalionu, 7-go pułku piechoty.

5. What was your job?

Byłem dowódcą I-go plutonu strzeleckiego.

6. How many squads were there in your platoon?

Trzy drużyny strzeleckie.

7. What kind of weapons did your platoon have?

Każdy żołnierz miał karabin, bagnet i parę granatów ręcznych. Oprócz tego mieliśmy w plutonie trzy lekkie karabiny maszynowe i granatnik przeciwpancerny.

8. What was the rank of your assistant?

On był plutonowym.

9. And of the squad commanders (leaders)?

Dowódcami drużyn byli kaprale.

10. How many platoons were there in a company?

W kompanii były trzy plutony strzeleckie i jeden pluton broni towarzyszącej.

11. What kind of weapons did the heavy weapons platoon have?

Lekkie moździerze i działka bezodrzutowe.

12. What other units were in the rifle company besides the rifle platoons and the heavy weapons platoon?

Był jeszcze poczet dcy kompanii i drużyna dcy kompanii.

13. And who commanded the 2nd company?

Kapitan Bolesław Kutrzeba.

14. Where were you captured (taken prisoner)?

Wzięli mnie do niewoli koło szosy Wrona-Nasielsk między skrzyżowaniem dróg, a mostem na rzece Wkrze.

15. Here is a map. Please show me exactly where?

O tutaj. Na szosie na południe od wzgórza 105.

16. And where was the HQ of the 2nd company?

We wsi Wrona, na południe od rozwidlenia dróg, po prawej stronie szosy Wrona-Modlin.

17. Which company was to the left of yours?

Na lewo była 3-cia kompania, I-go baonu.

18. And where was the HQ of that company located?

W lesie na północ od wsi Wrona.

19. Can tanks cross (use) the bridge on the Wkra near Wrona?

Nie, nie wszystkie czołgi mogą przejść. Jest tam stary most drewniany; więc tylko lekkie czołgi mogą przejeżdżać przez ten most.

20. What was your company's objective?

Skrzyżowanie dróg na północny-wschód od mostu na Wkrze.

21. Did all the rifle platoons of the 2nd company take part in the attack?

Nie. Tylko dwa, I-szy i II-gi.

22. Did you see the commander of the 2nd company before the attack?

Tak. Godzinę przed natarciem mieliśmy odprawę u dcy kompanii.

23. Who, besides yourself, was at that briefing?

Wszyscy dcy plutonów.

24. And the assistants?

Oni także byli.

Homework

Part I - Translate into Polish:

1. John speaks English well but Bolek speaks it better because he spent 3 years in the American army.
2. In a big department store clothes (often) cost less than in a small store.
3. If you don't work faster you will lose your job.
4. It is colder in winter in Warsaw than in Monterey.
5. You get up at seven, and you think that is early? I get up at six and start work an hour earlier than you.
6. Factory workers work harder than office workers, but the people who work hardest are the wives of the factory workers and the office workers.
7. I know this town better than you (formal) (know it) because I have lived here longer than you.
8. Leather handbags are cheaper in France than here, but they are cheapest in Italy.

Part II

(This part is to be written if tape recorders are not available to students. It is to be recorded on tape if tape recorders are available to students.)

Describe the arrival of the Nowicki family at Niegosławice, basing your story on Dialog 60 and 61.

Vocabulary

bezodrzutowy, bezodrzutowa, bezodrzutowe - recoilless

broń towarzysząca (abbr.: br. tow.)	- heavy weapons
czołg, m. czołgu, gen. s.	- tank
d-ca abbr.: dowódca	- commander, C.O.
dowodzić, i. (no p.) dowodzę dowodzi	- to command (to have command over)
drużyna dowódcy kompanii	- administration group
działko, n.	- gun, small gun
działko bezodrzutowe	- recoilless rifle
granatnik przeciwpancerny	- rocket launcher
karabin maszynowy	- machine gun
maszynowy, maszynowa, maszynowe maszynowo	- machine (as adj.) - by machine
moździerz, m. moździerza, gen. s.	- mortar
niewola, f.	- captivity
npl. abbr. of nieprzyjaciel	- enemy
oddział, m. oddziału, gen. s.	- unit, detachment, outfit
osobisty, osobista, osobiste	- personal
poczet d-cy kompanii	- company command group
podobny, podobna, podobne	- similar
podpułkownik, m.	- Lt. colonel
przeciwpancerny, przeciwpancerna, przeciwpancerne	- anti-tank
przedmiot, m. przedmiotu, gen. s.	- objective, object, subject
przedmiot natarcia	- objective of attack

ręczny, ręczna, ręczne	- hand (as adj.)
ręcznie	- hand made
składać się, i. (no p.) składam się składa się	- to consist of, to fold
skrzyżowanie, n.	- crossroads
słownik, m. słownika, gen. s.	- dictionary
towarzyszący, towarzysząca, towarzyszące	- accompanying
uzbrojenie, n.	- armament
uzbrojony, uzbrojona, uzbrojone	- armed

Polish - English

Zygmunt Nowicki został wzięty do wojska na jesieni. Przez pierwsze parę tygodni jego służby wojskowej pogoda była dobra, tylko noce były coraz zimniejsze. W wojsku ludzie muszą być nie tylko młodzi, ale i zdrowi. To też w pułku Zygmunta co rano żołnierze myli się w zimnej wodzie i brali zimny prysznic. Nie wszyscy żołnierze lubili zimną wodę, no ale trudno, wojsko to nie dom. Wielu młodych żołnierzy przeziębiło się. Zygmunt był dobrym żołnierzem. Miał zawsze mundur, buty i oporządzenie w porządku. Szef kompanii lubił go i dlatego na Boże Narodzenie Zygmunt dostał urlop i przyjechał do domu. Rodzice, siostra i młodszy brat nie mogli go poznać. Zygmunt wyglądał doskonale, o wiele lepiej niż parę miesięcy przedtem. Matkę martwiło tylko to, że Zygmunt często kaszlał. Wuj Adam dał mu jednak bardzo dobre lekarstwo; kazał on Zygmuntowi wypić kilka kieliszków wódki z pieprzem. Przeziębienie przeszło mu natychmiast.

Questions

1. Kiedy Zygmunt Nowicki został wzięty do wojska? (jesień)
2. Jaka była pogoda przez parę tygodni? (good)
3. Jakie były noce w jesieni? (colder and colder)
4. Jacy muszą być ludzie w wojsku? (young and healthy)
5. W jakiej wodzie myli się żołnierze? (zimna)
6. Kto przeziębił się? (many young soldiers)
7. Jakim żołnierzem był Zygmunt? (dobry)
8. Co miał Zygmunt zawsze w porządku? (uniform and personal equipment)
9. Kogo lubił szef kompanii? (Zygmunt)
10. Co dostał Zygmunt na Boże Narodzenie? (leave)
11. Dokąd przyjechał Zygmunt na urlop? (dom)
12. Kto nie mógł poznać Zygmunta? (parents, sister and young brother)
13. Jak wyglądał Zygmunt? (wonderfully)
14. Kogo martwiło, że Zygmunt kaszlał? (matka)
15. Komu wuj Adam dał dobre lekarstwo? (Zygmunt)
16. Co kazał wuj wypić Zygmuntowi? (wódka)
17. Ile kieliszków wódki kazał wuj wypić Zygmuntowi? (several)
18. Z czym kazał wuj wypić wódkę? (pieprz)
19. Co przeszło natychmiast Zygmuntowi? (cold)

Part II

1. Jaki pan ma apetyt?

2. Na co pan ma apetyt?

3. Jakie może być ciśnienie krwi?

4. Jaki człowiek nie powinien denerwować się?

5. Czy pan był chory na serce?

6. Czy pan często przeziębia się?

7. Co może boleć człowieka, kiedy przeziębi się?

8. Kiedy pan kaszle?

9. Gdzie robią prześwietlenie płuc?

10. Po co doktor robi prześwietlenie płuc?

11. Co doktor widzi na zdjęciu?

12. Co musi otworzyć pacjent, kiedy doktor bada gardło?

13. Co musi zrobić chory, kiedy doktor bada żołądek?

14. Co może jeść człowiek, ktory ma zdrowy żołądek?

15. Czego pan nie powinien jeść, kiedy pan ma chory żołądek?

16. Czy kelnerki mają często spuchnięte nogi?

17. Dlaczego kelnerki mają często spuchnięte nogi?

18. Kto musi stać cały dzień na nogach?

19. Co pana czasem boli?

20. Kto umie robić zastrzyki?

21. Jak słyszy człowiek, który ma słaby słuch?

22. Czy pan ma dobry słuch?

23. Czy miał pan kiedy poważną operację?

24. Jaka to była operacja?

Military Situation No.2

Walczak poszedł do magazynu mundurowego (supply room). Tam on otrzymał bluzę, spodnie, czapkę i buty. Następnie poszedł on do magazynu broni (ordnance store) i tam otrzymał takie rzeczy jak: maska przeciwgazowa, karabin, bagnet, łopatka, hełm i plecak.

Potem poszedł Walczak do swojej kompanii. Tam kapral sprawdzał, czy żołnierze mają łóżka w porządku. Tu widzimy żołnierzy, którzy stoją przy łóżkach.

Na następnym obrazku widzimy jak żołnierze noszą skrzynie z amunicją (ammunition) do ciężarówki. Dalej stoi Walczak w pełnym uzbrojeniu. Obok Walczaka stoi sierżant. Walczak ma plecak, karabin, hełm, ładownice z nabojami i manierkę. Ma on także worek na rzeczy (duffel bag).

Następnie widzimy jak Walczak dostaje przepustkę. Na ostatnim obrazku widzimy, jak Walczak wychodzi z koszar i pokazuje żandarmowi przepustkę.

11. Co doktor widzi na zdjęciu?
12. Co musi otworzyć pacjent, kiedy doktor bada gardło?
13. Co musi zrobić chory, kiedy doktor bada żołądek?
14. Co może jeść człowiek, ktory ma zdrowy żołądek?
15. Czego pan nie powinien jeść, kiedy pan ma chory żołądek?
16. Czy kelnerki mają często spuchnięte nogi?
17. Dlaczego kelnerki mają często spuchnięte nogi?
18. Kto musi stać cały dzień na nogach?
19. Co pana czasem boli?
20. Kto umie robić zastrzyki?
21. Jak słyszy człowiek, który ma słaby słuch?
22. Czy pan ma dobry słuch?
23. Czy miał pan kiedy poważną operację?
24. Jaka to była operacja?

LESSON 65

Vocabulary

apetyt, m. apetytu, gen. s.	- appetite
ciśnienie, n.	- pressure
denerwować się, i. (zdenerwować się denerwuję się / zdenerwuję się denerwuje się / zdenerwuje się)	- to be nervous
gardło, n.	- throat
kaszleć, i. (kaszlnąć, p. kaszlę / kaszlnę kaszle / kaszlnie)	- to cough
nos, m. nosa, gen. s.	- nose
operacja, f.	- operation
pacjentka, f.	- patient (female)
płuco, n.	- lung
posłuszny, posłuszna, posłuszne posłusznie	- obedient - (obediently)
poważny, poważna, poważnie poważnie	- serious - seriously
prześwietlenie, n.	- X-Ray
puls, m. pulsu, gen. s.	- puls
słaby, słaba, słabe słabo	- weak, poor - weakly, poorly
słuch, m. słuchu, gen. s.	- hearing
spuchnięty, spuchnięta, spuchnięte	- swollen
stopa, f.	- foot

szpital, m. szpitala, gen. s.	- hospital
szybki, szybka, szybkie	- quick, fast
teściowa, f.	- mother-in-law
usta, pl. only ust, gen. pl.	- mouth, lips
zastrzyk, m. zastrzyku, gen. s.	- injection, shot
zbadać, p. (badać, i. zbadam badam zbada bada)	- to examine, to check, to investigate
zupełnie zupełny, zupełna, zupełne	- quite, completely, utterly - complete, utter
żołądek, m. żołądka, gen. s.	- stomach

Translation
English - Polish

Zbigniew Nowicki woke early this morning. He looked at his watch; it was only five o'clock. His wife, Helena, was not in the room. Then he remembered (recalled to himself) that Helena was in the hospital where their second child, a boy, had been born yesterday. Their daughter was at their neighbor's. Zbigniew knew that he could not see his wife and son before evening, but he wanted to find out right away how Helena was feeling. He washed, dressed and shaved quickly. Then for a full two minutes he looked at himself in the mirror. He thought he should look older and more serious than he looked yesterday morning. He had thought the same thing when his daughter had been born. But in the mirror he only saw a man who looked very young and very happy.

Zbigniew could not phone the hospital because he did not have a telephone, so he went to the hospital by bus. He was lucky, because in the hospital he met Helena's doctor. The doctor told him not to worry. He said that he had given Helena a shot and she had slept very well. This morning she and her son had a very good appetite.

Zbigniew then had breakfast in a coffee shop and bought himself some sandwiches for lunch (second breakfast). He was singing to himself gaily when he entered the office where he worked.

Translation
Polish - English

Urlop przeszedł Zygmuntowi bardzo szybko. Chodził on często do kina, spotykał się z kolegami, był też kilka razy na zabawie.

Zygmunt musiał wracać do pułku zaraz po Nowym Roku. Zima tego roku

była ciężka (severe), śnieg padał codziennie i były duże mrozy. Służba wojskowa jednak to nie zabawa, to też ćwiczenia odbywały się jak zwykle. Żołnierzom dużo czasu zajmowało strzelanie z karabinów ręcznych i maszynowych, rzucanie granatami i walka na bagnety.

"Wojna nie będzie czekała, aż przyjdzie lato", odpowiadał sierżant kiedy żołnierze mówili mu, że jest im zimno. "Żołnierz musi być przygotowany do walki nie tylko w lecie, ale i w zimie".

Zygmunt lubił zimę. Chodzenie po śniegu, kiedy Zygmunt miał służbę wartowniczą, nie było łatwe, bo śnieg był duży i było bardzo zimno.

Dziś Zygmunt już jest starym żołnierzem, ale dobrze pamięta swoją pierszą zimę w wojsku i swój pierwszy urlop. Młodym rekrutom on zawsze mówi: "Nie martwcie się, po zimie na pewno przyjdzie wiosna!".

Questions

1. Co przeszło Zygmuntowi bardzo szybko? (leave)
2. Dokąd Zygmunt chodził często? (kino)
3. Z kim Zygmunt spotykał się? (koledzy)
4. Gdzie był kilka razy Zygmunt? (zabawa)
5. Dokąd musiał wracać Zygmunt po Nowym Roku? (pułk)
6. Jaka była zima tego roku? (very severe)
7. Co padało codziennie? (snow)
8. Jakie były mrozy? (big frost)
9. Czym nie jest służba wojskowa? (zabawa)
10. Co zajmowało dużo czasu żołnierzom? (shooting and throwing grenades, close combat drill)
11. Z czego strzelali żołnierze? (karabiny ręczne i maszynowe)

12. Czym rzucali żołnierze? (granaty ręczne)

13. Jaką walkę ćwiczyli żołnierze? (hand to hand combat)

14. Kiedy żołnierz musi być przygotowany do walki? (lato i zima)

15. Jaką porę roku lubił Zygmunt? (zima)

16. Po czym chodzenie nie było łatwe? (śnieg)

17. Podczas czego Zygmunt dużo chodził? (służba wartownicza)

18. Kim jest teraz Zygmunt? (stary żołnierz)

19. Co przyjdzie po zimie? (spring)

Part II

1. Czego uczą się rekruci na strzelnicy?

2. Z czego strzelają rekruci na strzelnicy?

3. Do czego strzelają żołnierze na strzelnicy?

4. Jaki strzelec ma trafne strzały w tarczy?

5. Które postawy strzeleckie są łatwe?

6. Które postawy strzeleckie są trudne i męczące?

7. Czym rekruci uczą się rzucać?

8. Czy pan rzucał granatem ręcznym?

9. Jak się nazywa walka podczas której żołnierze używają bagnetu?

10. Do czego używają żołnierze bagnetu?

11. Co żołnierz musi mieć, żeby dobrze kłuć?

12. Do czego strzelają podoficerowie i oficerowie z pistoletu na strzelnicy?

13. Czy pan strzelał z pistoletu i jak panu poszło?

14. Co robi celowniczy obsługi karabinu maszynowego?

15. Co robi amunicyjny obsługi karabinu maszynowego?

16. Co muszą znać wszyscy członkowie obsługi CKMu?

17. Czy tylko na strzelnicy można strzelać z karabinu maszynowego?

18. Jakie rodzaje karabinów maszynowych pan zna?

19. Co musi robić strzelec, kiedy ćwiczy postawę strzelecką leżącą?

20. Co musi robić strzelec, kiedy ćwiczy postawę strzelecką siedzącą?

21. Co musi robić strzelec, kiedy ćwiczy postawę strzelecką stojącą?

22. Gdzie ćwiczą żołnierze strzelanie z dział?

23. Gdzie ćwiczą strzelcy strzelanie z karabinów?

24. Co słychać kiedy strzela artyleria?

25. Kiedy słychać wybuchy?

Vocabulary

amunicyjny, m. amunicyjnego, gen. s.	- ammunition bearer
amunicyjny, amunicyjna, amunicyjne	- ammunition as adj.
brak (mi)	- (I) lack, (I am) short of
celowniczy, m. celowniczego, gen. s. celowniczowie, nom. pl.	- gunner
chłopak, m.	- boy
ckm (cekaem), m. ckmu (cekaemu), gen. s.	- abbr. for heavy machine gun
członek, m. członka, gen. s. członkowie, nom. pl.	- member
ćwiczyć, i. (przećwiczyć, p. ćwiczę przećwiczę ćwiczy przećwiczy)	- to drill, to train
jak ci (tam) poszło?	- how did you do (there)?
klęczący, klęcząca, klęczące	- kneeling
kłucie, n.	- stabbing, pricking, sticking
kłuć, i. (ukłuć, p.- pokłuć, p. kłuję ukłuję pokłuję kłuje ukłuje pokłuje)	- to prick, to stab, to stick
leżący, leżąca, leżące	- lying, prone
męczący, męcząca, męczące	- tiring
obsługa, f.	- crew, operation, handling, service
ostrzec, p. (ostrzegać, i. ostrzegę ostrzegam ostrzeże ostrzega)	- to warn
pistolet, m. pistoletu, gen. s.	- pistol
poligon, m. poligonu, gen. s.	- artillery range

postawa, f.	- position, attitude
postawa strzelecka	- firing position
rzeczywiście	- really, indeed
rzucać, i. (rzucić, p. rzucam rzucę rzuca rzuci)	- to throw, to quit
siedzący, siedząca, siedzące	- sitting
silny, silna, silne silnie	- strong - strongly, with strength
siła, f.	- strength, force, power
słychać (only infinitive)	- one can hear
stojący, stojąca, stojące	- standing
strzał, m. strzału, gen. s.	- shot
strzelnica, f.	- rifle range
tarcza, f.	- target, shield
trafny, trafna, trafne trafnie	- to the point, pertinent - pertinently, to the point
trafny strzał	- hit
wprawa, f.	- practice, experience, skill
wybuch, m. wybuchu, gen. s.	- explosion, outbreak, eruption

Translation
English - Polish

Mr. Nowicki's mother has not felt well lately. She could not sleep because sometimes she coughed all night. She often had stomach pains (pains of the stomach) and ate very little. She got (was) weaker every day. Yesterday, when Joseph Nowicki was in Wieliczka, he went to doctor Walczak and asked him to come and see his mother. The doctor came this morning. Mrs. Nowicki, who knew him well, was glad to see him. She told him how delighted she was that her son John was spending his vacation in Niegosławice. Doctor Walczak likes to talk, but he had to visit patients that day, so he told Mrs. Nowicki, that he must examine her now. Dr. Walczak examined her throat and said that it was too red. He checked her blood pressure and her pulse. Then he examined her stomach. He knew that she had had an operation many years before. When he had finished, Dr. Walczak told Mrs. Nowicki that she would have to stay in bed for a week. Then he went to the kitchen where he talked with Mrs. Nowicki's husband and sons. He told them that Mrs. Nowicki was seriously ill. He said that she must stay in bed 7 or 8 days, because she is very weak, then they must take her to the hospital in Wieliczka for a stomach X-ray.

Translation
Polish - English

Dzioń rekruta w koszarach zaczyna się pobudką o godzinie 5-ej rano. Ćwiczenia zaczynają się zaraz po śniadaniu. Podoficerowie każą rekrutom maszerować z karabinami na ramieniu. Potem przed koszarami przez kilka godzin wykonują oni zwroty w miejscu i chwyty bronią. Z daleka słychać komendy podoficerów: "Na ramię broń", "Prezentuj broń", "Do nogi broń", "Spocznij". W innym miejscu widać żołnierzy, którzy ćwiczą postawy strzeleckie. Niektórzy z rekrutów ćwiczą postawy siedzącą i klęczącą, a niektórzy postawy stojącą i leżącą. Nad rzeką, za koszarami znajduje się tor przeszkód. Tam żołnierze biegają, skaczą przez niższe przeszkody a wspinają się na wyższe. W południe, rekruci brudni i zmęczeni wracają do koszar, myją się i idą na obiad. Już o godzinie 1330 jadą żołnierze ciężarówkami na strzelnicę. Tam stoją tarcze,do których rekruci strzelają z karabinów z postawy leżącej. Przed zachodem słońca wszyscy rekruci są w koszarach. Jeśli pada duży deszcz,żołnierze zamiast strzelania mają wykłady i uczą się regulaminu piechoty. Męczący dzień rekruta kończy się apelem wieczornym. O dziesiątej wszyscy żołnierze są w łóżkach.

Questions

1. Czym zaczyna się dzień rekruta? (pobudka)
2. O której godzinie jest pobudka? (5 a.m.)
3. Kiedy zaczynają się ćwiczenia? (after breakfast)
4. Komu podoficerowie każą maszerować? (rekrut)
5. Co wykonują rekruci przed koszarami? (facing movement and manual of arms)
6. Jakie komendy słychać z daleka? (shoulder arms, present arms, order arms, at ease)
7. Co ćwiczą żołnierze w innym miejscu? (firing positions)

8. Co ćwiczą niektórzy rekruci? (sitting and kneeling positions)

9. Jakie postawy ćwiczą niektórzy z rekrutów? (prone position and standing position)

10. Co znajduje się nad rzeką? (obstacle course)

11. Gdzie żołnierze biegają i skaczą? (tor przeszkód)

12. Przez co żołnierze skaczą? (przeszkoda)

13. Na co wspinają się żołnierze? (przeszkoda)

14. Przez jakie przeszkody oni skaczą, a na jakie się wspinają? (niski, wysoki)

15. Kiedy rekruci wracają do koszar? (noon)

16. Co rekruci robią przed obiadem? (myć się)

17. O której godzinie żołnierze jadą na strzelnicę? (1330)

18. Czym żołnierze jadą na strzelnicę? (ciężarówka)

19. Dokąd jadą żołnierze po obiedzie? (strzelnica)

20. Co stoi na strzelnicy? (targets)

21. Z czego żołnierze strzelają? (karabin)

22. Z jakiej postawy oni strzelają? (leżąca)

23. Do czego żołnierze strzelają? (tarcze)

24. Kiedy wszyscy żołnierze są w koszarach? (before sunset)

25. Co robią żołnierze kiedy deszcz pada? (mieć wykład)

26. Zamiast czego mają żołnierze wykłady? (strzelanie)

27. Czego uczą się żołnierze na tych wykładach? (regulamin piechoty)

28. Czym kończy się dzień rekruta? (apel wieczorny)

29. O której wszyscy żołnierze są w łóżkach?

Part II

1. Jak czują się rekruci po długim marszu?
2. Co noszą żołnierze na ramieniu podczas marszu?
3. Czy można przyzwyczaić się do marszu z karabinem na ramieniu?
4. Kto ćwiczy z rekrutami musztrę zwartą?
5. Dlaczego podoficerowie krzyczą, kiedy wydają komendy?
6. Jakie chwyty bronią pan zna?
7. Gdzie ma żołnierz karabin po komendzie "Na ramię broń"?
8. Gdzie ma żołnierz karabin po komendzie "Do nogi broń"?
9. Jaki jest dzień, kiedy słońce bardzo grzeje?
10. Czy przyjemnie jest maszerować w gorący dzień?
11. Którą nogą zaczynają żołnierze maszerować?
12. Kiedy żołnierze muszą maszerować w nogę?
13. Co muszą robić żołnierze na torze przeszkód?
14. Przez co muszą żołnierze skakać na torze przeszkód?
15. Czy żołnierze śpią w koszarach podczas ćwiczeń polowych?
16. Co robią żołnierze podczas ćwiczeń polowych?
17. W czym śpią żołnierze na ćwiczeniach polowych?
18. Ile osób zwykle śpi w namiocie?
19. Czy żołnierze muszą maszerować pieszo do miejsca ćwiczeń polowych?
20. Jakimi samochodami wożą żołnierzy na miejsce ćwiczeń polowych?

Vocabulary

biegać, i., freq. biegam biega	(biegnąć/biec, i. biegnę biegnie)	- to run
	(pobiegnąć/pobiec, p. pobiegnę pobiegnie)	
biwakować, i. biwakuję biwakuje		- to bivouac
cholera, f. jak cholera		- cholera - damned, as hell
chwyty bronią		- manual of arms
Do nogi broń!		- Order arms!
grzać (się), i. grzeję (się) grzeje (się)	(here no p.)	- to heat, to warm, to bask
jadać, i. freq. jadam jada	(jeść, i., zjeść, p. jem zjem je zje)	- to eat
jednocześnie jednoczesny, jednoczesna, jednoczesne		- simultaneously - simultaneous
jeździć, i., freq. jeżdżę jeździ	(jechać, i. jadę jedzie)	- to go (by vehicle), to ride
	(pojechać, p. pojadę pojedzie)	
komenda, f.		- command, HQ
latać, i. freq. latam lata	(lecieć, i., polecieć, p. lecę polecę leci poleci	- to fly
maszerować w nogę		- to keep pace
namiot, m. namiotu, gen. s.		- tent
Na ramię broń!		- Shoulder arms!

nieść, i. (nosić, i.freq., zanieść, p. niosę noszę zaniosę niesie nosi zaniesie)	- to carry, to wear
nieźle niezły, niezła, niezłe	- not badly, tolerably well - not bad, tolerable
pieszo pieszy	- on foot - pedestrian
Prezentuj broń!	- Present arms!
przeszkoda, f.	- obstacle, hurdle
przyzwyczaić (się), p. (przyzwyczajać (się), p. przyzwyczaję (się) przyzwyczajam (się) przyzwyczai (się) przyzwyczaja (się))	- to accustom (to get used)
ramię, n. ramienia, gen. s. ramiona, nom. pl.	- arm, shoulder
rozumieć, i. (zrozumieć, p. rozumiem zrozumiem rozumie zrozumie)	- to understand, to see, to get it
skakać, i. (skoczyć, p. skaczę skoczę skacze skoczy)	- to jump
słońce, n.	- sun
tor, m. toru, gen. s.	- track, course
tor przeszkód	- obstacle course
wątpić, i. (zwątpić, p. wątpię zwątpię wątpi zwątpi)	- to doubt (to loose hope)
wozić, i., freq. (wieźć, i., zawieźć, p. wożę wiozę zawiozę wozi wiezie zawiezie)	- to convey, to haul, to cart, to drive, to ship, to transport
wspinać się, i. (wspiąć się, p. wspinam się wespnę się wspina się wespnie się)	- to climb

wykonywać, i. (wykonać, p. wykonuję wykonam wykonuje wykona)	- to execute, to perform
zamiast (+ gen.)	- instead of
zwrot, m. zwrotu, gen. s.	- turn face, phrase, idiom
zwroty w miejscu	- facing movements

Translate into Polish:

1. Milking cows is not easy work.
2. After paying the bill, Mr. Walczak went out of the restaurant.
3. The director was busy all morning signing (instr.) letters.
4. I get up at 6 because I need one hour for washing, shaving, dressing and making breakfast.
5. "Enough of this kissing" said Mary to her husband "I must finish cleaning Johnny's shoes".
6. We heard an interesting lecture about the feeding of cattle.
7. Basia could not sleep because her teeth hurt her all night.
8. I saw that you did not believe me, and that hurt me very much.
9. Worrying never helped me.